

LES CANÇONS A L'EDUCACIÓ INFANTIL. COM I PER QUÈ S'UTILITZEN?

Anàlisi d'un cas

**Treball de final de grau de Mestre
d'Educació Infantil**

Marta PERICAS i RAMOS

4t curs de Mestre en Educació Infantil

Tutora: Mercè Carrera

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic

Vic, 17 de maig de 2013

Resum: Les cançons a l'Educació Infantil. Com i per què s'utilitzen? constitueix el títol del tema estudiat en aquest treball d'investigació qualitativa basada en la teoria constructivista de l'aprenentatge. Amb aquest procés de recerca hem volgut conèixer quina importància tenen les cançons en l'àmbit escolar, com cal treballar-les a l'aula i per a què es poden utilitzar. A partir d'aquesta informació extreta de la fonamentació teòrica hem realitzat l'aplicació pràctica basada en l'observació directa del treball de les cançons a l'aula de P5 de l'Escola Peranton de Granollers, centre que basa la seva metodologia en un Projecte Musical. Per últim, hem comparat, analitzat i extret conclusions entre el tractament de les cançons que defensen els teòrics i la realitat observada en el centre.

Paraules clau: Cançons, Educació Infantil, Teoria Constructivista, Observació directa, Projecte Musical.

Abstract: The songs in the Infant Education. Which is the aim? How it is applied? This is the project's title based on the constructive learning theory. Throughout the research process it was analyze the importance of the songs in the school framework, specifically, how would the songs to be work in the class and why they are required. Once all the theoretical information from the experts was collected, it was checked in the Pereanton School in Granollers with the P5 pupil's direct observation. The school is characterized by its Musical Project. Afterwards it was done a comparison between the expert's theories and the reality observed in the school. In conclusion, it was tested how the songs are really applied in this school.

Keywords: Songs, Infant Education, Constructive Theory, direct observation, Musical Project.

Índex

	Pàg.
1 Introducció	6
2 Justificació del tema. Objectius i hipòtesis de la recerca	8
3 Fonamentació teòrica	11
3.1 L'Educació Musical a l'Educació Infantil	11
3.2 El Procés d'ensenyament – aprenentatge de la música	13
3.3 La importància de la cançó en l'Educació Infantil	15
3.3.1 El treball del cant i la veu a l'escola	16
3.3.2 El rol del mestre/a en la planificació i el desenvolupament de les activitats	19
3.3.3 Organització d'aula	22
3.3.4 Estratègies	24
3.3.5 Recursos d'aula	26
4 Aplicació pràctica	27
4.1 Presentació del centre on s'ha desenvolupat la recerca	28
4.2 Característiques del grup observat per a desenvolupar la investigació	32
4.3 Procés de recollida de dades i instruments emprats	33

4.3.1 L'entrevista	33
4.3.2 Pauta d'observació de la mestra	35
4.3.3 Pauta d'observació dels infants	36
4.3.4 Diari de camp/Gravació de les sessions	38
5 Interpretació i anàlisi de les dades recollides	39
5.1 Síntesi sobre la metodologia de la mestra	41
5.2 Síntesi sobre l'infant envers la cançó	47
6 Conclusions	51
6.1 En relació a la recerca	51
6.2 En relació a possibles nous reptes	58
7 Reflexions finals	60
8 Bibliografia	62
9 Annexes (En un volum apart)	64
Annex I. Entrevista	65
Annex II. Pauta d'observació de la mestra	75
Annex III. Pauta d'observació dels infants	109
Annex IV. Diari de camp/Gravació de les sessions	127

Annex V. Interpretació i recollida de dades sobre la metodologia de la mestra	155
Annex VI. Interpretació i recollida de dades sobre l'infant envers la cançó	161

Índex de taules

	Pàg.
Taula 1. Continguts de veu i cant que cal treballar a l'Educació Infantil (Alsina i d'altres, 2008)	18
Taula 2. Contextualització de les observacions	33
Taula 3. Model d'entrevista	34
Taula 4. Model de graella d'observació de la mestra	35
Taula 5. Model de graella d'observació dels infants	37
Taula 6. Recull de les dades de la mestra	39
Taula 7. Recull de les dades dels infants	40

1 Introducció

El següent treball ha estat realitzat per la Marta Pericas Ramos, com a treball final de Grau de Mestre d'Educació Infantil i amb itinerari "Cos i Música", i estudiant interessada en l'àmbit de l'educació musical escolar. Per aquest mateix motiu, hem decidit estudiar com i per què es treballen les cançons a l'Educació Infantil en una aula de P5 específica (de l'Escola Pereanton de Granollers).

Per a dur a terme aquest estudi de cas, registrarem tot el que succeeix a l'aula quan es treballen les cançons (relacions entre els infants, relació amb la mestra, actitud i interès per les activitats, tipus d'activitats que es desenvolupen, etc.) per mitjà d'instruments de recollida de dades basades en l'observació directa. Una fase necessària per a qualsevol projecte de recerca serà el de plantejar-se unes hipòtesis a priori de començar el procés de recerca, uns aspectes que seran contrastats i que ens permetran extreure conclusions. A més, també podrem reflexionar sobre les tasques que haurem de desenvolupar en el nostre futur professional en l'àmbit de l'educació.

La justificació de l'àmbit d'estudi constitueix el punt de partida en l'estructura del treball. A partir d'aquí s'elabora un marc teòric que comprèn tres grans apartats. En primer lloc, s'exposa com s'ha desenvolupat l'Educació Musical en l'Educació Infantil i es fa una mirada general a la necessitat de treballar la música al llarg de la història i fins a l'actualitat. En segon lloc, s'especifica com s'ha de desenvolupar el procés d'ensenyament-aprenentatge de la música, basant-nos en la teoria constructivista (l'infant aprèn a partir de la interacció entre els alumnes i la mestra al voltant de les músiques). En tercer lloc, s'explica la importància de la cançó en l'Educació Infantil i es desenvolupen cinc subapartats en els quals s'aprofundeix en aspectes com; el treball del cant i la veu a l'escola, el rol de mestre/a en la planificació i el desenvolupament de les activitats, l'organització d'aula, les estratègies i els recursos d'aula.

El conjunt d'aquestes seccions formen la fonamentació teòrica i són la base de l'aplicació pràctica. Una aplicació pràctica que es desenvolupa seguint quatre passos diferents. En la primera secció, es fa una presentació del centre on s'ha desenvolupat la recerca. En la segona, s'expliquen les característiques del grup observat per a desenvolupar la investigació. A continuació, s'exposen i expliquen els instruments emprats per a la recollida de dades. Per últim, es fa la interpretació i l'anàlisi de les

dades recollides, centrant la mirada en la metodologia del mestre i l'infant envers la cançó.

El Treball Final de Grau es tanca amb l'elaboració de les conclusions. Aquestes, no només es realitzen en relació a la recerca sinó també en relació als nous reptes sorgits. Per finalitzar, també es realitza un apartat de reflexions finals on s'expliquen les sensacions i experiències viscudes durant l'elaboració del treball.

2 Justificació del tema. Objectius i hipòtesis de la recerca

En la nostra societat la música ha estat sempre present. Des de ben petits les cançons han estat molt utilitzades a casa i a l'escola perquè és un recurs que capta l'atenció dels nens/es de manera immediata. A més, durant els primers anys de vida, les persones ja l'utilitzen com a canal de comunicació perquè permeten a través del to, la musicalitat, la mirada... fer entendre (als infants petits que encara no saben parlar) la situació real del que succeeix al seu entorn (Hemsey de Gaínza, 1964:61).

Des de ben petita m'ha agradat molt cantar i, el cant, m'ha ajudat a expressar pensaments, emocions, desitjos... que m'era difícil expressar amb paraules. Amb el pas del temps, vaig decidir que em volia dedicar a la docència i vaig tenir clar que la música i el cant estarien presents durant tota la meva trajectòria professional (perquè pensava que tenia certa habilitat i m'aportava benestar personal). Quan vaig començar a estudiar el CFGS d'Educació Infantil i vaig fer pràctiques a l'escola bressol, vaig comprovar que era molt fàcil comunicar-se amb els nens/es petits a través de les cançons. Quan un nen/a plorava, cridava, estava distret... cantava una cançó i aconseguia que el nen/a deixés de plorar, cridar i m'escoltés atentament. Aquest curs, després de realitzar les últimes pràctiques de la carrera he pogut aconseguir que les cançons m'ajudessin a connectar amb els infants de P5 i aconseguir formar part del grup (com si fos una mestra més que hagués estat amb ells/es des de l'inici del curs). Per aquest motiu, he sentit curiositat per esbrinar perquè, encara que passin els anys, les cançons continuen estant presents i formen part de la nostra vida.

Conèixer com i per què es treballen les cançons a l'escola, dins d'una aula d'Educació Infantil, ens serà d'allò més útil per conèixer com serà la nostra tasca com a futures mestres i com podem ajudar als nens/es a aprendre i expressar-se amb elles. Observar, conèixer i aprendre a gestionar tot el que engloba les sessions de música (relacions entre mestre i alumne, relació entre alumnes, metodologia i tipologia d'activitats, organització d'aula, etc.) ens permetrà visualitzar com, amb les cançons, es pot crear un clima de treball òptim per a l'aprenentatge i el desenvolupament harmònic dels infants (Malagarriga, 2002:19).

Aquest anàlisi es focalitza en l'observació del treball de les cançons, en general, tot i que especialment es desenvolupa en l'Àrea d'Educació Musical degut a què el centre té

creat un Projecte de Música i, per tant, presenta diferències estructurals i organitzatives significatives respecte a la resta de centres.

Amb els aprenentatges que hem anat adquirint al llarg de la carrera, en les diferents assignatures obligatòries i les optatives de l'Itinerari "Cos i Música", hem elaborat uns objectius que volem aconseguir amb el procés d'investigació:

- Conèixer com es treballen les cançons al parvulari (a partir de l'expressió corporal, de la dansa, d'instruments...).
- Saber com s'utilitzen les cançons (si són per a treballar aprenentatges musicals o l'eix transversal d'altres aprenentatges, si s'aprofiten per a treballar la cohesió de grup...).
- Observar com són les relacions de la mestra i dels infants durant les sessions de música (si treballant les cançons s'afavoreix la comunicació, la participació, etc.).
- Aprendre com la mestra planifica l'acció docent abans, durant i després de les sessions d'aula.
- Analitzar el treball de les cançons al parvulari.

Amb aquest treball de recerca podrem donar resposta a les hipòtesis inicials que ens hem fet a partir de tot el que hem après en aquests anys de formació, envers el tema:

- Les cançons són un recurs molt utilitzat en el dia a dia a l'escola.
- Amb les cançons s'aconsegueix que es desenvolupi la percepció auditiva i les experiències musicals, emocionals, físiques i mentals dels infants. Per tant, s'aconsegueix el desenvolupament harmònic del nen/a.

- El mestre/a ha de mostrar respecte i amor per la música per a fer-la viure als nens/es.
- El moviment corporal és una eina d'expressió molt útil per a treballar les cançons amb els infants.
- El mestre/a ha de crear un ambient estimulants i ha de preparar unes activitats atractives per tal que els nens/es estiguin motivats i interessats per aprendre.

Partint, doncs, de les hipòtesis inicials i, després, cercant informació sobre el tema podrem contrastar-la i observar, conèixer i analitzar la realitat de l'ús escolar de les cançons, en una aula d'Educació Infantil, d'un centre específic. D'aquesta manera, al final, podrem aconseguir els objectius marcats.

3 Fonamentació teòrica

3.1 L'Educació Musical a l'Educació Infantil

Durant el segle XX a Europa, dins del marc dels moviments de renovació pedagògica, van sorgir diferents pedagogs que amb les seves aportacions van destacar la importància de l'educació musical (Kódaly, Martenot, Willems, Orff, Dalcroze). Aquestes aportacions van ser imprescindibles perquè van ajudar a consolidar uns principis que han esdevingut universals com són la importància de la cançó, la necessitat del treball corporal i la conveniència d'iniciar l'educació musical en la primera infància (Arnaiz, 2002:9). L'obra d'aquests pedagogs ha estat el punt de partida i la referència de la pedagogia musical fins que, progressivament, han anat apareixent noves tendències que han enriquit aquells principis pedagògics i que n'han matisat l'aplicació i n'han reafirmat aspectes referits a la creativitat i al tracte individualitzat dels alumnes (Malagarriga, 2002:36).

Segons Hemsy de Gaínza (1964:61) la música constitueix un element clau que ajuda, a l'infant, a descobrir i prendre contacte amb el món que l'envolta, a desenvolupar la seva percepció auditiva, a comunicar-se i socialitzar-se, a fer ús de la seva imaginació, a desenvolupar la seva creativitat, a expressar-se quan encara no pot fer ús de les paraules i, també, és una font d'entreteniment, de gaudiment i de plaer. L'educació musical primerenca ajuda a desenvolupar la intel·ligència mitjançant habilitats molt diverses: l'autodisciplina, la paciència, la sensibilitat, la coordinació, el treball en equip, la memorització, la concentració, etc. tal i com s'han demostrat en diferents investigacions¹.

La música ha estat i és un dels elements més importants en la vida de les persones de totes les edats i cultures. Encara que els infants són petits i encara no han accedit plenament a la cultura, hem de saber que pel fet de ser éssers humans posseeixen unes capacitats que fan possible l'expressió i la comunicació. La seva evolució depèn de l'accés que des de l'inici de la seva vida puguin tenir a la cultura i aquest fet és responsabilitat dels adults que els cuiden (Malagarriga, 2002:20).

¹ Consultar les recerques de Rauscher, Shaw i Ky (1995); Campbell (2000); Rausher (2003); Schellenberg (2003-2004).

El paper de les famílies i dels educadors/es i mestres és fonamental per tal d'ajudar als nens i nenes ha connectar-se amb el seu món sonor. El fet de reconèixer l'etapa 0-3 com a etapa educativa, ha fet possible iniciar la formació musical dels infants més petits però hem de ser conscients de la importància d'oferir estímuls musicals significatius i ensenyar música alhora que els ensenem a parlar, fent-ho de manera natural i proporcionant-los-hi oportunitats per a observar, escoltar, experimentar, copiar models i comunicar-se. (Molina, 1994:62). És necessari saber que existeixen famílies, societats i cultures a on la música té un major pes que en d'altres. Aquestes diferències les hem de tenir en compte i intentar que el contacte amb la música sigui a partir de qualsevol succés, paper, ús o funció. Es tracta de generar entorns i oferir oportunitats que afavoreixin la interacció musical de tots els nens i nenes. Per tant, l'única manera de crear aquests entorns és partint de la premissa que cal posar a l'infant en contacte amb diverses realitats amb la finalitat que creixi, aprengui i sigui crític a partir de la seva pròpia experiència. L'adquisició dels criteris musicals només s'aconseguirà si coneix, pot escollir i pot manifestar la seva opinió personal en contextos reals (Alsina i d'altres, 2008:30).

La música tindrà èxit quan els infants comprovin que els apropa a les seves vivències, que els facilita l'expressió i la comunicació, que els serveix per anar coneixent el seu entorn i que pot desenvolupar-se de manera vivencial i a través del joc (mitjançant cançons, danses, audicions...). Això els ajudarà a sentir-se molt més motivats, molt més actius, ha ser més creatius i els farà ser més participatius. A mesura que vagin creixent, la música els servirà per a representar el món que van coneixent i podran compartir experiències creatives amb les persones que els envolten. S'adonaran que la música és un llenguatge, un art, una tècnica... que té un sentit i una funció dins de la societat com ara compartir, conèixer, comunicar, expressar, etc. (Malagarriga, 2002:19).

3.2 Procés d'ensenyament-aprenentatge de la música.

Vigotsky (1979), pare del socioconstructivisme, afirma que l'infant ha de realitzar els aprenentatges d'una manera vivencial i significativa. A més, també remarca la necessitat de crear situacions d'ensenyament i aprenentatge basades en la interacció entre el professor i l'alumne al voltant d'un contingut d'aprenentatge.

Dins del desenvolupament musical en la primera infància, la interacció estarà fonamentada en dos aspectes bàsics com són la predisposició biològica de l'infant i les experiències viscudes. Ambdós aspectes facilitaran l'avenç individual i col·lectiu de l'alumne tenint en compte els nivells reals del seu desenvolupament (Malagarriga, 2002:48).

Segons exposa Welch (1998:30) els aspectes referits a la naturalesa humana i l'entorn cultural interaccionaran a partir de les experiències, les oportunitats i les tasques musicals on la motivació i l'interès seran imprescindibles. Tot i així, també caldrà donar importància al rol del mestre i dels alumnes en aquest procés d'ensenyament-aprenentatge.

L'actuació del mestre és bàsica ja que ha de posar la cultura a l'abast de l'infant a fi que, de manera progressiva, se'n vagi apropiant i construeixi el propi coneixement amb la seva ajuda. El mestre serà el guia per tal d'ajudar als infants a resoldre reptes, que siguin abordables, adaptant les tasques a les necessitats de cadascun i amb la finalitat d'aconseguir un aprenentatge significatiu i funcional. Tal com va defensar Vigotsky (1979) els aprenentatges s'han de produir en la en la ZDP (Zona de desenvolupament proper) perquè en aquest espai és on la influència del medi pot facilitar l'evolució i el creixement dels infants.

A més, tal i com diu Zabala (1987:287) la intervenció del mestre i/o adult haurà de combinar diferents estratègies. En el camp de l'educació musical caldrà que l'infant *faci* (perquè sense la pràctica és impossible que avanci en el seu domini) i també *parli* (combinant l'acció i la paraula per elaborar un discurs que ajudi a l'infant a consolidar els aprenentatges que fa i l'ajudi a reflexionar sobre aquests).

Les conductes de mestre i de l'alumne són igual d'importants perquè les interaccions que s'estableixen i els mecanismes a partir dels quals es creen i faciliten les situacions

d'aprenentatge formen una unitat. En aquesta forma d'ensenyament l'educador i el nen/a realitzen accions que estan influenciades en les accions dels altres creant així, una dinàmica en què l'un ensenya i aprèn de l'altre (Onrubia, 1992).

En aquests últims anys, en el camp de l'educació en general, es va afirmant més la idea que l'educació està centrada en l'infant però que el mestre no és l'encarregat de transmetre coneixements i d'ensenyar sinó que té el paper d'estimular, aconsellar, ajudar, preguntar i fer reflexionar al nen/a per a facilitar l'avenç i la seva evolució (Coll i d'altres, 2000). Per tant, tal i com diu Busqué (2005:21) aquest procés d'aprenentatge és intern de l'infant, un procés lògic que li permet interioritzar i fer-se seu tot allò que se li presenta passant per diferents etapes:

- 1r – Escoltar: És l'única manera d'apropar a l'infant al món sonor i musical.
- 2n – Imitar: És indispensable que l'infant imiti allò que veu, allò que sent i intentar picar, fregar o tocar tal com ho ha vist per obtenir el mateix resultat.
- 3r - Reconèixer: A partir de l'oïda l'infant pot distingir sons i trobar-ne les qualitats. Així, és capaç de començar a desenvolupar la seva memòria musical.
- 4t – Reproduir: L'infant pot arribar a reproduir sons sense model previ, quan ja l'ha interioritzat i la seva memòria l'ha gravat.
- 5è - Crear i improvisar: Partint del que la seva memòria ha gravat i de les seves vivències i sensacions que ell ha interioritzat al llarg de la seva vida, el nen improvisa, inventa, juga amb la veu.
- 6è - Ordenar so i grafia: Més endavant, quan l'infant és més gran, és capaç de pensar abans allò que vol inventar i posar-ho en un paper.

En tot aquest procés d'ensenyament-aprenentatge musical el mestre ha de proporcionar a l'alumne activitats basades en la descoberta i l'exploració i on sigui necessària l'expressió, el sentiment i el compromís personal. La intervenció de l'adult serà imprescindible si considerem que l'aprenentatge musical s'ha de basar en l'experiència de l'infant però sempre sota la mirada del mestre per tal que l'aprenentatge es construeixi en la línia adequada i per tant, no resulti erroni (Swanwick, 1991:19).

3.3 La importància de la cançó en l'Educació Infantil

La cançó és una obra musical formada per música i text, que conté els elements constitutius del llenguatge musical: ritme, melodia, textura musical, forma, velocitat i dinàmica i caràcter (Alsina i d'altres, 2008:63). A més, segons Busqué i d'altres (2005: 27) la cançó és la base de l'educació musical perquè és la possibilitat que té l'infant de tornar a fer la música que ja ha estat feta anteriorment.

L'origen de les cançons és divers. Tots els grans compositors han compost música a partir de la cançó. A la mateixa vegada, aquesta manera de fer música que consisteix en interpretar un text a partir d'una melodia i/o a l'inrevés, és de ben segur la forma compositiva més utilitzada al llarg de la història en ambients populars, religiosos o laics. Amb la transmissió oral cada cultura ha anat creant el seu repertori de cançons (Busqué i d'altres, 2005: 32).

El valor de la cançó per a l'educació musical el citen tant els principals pedagogs clàssics - Kodály, Martenot i Willems - com els representants dels moviments més innovadors com Swanwick, Hargreaves i Akoschky.

Les cançons relacionades amb la infància abasten una gran part del repertori; tenen un lloc preferent. N'hi ha de diferents tipus tot i que, en aquest cas, les diferenciem per la seva funció; unes serveixen perquè els infants cantin, ballin i juguin i les altres són més pròpies perquè els adults les interpretin. Aquestes cançons, tenen unes característiques musicals que les fan òptimes per a utilitzar-les durant la primera infantesa. Els jocs de falda, una cançó per a fer una dansa, o per jugar o cantar... estan fetes a partir de melodies simples, per tal que l'infant les pugui aprendre, memoritzar i interpretar amb facilitat. Per altra banda, les cançons de bressol o les que expliquen històries estan pensades per a què sigui l'adult qui les canti, ja que, posseeixen unes melodies més complexes i expressives, les quals, s'han d'interpretar amb certa correcció i sensibilitat (Malagarriga, 2002:80).

La cançó és un element musical que tothom pot interpretar. Això permet establir una comunicació molt directa amb l'infant que, alhora que sent música, se li donen models que ell pot imitar iniciant-se així en la interpretació musical (Malagarriga, 2002: 79). El cant desperta les emocions dels nens i nenes fent-los transportar, acompanyar, adormir, alegrar, entristir... El cant els uneix als seus records, a les seves vivències més

emotives i els successos més transcendents (Alsina i d'altres, 2008:63). A més, la cançó permet al nen/a descobrir la joia de fer música en grup alhora que li exigeix una atenció, concentració, actitud, etc. que són les condicions que tota activitat musical demana (Busqué i d'altres, 2005:27).

En definitiva, la cançó facilita l'inici i la pràctica de la interpretació musical alhora que és un element imprescindible per a la pràctica dels diferents continguts musicals i d'altres temàtiques (llenguatge, matemàtiques...). El fet que les cançons siguin obres musicals breus que els infants poden arribar a interpretar sols i col·lectivament, les fa òptimes per a organitzar activitats en què descobreixin i experimentin aspectes sonors, rítmics, estructurals i de textura. Les cançons són un material amb molta riquesa musical a partir de les quals el mestre pot propiciar la pràctica de la música fent-ne un ús guiat en activitats compartides per a aprenentatges musicals però també en coneixements d'altres matèries (Malagarriga, 2002:81 i Alsina i d'altres, 2008:64).

3.3.1 El treball del cant i la veu a l'escola

Des del naixement d'un infant i fins als dos anys els jocs amb la veu i el cant són el canal comunicatiu i el vincle fonamental per a la integració del nadó en la vida escolar. A més, la veu i el cant constitueixen els factors més rellevants per a la sensibilització musical del nen/a. El cant de l'adult destinat al nadó estableix un vincle emotiu i molt més si és acompanyat pel contacte físic, la mirada i el propi gust per cantar. L'infant, de manera progressiva, comença a identificar les cançons en funció del plaer que li produeix escoltar-les, repetir-les i la seva intenció de imitar-les (Malagarriga, 2002:78).

Als tres anys, els infants ja són capaços de reconèixer moltes cançons i de reproduir-les amb certa aproximació. En mica en mica, aniran avançant en la seva capacitat per cantar, per ampliar el seu repertori de cançons, per compartir el cant amb els altres, per conèixer les veus dels companys/es i del mestre/a, per improvisar cançons, etc. En aquesta edat els nens i nenes ja gaudeixen del cant conjunt i senten gust per cantar (Alsina i d'altres, 2008: 65).

Finalment, entre els cinc i sis anys ja poden memoritzar i reproduir amb força exactitud cançons de ritme i melodia més complexes. A més, els infants ja comencen a entendre

que per a cantar cal una col·locació del cos i de la veu adequada (Alsina i d'altres, 2008: 67).

Tal i com diu Akoschky (2002:45) les cançons s'han d'ensenyar creant una bona disposició d'escolta. L'ensenyament s'ha de basar en el coneixement profund de la cançó, per això, el mestre haurà d'entendre-les (conèixer les frases, la forma, la interpretació...) perquè així els infants podran reconèixer-la, recordar-la i amb el temps, reproduir-la amb molta més expressivitat. Cal saber que no tots els infants aprenen de la mateixa manera, per això, és necessari que el mestre doni el temps que requereixi cada nen/a per tal de realitzar aquests aprenentatges. Si el mestre coneix les necessitats de cada infant del grup, pel que fa a les seves característiques vocals, podrà trobar recursos i estratègies que ajudin als seus alumnes a resoldre les seves dificultats pel que fa al coneixement de la cançó, a la reproducció i a l'afinació.

El més adequat per garantir l'èxit del treball amb les cançons és tenir en compte l'interès de l'infant i proporcionar-li activitats que puguin ser atractives per a ell. Les cançons s'han de treballar de manera sensorial i vivencial (fent ús també del moviment corporal i la producció musical d'instruments) perquè d'aquesta manera, l'infant es sentirà molt més motivat i tindrà més inquietuds. Aquests jocs musicals, hauran de ser duts a terme amb un gran respecte per allò que s'està fent i demandant l'atenció profunda de tots els nens i nenes. El mestre, tenint en compte aquests interessos haurà de plantejar activitats amb les cançons sense oblidar que aquestes s'han de triar adaptant-se a l'edat dels infants (tant pel que fa al text com a la música), cantar assolint el llenguatge musical alhora que el parlat i tenir cura de la metodologia a emprar per ensenyar una cançó observant molt l'evolució dels infants i donant-los sempre el nombre de cançons que ells poden aprendre i retenir (Muñoz, 2002:59).

La veu és l'instrument musical del nostre cos i el més desitjable és que els infants l'apreguin a fer servir com a tal i en tinguin cura. El mestre, com a guia i referent, haurà de plantejar activitats on els infants puguin aprendre fent i vagin assolint els següents continguts de veu i cant (Busqué i d'altres, 2005:27 i Alsina i d'altres, 2008:70):

Taula 1. Continguts de veu i cant que cal treballar a l'Educació Infantil (Alsina i d'altres, 2008:70)

Primer cicle d'Educació Infantil (0-3 anys)	• L'exploració de sons amb la veu. • El coneixement de diferents veus. • L'imitació de sons de l'entorn natural i social. • L'avenç en el cant individual i l'inici al cant coral. • L'elecció de cançons segons gust o preferència. • La cura de la veu.
Segon cicle d'Educació Infantil (3-6 anys)	• L'exploració de la veu en el cant i parlada. • L'exploració i el coneixement dels sons vocals. • El reconeixement de la pròpia veu. • L'habilitat per a una millor emissió vocal. • L'interpretació individual i grupal d'un repertori de cançons. • L'expressivitat en l'interpretació. • El reconeixement d'altres veus. • La discriminació de veus de diferents registres (veu infantil i veu adulta). • El coneixement de diferents estils de cant. • La valoració i la cura de la pròpia veu. • El plaer pel cant propi i pel cant compartit. • El respecte per les qualitats vocals dels altres.

3.3.2 El rol del mestre/a en la planificació i el desenvolupament de les activitats

És important que el mestre/a tingui una preparació adequada per a desenvolupar el seu rol: bon coneixement dels continguts de la música que s'ha d'ensenyar i amb la formació necessària referent al desenvolupament motor, intel·lectual, psicosocial dels infants d'educació infantil. A més, s'han d'afegir a aquests requisits la seva capacitació pedagògica i les estratègies metodològiques que adopti, ja que en funció d'aquestes el mestre/a estarà en condicions de desenvolupar les tasques didàctiques que implica l'ensenyament musical en aquest cicle (Akoschky, 2008:43).

Alsina i d'altres (2008:32) afirmen que el mestre ha de tenir una sèrie d'habilitats específiques. Aquestes habilitats poden desenvolupar-se mitjançant una formació inicial i permanent adequada, tenint en compte que la eficàcia dels processos dependrà tant del que se sap de música com del que se sap fer amb ella dins l'aula. El mestre ha de compartir, amb els infants, experiències musicals per tal de promoure accions que resultin estimulants i significatives, per això, cal conèixer aquestes habilitats específiques:

- **Habilitats d'interpretació:** Cantar *a cappella* (sense cap acompanyament) o sobre un acompanyament instrumental gravat o acompanyant-se amb un instrument de percussió o d'altres objectes sonors; imitar vocalment diferents sons, fer ritmes per estimular el moviment o per acompanyar cançons o realitzar moviments corporals adequats a estímuls musicals.
- **Habilitats de discriminació auditiva:** Identificar i analitzar diferències d'altura, intensitat, duració i timbre entre els sons; identificar auditivament diferents característiques de la música (caràcter, tempo o velocitat, forma, estructura...).
- **Habilitats didàctico – musicals:** Aquestes habilitats fan referència, per una banda, a aquelles que es requereixen en la programació (selecció de peces musicals i cançons; dissenyar unitats d'aprenentatge musical tenint en compte els coneixements previs dels infants; etc.) i per altre costat, les

habilitats necessàries per a proposar i guiar les activitats que es realitzen a l'aula.

Partint d'aquestes habilitats didàctico – musicals cal donar especial importància a les tasques quotidianes, del mestre/a, que inclouen la preparació prèvia de cada classe, la seva realització i registre i l'avaluació posterior.

- **Tasques quotidianes**

- **Preparació prèvia:** El mestre/a haurà de dur a l'aula els materials i recursos necessaris tenint en compte les activitats a realitzar. Prèviament, haurà buscat i seleccionat el repertori de cançons, les gravacions que es volen escoltar, etc. També haurà de tenir prevista la duració aproximada de cada activitat, tenint com un esbós previ a la realització de la classe. Per últim, fonamentalment, ha de tenir present al grup d'infants destinatari del pla: conèixer els seus temps, les seves necessitats, les seves possibilitats i el recorregut dels seus aprenentatges previs.

- **A l'aula:** El mestre/a prepararà l'espai en funció de les necessitats de l'activitat a realitzar i farà un ritual de benvinguda amb una cançó que identifiqui al grup – classe. A més, en el transcurs de l'activitat mantindrà una actitud d'observació atenta i permanent, mantindrà la mirada en el grup en la seva totalitat alhora que a cada infant en particular. Aquesta observació li permetrà prendre decisions imprevistes si fossin necessàries (interrupcions, canvis en les activitats, fer un canvi en la planificació prèvia...) o bé desenvolupar la seva planificació tal i com havia estat programada.

- **El registre:** Més tard, el mestre/a, farà un registre del que s'ha realitzat a l'aula, dels seus objectius aconseguits, de les dificultats sorgides, etc. Recordar el que ha succeït a l'aula ajudarà al mestre/a a treure conclusions i avaluar la seqüència d'activitats pas a pas i si s'han desenvolupat satisfactòriament i amb bona predisposició dels infants. Els dubtes sorgits a l'inici podran obtenir respostes: si s'ha

encertat amb la cançó triada, si les músiques gravades han ajudat a aconseguir l'escolta profunda, etc. A més, les dificultats que s'hagin anat registrant seran ateses en les properes sessions amb diferents activitats i amb repeticions renovades. D'aquesta manera, finalment, es podran determinar els avenços en els aprenentatges dels nens i nenes.

- **Les sessions posteriors:** Seran les encarregades de promoure nous reptes que hauran d'anar enllaçats amb els de les activitats anteriors. Les propostes dels docents aniran dissenyant una trama d'experiències i coneixements en els que serà imprescindible el gaudi i el plaer, l'expressió i l'emoció.

- **La programació:** El mestre/a una vegada a triat els continguts que vol treballar amb un grup-classe determinat és necessari elaborar la programació. Els aprenentatges que es realitzaran constaran de repeticions i variacions que renovin l'interès dels nens i nenes. Un mateix contingut podrà ser abordat en múltiples activitats (exploració, imitació, creació...) adaptades a l'edat i al nombre d'infants, a les seves característiques evolutives i als seus coneixements previs. El docent haurà d'atendre els interessos dels alumnes però sense limitar-se a ells, ja que els podrà ampliar, enriquir i també transformar.

- **L'avaluació:** És necessari conèixer què saben els infants i què poden fer a l'inici del curs per a realitzar un itinerari per tal de saber quina línia seguir per aconseguir els objectius marcats. El mestre/a, per aconseguir conèixer els avenços dels alumnes, haurà de desenvolupar la capacitat d'observació a través de diferents estratègies; una d'elles és l'escolta selectiva que permet individualitzar a un infant a dins del conjunt.

Per últim, també caldrà comptar amb els coneixements que s'esperen que imparteixi el mestre/a i els coneixements que el mestre/a ja té per a poder-los aplicar a l'aula i perfeccionar-los a través de la formació contínua (Alsina i d'altres, 2008:44).

3.3.3 Organització de l'aula

Akoschky (2002:40) exposa que les activitats musicals es poden presentar de diferents maneres en funció de les necessitats que tingui el mestre/a entorn els continguts d'aprenentatge que vol realitzar amb els alumnes:

- *Aïllades o independents* d'altres activitats realitzades a la classe: repàs de cançons, el ritual d'entrada amb una cançó, etc.
- Com a *seqüències*, creant un fil conductor a través de tota una classe: explorar materials per acompanyar amb sons l'explicació d'un conte, etc.
- Com a *projecte*, que determinarà la connexió de varies seqüències programades amb un objectiu més gran: l'orquestració d'un repertori de cançons, la participació d'un festiva escolar, etc.

Cada activitat, seqüència o projecte poden seguir una trajectòria determinada per un inici, un desenvolupament i un tancament. Per a cadascun d'aquests moments es poden projectar diferents estratègies que vagin acord amb les activitats programades (Alsina i d'altres, 2008:41):

- *Inici*: Es presentarà el tema que es vol tractar amb els recursos seleccionats: exploració sonora de diferents instruments per a realitzar l'orquestració d'una cançó apresada en sessions anteriors.
- *Desenvolupament*: Es posaran en joc les estratègies previstes pel mestre/a i l'encadenament dels passos: fer una exploració sonora d'instruments per acompanyar una cançó en petit grup i després fer-ho en gran grup.
- *Tancament*: Es podran avaluar els resultats obtinguts i permetrà la recapitulació dels aspectes treballats i es donarà lloc per a noves possibilitats i a d'altres activitats.

És molt important que les activitats i els continguts que es realitzin tinguin una coherència entre sí. A més, no tindran el mateix disseny les activitats d'exploració sonora amb la veu o les de l'aprenentatge d'una cançó o les d'escolta i apreciació d'una peça musical.

La distribució del temps, l'organització de l'espai, la conformació grupal i comptar amb els recursos adequats són algunes de les qüestions relatives a tenir en compte en la programació tal i com afirma Akoschky (2002:42).

- **Distribució del temps:** No totes les activitats tindran la mateixa durada. El factor temps, en una activitat, és un element que contribueix positivament cap a l'assoliment de l'objectiu. Si l'activitat és massa llarga és possible que provoqui una pèrdua d'interès per part dels infants, desbordaments grupals i tancaments de sessions caòtiques. L'aprenentatge requereix temps i no és suficient realitzar l'activitat una sola vegada per a què els infants aprenguin els continguts. En les sessions de música, és necessària la repetició ja que ajudarà als infants a "reinterpretar" una cançó, centrar l'atenció dels infants en un altre aspecte de la cançó (ritme, veus...). Aquestes repeticions donen la oportunitat als infants de dotar-los de temps per a realitzar els seus aprenentatges.
- **Organització de l'espai:** Es poden realitzar diferents usos de l'espai per tal d'afavorir el desenvolupament de les activitats. Adequar l'espai a les necessitats de l'activitat (fer un racó de cançons amb instruments, un racó de dansa per a poder cantar i ballar....) permetrà introduir variacions positives i estimularan la participació i les aportacions dels infants.
- **Agrupacions d'infants:** Si es flexibilitza l'espai serà possible treballar amb diferents agrupacions d'infants (amb tot el grup classe, amb la meitat de la classe, en petits grups...) en funció de les necessitats de cadascuna de les activitats (realitzar-ho a l'aula ordinària, a l'aula de música, al pati...). Centrar l'atenció a un nombre reduït d'infants quan sigui necessari, mentre els altres realitzen d'altres tasques, pot resultar una estratègia eficaç que pot ajudar a resoldre problemes difícils d'atendre amb el gran grup.

En definitiva, l'organització de l'aula; el temps, l'espai, el nombre d'infants i la selecció i distribució dels materials són aspectes que cal tenir en compte quan es planifiquen les activitats ja que la manera en què s'organitzin repercutirà en el coneixement i la sensibilització progressiva dels infants i en el seu enriquiment per a la producció i apreciació musical.

3.3.4 Estratègies

A l'Educació Infantil podem trobar infants amb diferents nivells (no només pel que fa a l'àrea de música sinó en totes les assignatures). Ainscow (2000:62) afirma que per tal d'assegurar que tots els infants realitzen un aprenentatge significatiu i funcional és necessari fer ús d'estratègies i eines que permetin al mestre aconseguir una aula el més inclusiva possible per tal que tots els alumnes aprenguin i convisquin independentment de les diferències de nivell. L'autor exposa que l'escola ha de garantir una excel·lència educativa, és a dir, que ha d'incloure a totes les persones i donar-los les possibilitats per a créixer i millorar d'acord a les seves potencialitats. Tot això ha de fer-ho al costat dels altres companys/es aconseguint-ne així una interacció en la que els infants aprenen uns dels altres.

Ainscow explica que el dret d'escolarització de tots els infants (amb diferents necessitats) no ha d'entrar en conflicte en relació al rendiment escolar de la resta de companys/es. L'autor defensa una escola inclusiva plantejant uns aspectes procedimentals de manera estructurada i clara (estratègies) per tal de fer possible aquesta intenció i garantir l'igualtat d'oportunitats a dins l'aula:

➤ *Priorització, introducció, modificació o eliminació d'objectius.* És necessari fer una selecció prèvia de quins són els objectius i continguts volem treballar i assegurar que són adequats a per cada infant. Moltes vegades, és suficient prioritzar, modificar o, fins i tot, introduir objectius nous i específics per a un determinat alumne i/o grup d'alumnes (aquesta és la essència de la concreció curricular). Tot i així, hi haurà casos en els que serà inevitable eliminar alguns objectius i continguts.

➤ *Controlar la ubicació de l'alumnat a l'aula.* Cal determinar la ubicació seguint un criteri raonable que ens permeti proporcionar a l'alumnat la major i millor atenció possible. Fer ús de sistemes de tutoria entre iguals o d'alumnes-pont permet, per un costat, el desenvolupament d'actituds de col·laboració entre iguals i, per altre costat, fer que el docent pugui prestar més atenció al grup classe i/o a algun infant amb més necessitats.

➤ *Treballs en grup.* De manera ocasional, però planificada, es poden utilitzar grups cooperatius a l'aula. En aquests es poden integrar tots els infants desenvolupant tasques adequades a les seves capacitats. La contribució de cada nen/a al desenvolupament el treball serà vital i necessària per a la finalització de la tasca.

➤ *Diversificació metodològica.* Aprofitar les situacions d'aula per plantejar les propostes de treball diverses: grups cooperatius, aprenentatge per projectes, treball individual, recerques d'informació, activitats dinàmiques, etc... Aquesta estratègia pot ser útil per a fomentar la integració de cada infant en el grup classe, ja que, amb les orientacions pertinents, els alumne arribaran a adquirir els aprenentatges que els permetin els seus coneixements previs i les seves capacitats personals.

➤ *La col·laboració entre el mestre/a tutor i el mestre/a de música.* La situació òptima per a l'aprenentatge de l'infant és aquella en que existeix una col·laboració entre el mestre/a especialista i el mestre/a generalista. És necessari que els docents es reunixin periòdicament per intercanviar idees, dubtes, preparar i adaptar materials, etc. La col·laboració es pot realitzar de diverses maneres; els mestres especialistes poden assessorar als mestres generalistes sense participar en els processos d'ensenyament-aprenentatge o, per el contrari, poden fer-se càrrec d'una o més sessions setmanals integrant en la seva pròpia programació alguns dels temes i continguts que es treballen a l'aula. Resulta més beneficiós que ambdós docents treballin de manera coordinada per tal de complementar-se i ajudar-se.

3.3.5 Recursos d'aula

Les activitats musicals exigeixen, com a mínim, d'uns recursos i materials per al seu bon funcionament. Akoschky (2002:43) recomana que per tal d'optimitzar les tasques caldrà que en les sessions de música hi hagi:

- Un espai silenciós en el que els infants puguin escoltar bé.
- Un equip de so en bon estat.
- Una discoteca conformada per música infantil i per música vocal i instrumental de diferents estils.
- Un instrumental conformat per instruments de percussió, joguines sonores, materials i objectes quotidians que produeixen so.

Seria adequat que tots aquests materials poguessin organitzar-se en un lloc de l'aula identificada com "El racó de música", en el que també hi hagi llibres d'instruments, cançoners, diaris musicals i un taulell d'anuncis amb avisos: per assistir a concerts, invitacions a les famílies per assistir a cantates, etc.

4 Aplicació pràctica

Una de les finalitats d'aquest bloc és la de recollir, mitjançant diferents instruments de recollida de dades, la informació necessària per a conèixer com i per què es treballen les cançons a l'Educació Infantil. Amb l'agrupament de tota la informació obtinguda serà possible aconseguir, doncs, els objectius que ens hem marcat per a la recerca. Abans, però, és necessari contextualitzar i ubicar la investigació i concretar el procés metodològic emprat durant tot aquest procés.

El treball d'investigació que realitzarem seguirà una orientació metodològica qualitativa basant-nos en el paradigma constructivista. Amb aquest procés de recerca aconseguirem el reconeixement que l'investigador necessita per emmarcar l'estudi com quins són els punts de vista dels participants, la necessitat i l'ús de realitzar qüestions obertes per conèixer la realitat de les cançons a l'escola, recollir les dades en els llocs on les persones realitzen les activitats quotidianes (context), etc. Per tant, podrem donar sentit a la investigació perquè ajudarà a millorar la forma de viure dels individus (Alvarez-Gayou (2003).

La recollida de dades d'aquest procés d'investigació s'ha realitzat durant el període de Pràctiques III (del 21 de gener al 22 de març de 2013) a l'Escola Peranton de Granollers i amb el grup d'infants de P5 (Guitarres). En aquest procediment es tindrà en compte la informació donada per part de l'escola (la directora) i la informació que hem viscut. A més, per tal de no condicionar el comportaments dels educands no se'ls ha donat cap indicació ni consigna específica. S'ha deixat que actuessin, mestra i alumnes, amb la major naturalitat.

4.1 Presentació del centre on s'ha desenvolupat la recerca

L'Escola Pereanton de Granollers és un centre, públic, que pretén ser acollidor i especial. L'edifici, que ja s'utilitzava com a escola fa uns 85 anys, és modernista i per aquest mateix motiu no es poden fer obres de modificació. Per tal de mantenir la seva estructura, la Generalitat ha hagut de mantenir-la amb una sola línia i amb una ràtio de 20 alumnes per aula. També és inusual perquè la base de la seva metodologia està basada en un Projecte Musical (organitzat i impulsat per diferents mestres especialistes de música i amb la col·laboració de la resta del professorat i de l'Ajuntament de Granollers). Aquesta proposta musical avarca des de P3 fins a 6è, amb la intenció que la música sigui l'eix vertebrador de la resta d'aprenentatges.

L'escola, doncs, entén que la música facilita el treball de les competències i és una eina que permet desenvolupar la sensibilitat artística, la comprensió i la creativitat de tots els alumnes. El claustre d'aquest centre considera que l'infant amb la veu, els instruments i la dansa tradicional i d'arreu del món (que són les eines bàsiques d'interpretació) té accés a noves maneres de comunicar-se i relacionar-se. D'aquesta manera, també, s'educa en la diversitat i la interculturalitat, es fomenta l'esperit crític alhora que s'ajuda a desenvolupar les capacitats intel·lectuals, s'educa en hàbits, s'afavoreix en una cultura enriquidora de l'oci i s'obre noves portes professionals.

L'escola ha creat una filosofia diferent però interessant perquè volen que, a partir de la música, en concret, i de les arts en general (plàstica, dansa...) els infants puguin rebre una formació en aspectes com l'autoestima (incidint en els processos de construcció d'una identitat autònoma, digna i solidària), l'educació (per garantir l'equitat d'oportunitats) i també, en l'educació per a la ciutadania, el diàleg i la cohesió social. D'aquesta manera, s'asseguren que l'alt índex d'immigració que hi ha a l'escola pugui viure, convida, educar-se i aprendre amb la resta d'infants sense cap mena de diferència, ni desigualtat i amb total respecte i comprensió.

Entenent, doncs, que la música és l'eix a partir del qual es realitzen tots els aprenentatges, a l'escola es realitzen moltes activitats com ara trobades de corals, cantates, concerts a l'escola i al carrer, exhibicions de dansa... Per tal de crear un ambient i un clima de confiança, seguretat, de respecte i, sobretot, d'aprenentatge entre

infants, famílies i mestres per aconseguir un centre inclusiu a partir del Projecte Musical.

A l'Educació Infantil l'objectiu fonamental és la sensibilització i el treball del moviment. Les activitats, setmanals, que formen part del projecte són sessions de música (dues sessions de 45 min. en petits grups de 10 infants) i una sessió de dansa (també de 45 min.). A més, hi ha una activitat concreta (que forma part del projecte) que és per a compartir amb la família. Aquesta consisteix en l'ús d'un material d'aprenentatge anomenat "Capsa de música per a créixer" que s'enduen a casa, durant una setmana, hi on es troben diversos materials per a realitzar activitats musicals amb els familiars: El conte dels set germans músics, un Cd amb temes per a fer audicions i unes targetes per identificar els sons llargs/curts, instruments de percussió: triangle, claves i cascavells, una llibreta on els infants anoten la seva cançó preferida alhora que n'escriuen el motiu i en posen una còpia per a compartir-la amb els companys/es quan tornen la capsa a l'escola, un pentagrama en format DIN-5 amb uns botons per a jugar a col·locar-los i el recull de les cançons que es treballaran durant tot el curs.

Cal dir, però, que durant la jornada escolar els nens/es no tenen massa estipulades les hores de cada assignatures, tal i com tenen en la majoria de centres. Els infants de P3 fins a P5 només tenen estipulades (per temes d'organització d'aula) les hores de música, dansa, psicomotricitat i anglès (la resta d'hores són les mestres qui organitzen els continguts que treballaran els infants, en funció dels seus interessos). En cadascuna d'aquestes matèries, els infants es desplacen a una aula que no és l'ordinària. Per a les sessions de música, els infants van a una aula especialitzada on hi ha terra de parquet, un piano, una bateria i uns bancs petits per a seure.

A Primària, continuant la línia iniciada, s'aprofundeix en l'educació musical, a partir de segon de primària. Al llarg de l'escolaritat tots els alumnes arriben a realitzar i treballar el llenguatge musical, el cant coral, el conjunt instrumental Orff, aprenen a tocar un instrument, formació instrumental i la dansa. En aquesta etapa, els alumnes si que tenen uns horaris estipulats per a cada assignatura i també les sessions destinades al projecte musical. A la setmana, els alumnes fan dues sessions de 45 minuts de llenguatge musical, una sessió de 45 minuts de cant coral, una sessió de 45 minuts per assaig de *big band* a partir de segon de primària (agrupació instrumental basada en la *big band* de

l'Escola Concepció de Barcelona) una sessió de 45 minuts d'instrument (cada nen/a pot triar, a finals del segon trimestre de primer de primària i aconsellat pel claustre del centre, entre nou instruments diferents: bateria, piano, guitarra elèctrica, trompeta, trombó, clarinet, saxo i percussió) i una sessió de 45 minuts de dansa.

Les classes de música habituals es fan, en gran grup, en una aula de música especialitzada amb una pissarra de pentagrama, un piano, cadires col·locades en semicercle i algun ordinador. Aquest espai és força ampli de manera que, en funció de l'activitat de música que es realitzi, es pot adaptar a les seves necessitats.

Les classes de música habituals es fan, en gran grup, en una aula de música especialitzada amb una pissarra de pentagrama, un piano, cadires col·locades en semicercle i algun ordinador. Aquest espai és força ampli de manera que, en funció de l'activitat de música que es realitzi, es pot adaptar a les seves necessitats.

Per a poder garantir les classes d'instrument i tenint en compte que és una escola petita i modesta, cal dir que l'escola té un acord amb l'Ajuntament i amb una Escola de Música de Granollers anomenada "Amics de la Unió". L'acord al que van arribar és que els mestres de l'Escola de Música es desplaçarien, durant la jornada escolar, per a donar classe als infants de primària (tants mestres com instruments hi ha, en aquest cas, nou) i a canvi, l'escola deixaria les seves instal·lacions a "Amics de la Unió" perquè poguessin realitzar les classes de música amb els seus alumnes. Per això, cal destacar que a cada aula hi ha un piano (deixat per l'Escola de Música Amics de la Unió). Amb tots aquests aprenentatges l'escola vol destacar la voluntat que els alumnes del centre, en acabar sisè, puguin assolir el nivell elemental de música, de manera que, si volen, tinguin la possibilitat de continuar la seva formació musical.

Per últim, destacar que en aquest centre també es tenen molt en compte les famílies i, com creu Comellas (2009), entenen que la convivència escolar comença per la responsabilitat compartida de tots els membres de la comunitat educativa, implicats directament o indirectament en l'educació. Entenen doncs, que aquesta implicació els permet observar i participar en aquells aprenentatges dels infants: assistir als assaigs, assistir als concerts, participar en una Coral de pares i, també, poden formar de

l'AMPA, etc. perquè entenen la música com a un punt d'unió on tothom pot participar, opinar i ser acceptat tal i com és.

A més, quan els alumnes comencen l'etapa de Primària l'escola passa un document informatiu a les famílies on hi ha informació sobre com es desenvoluparà el projecte musicals. En aquesta, hi ha una breu explicació sobre el perquè de la creació d'aquest projecte en el centre, els objectius que es volen aconseguir amb aquest, què és la *Big Band*, com es fa la tria de l'instrument que tocarà cada nen/a, l'oferta de banc d'instruments que fa l'escola (es dona la possibilitat a les famílies de pagar una quota de 60 euros com a préstec d'un instrument a l'alumne, durant tot el curs escolar), com cal tenir cura dels instruments i l'últim punt que es recull en aquest document, és la importància, la implicació i l'ajuda de les famílies en l'estudi de l'instrument dels seus fills/es a casa.

4.2 Característiques del grup observat per a desenvolupar la investigació

El grup de referència amb el que ens hem centrat per a realitzar el treball de camp, i fer-ne l'observació directa, és el mateix amb el que vam desenvolupar la intervenció, durant el període de pràctiques. El grup-classe és el de P5 "Guitarres" i estava format per a 20 alumnes (que anaven junts des de P3) però, a mitjans del trimestre, una nena a marxar a viure a fora i s'ha quedat en una ràtio de 19 infants. La mestra d'aula, la Míriam, és la primera vegada que n'és la seva tutora.

Aquest grup d'infants és força heterogeni perquè hi ha infants amb clares diferències culturals, socials, econòmiques... tot i així, a dins l'aula i l'escola aquestes diferències no s'aprecien massa. El que es nota són les diferències de nivell, pel que fa al procés d'aprenentatge, ja que hi ha infants que tenen dificultats en la comprensió i expressió oral del català i això els repercuteix en la resta d'aprenentatges. De totes maneres, és un grup molt cohesionat on el treball en equip, l'ajuda, l'empatia, la comprensió i l'amistat són valors molt arrelats i cuidats.

Aquests infants es mostren molt inquiets i curiosos per aprendre, i mostren molt d'interés per tot allò que fa referència a ells mateixos (el creixement, l'alimentació, les relacions...) propi de la seva etapa evolutiva (Vigotsky, 1979). La majoria dels infants estan molt estimulats i gaudeixen del seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge. L'esforç i la constància són dos trets característics d'aquests alumnes.

4.3 Procés de recollida de dades i instruments emprats

Per a desenvolupar la investigació i conèixer com es treballen, realment, les cançons a l'escola hem fet ús de diversos instruments de recollida de dades. Aquests han estat elaborats a partir del que defensen els teòrics com Malagarriga (2002), Akoschky (2002), Alsina i d'altres (2008), etc. sobre com s'han de treballar les cançons a l'aula, quin ha de ser el rol del mestre, quines estratègies es poden utilitzar, etc. A més, cal afegir que com les sessions de música es realitzen en petit grup (10 infants) cada dia de sessió hem estat amb un grup diferent (hem anat alternant una sessió amb el grup groc i l'altra amb el grup taronja) i això ens ha permès tenir una visió més general.

Taula 2: Contextualització de les observacions

	GRUP GROC	GRUP TARONJA
Mètode emprat	Observació directa	
Durada	45 minuts/sessió	
Mestra	Mestra de Música	
Nombre d'observacions	5 = 4 en petit grup + 1 en gran grup i Gravació de totes les sessions (transcrites en el Diari de Camp)	5 = 4 en petit grup + 1 en gran grup i Gravació de totes les sessions (transcrites en el Diari de Camp)

4.3.1 L'Entrevista²

L'hem realitzat a la directora de l'escola, prèviament, a l'inici del període de pràctiques. Tal i com diu Grawitz (1994) en aquesta entrevista hi ha una sèrie de preguntes obertes i clares en què, amb les respostes, ens hem pogut fer una idea de com i per què va sorgir el Projecte de Música. Amb la informació recollida d'aquest instrument, hem pogut saber qui el va planificar i desenvolupar, quina importància tenen les cançons i com es treballen, amb quins recursos es manté el projecte, quina idea té el professorat sobre el seu rol, com treballen els infants a les sessions de música, qui i com es tria el repertori de cançons a treballar etc. Després, en el període de pràctiques, podrem observar i comparar aquestes dades amb la realitat del dia a dia a l'escola, en general, i a l'aula.

² Consultar l'Annex I. Entrevista, pàg. 65.

Taula 3. Model d'entrevista

ENTREVISTA

Nom de la mestra:	Centre:
Càrrec:	Població:
Temps que fa que treballa al centre:	Data:

1. Com i quan va sorgir la idea d'utilitzar la música com a projecte transversal a l'escola?
2. Quin és l'objectiu principal que es vol aconseguir amb el projecte?
3. Qui es van encarregar de planificar, desenvolupar i realitzar la proposta?
4. En quins cursos vàreu iniciar el projecte? Per què?
5. A l'inici del curs, es realitza alguna prova de nivell per conèixer quins són els coneixements previs musicals dels infants?
6. Com gestioneu els recursos humans (feu claustres amb tots els mestres del centre, hi ha uns responsables del projecte que estan en contacte amb els mestres de tots els cursos...) i materials (disposeu d'aules especials, teniu instruments per tots els infants...) per garantir la bona organització i realització del projecte?
7. Tot el claustre està implicat i participa en la realització del projecte de música o només els mestres especialistes?
8. Tot el professorat realitza formació continuada i assessorament extern per anar fent evolucionar el projecte?
9. Tota la Comunitat Educativa té accés a formar part del projecte de música? (infants, família i mestres).
10. Quines activitats es proposen per a què la Comunitat Educativa pugui participar del projecte? Amb quina freqüència es realitzen?
11. Quins són els continguts clau de música que es pretenen aconseguir des de P3 fins a 6è?
12. Quines activitats, pròpiament del projecte de música, han de realitzar els infants des de P3 fins a 6è?
13. Quin temps de dedicació tenen destinat els alumnes per les activitats del projecte de música?
14. Les cançons tenen un paper important dins del projecte de música a l'Educació Infantil? Dins del marc escolar general o només en l'àmbit de música?
15. Qui s'encarrega de triar el repertori a treballar amb els infants petits? Els infants poden participar seleccionant les cançons que volen aprendre? Com?
16. Per a què s'utilitzen les cançons a l'aula? (per aconseguir silenci, per entretenir als infants, per aprendre continguts, per afavorir la cohesió grupal...).
17. Com es treballen les cançons a l'aula? Quines estratègies s'utilitzen per al seu aprenentatge? (a partir de la gestualització, la dansa...).
18. Els infants disposen d'algun material on es recullen les cançons treballades i apreses? S'ho poden endur a casa per compartir-ho amb la família? (Cançoners, llibretes d'audicions, Cd de cançons d'aula...).
19. Com s'avaluen els aprenentatges musicals que realitza l'alumne?
20. Quines millores heu notat en els infants amb el projecte?

4.3.2 Pauta d'observació de la mestra³

Hem elaborat una graella amb uns ítems específics (extrets de la informació del marc teòric) que estan focalitzats en conèixer com és l'acció i interacció de la mestra, amb els alumnes, durant els moments específics en que es desenvolupen les activitats amb cançons. Aquesta graella s'ha omplert al final de cada sessió i ens ha ajudat a obtenir una informació directa i sense intermediaris (Pardiñas, 2005:89).

Taula 4. Model de graella d'observació de la mestra

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA			
<u>Escola:</u> Pereanton (Granollers)		<u>Temporalització:</u> Segon trimestre	
<u>Classe:</u> P5 "Guitarres"			
ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?			
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?			
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?			
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?			
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?			
Té en compte les necessitats dels infants?			
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?			
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?			
Canta a capella o sobre un acompanyament musical?			
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?			

³ Visitar l'Annex II. Pauta d'observació de la mestra, pàg. 75.

Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?			
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?			
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?			
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?			
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?			
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?			
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?			
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?			
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?			
Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?			

4.3.3 Pauta d'observació dels infants⁴

Hem elaborat una altra graella amb uns ítems concrets, extrets de la informació del marc teòric, que centren la mirada de l'observador en les accions, comportaments, actituds, reaccions i relacions dels alumnes entre ells i també amb la mestra. Per tant, aquesta pauta (que s'ha omplert al final de cadascuna de les sessions) ens ha ajudat a conèixer, de manera directa, el rol dels infants durant les activitats de cançons a l'aula de música. (Pardiñas, 2005:89).

⁴ Anar al Annex III. Pauta d'observació dels infants, pàg. 109.

Taula 5. Model de graella d'observació dels infants

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS				
<u>Escola:</u> Pereanton (Granollers)		<u>Temporalització:</u> Segon trimestre		<u>Classe:</u> P5 "Guitarres"
ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS	
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?				
Presta atenció a les explicacions de la mestra?				
Presta atenció quan es canta una cançó?				
Mostra interès a l'hora de cantar?				
Mostra una actitud positiva durant la sessió?				
Participa activament de les activitats?				
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?				
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?				
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?				
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?				
Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?				
Es mostra extravertit quan canta?				
Es mostra tímid quan canta?				
Mostra predilecció per alguna cançó?				
Mostra rebuig per alguna cançó?				
Gaudeix de les activitats de les cançons?				

4.3.4 Diari de camp/Gravació de les sessions⁵

Hem gravat totes les sessions de música per tal de captar l'essència dels infants i de la mestra durant tota la classe perquè, tal i com diu Arnaus (1991:60) “recull de tots els aspectes interessants i rellevants per a la recerca que no han quedat reflectits ni en el quadern de les observacions, ni en les transcripcions de les entrevistes”. Els avantatges de la reproducció dels vídeos (aturar i retrocedir) han permès realitzar un anàlisi exhaustiu i profund de les sessions enregistrades.

Després, tota la informació dels vídeos l'hem transcrit en el diari de camp per tal de recollir tot el que succeeix durant el desenvolupament de les sessions. En aquest diari, que s'ha anat fent amb les gravacions de totes les sessions de música dels alumnes de P5, s'especifica cadascuna de les accions que es produeixen des que els infants entren a l'aula de música fins que marxen a l'aula ordinària. Tal i com afirma López Goñiz (2004:3), amb aquesta informació també ens hem pogut fer una idea sobre com són les interaccions entre els alumnes i les mestres durant les sessions i situacions que es presenten en el dia a dia. A més, aquesta informació ens ajuda a centrar l'atenció, de l'observador, en aquells aspectes rellevants per a la investigació.

⁵ Consultar Annex IV. Diari de camp/Gravació de les sessions, pàg. 127.

5 Interpretació i anàlisi de les dades recollides

Com ja s'ha comentat, anteriorment, els principals instruments utilitzats per a fer la recollida de dades ha estat l'observació directa (on s'han recollit els fets i successos, sorgits a l'aula, per mitjà d'unes graelles categoritzades amb uns ítems específics), l'entrevista (feta a la directora del centre) però també s'ha fet ús del Diari de Camp (a partir de les gravacions). Aquests instruments ens han permès fer un registre i aconseguir, anotar, avaluar i analitzar tot el que succeïa a l'aula de música durant el treball de les cançons. Per tant, les gravacions en vídeo i el diari han estat complements metodològics en aquest procés d'investigació. Tot seguit, per tal de recopilar totes les dades obtingudes, en cadascuna de les sessions, i aconseguir fer la interpretació i anàlisi de les dades hem seguit el procés metodològic següent:

1. Confecció d'una graella amb cinc categories bàsiques d'observació dels diferents aspectes rellevants en la sessió de les cançons, en referència al rol de la mestra. Aquests apartats engloben, plenament, els aspectes descrits en l'apartat de fonamentació teòrica. A més, a la dreta de la taula hi ha una columna on s'agruparan les dades específiques de l'anàlisi referents a aquests aspectes.

Taula 6. Recull de les dades de la mestra

INTERPRETACIÓ I ANÀLISI DE DADES: METODOLOGIA DE LA MESTRA		
Què observem?	Què fa la mestra?	Anàlisi de la informació
Parteix dels coneixements previs dels infants		
Ús d'estratègies durant les sessions de classe		
Relació de la mestra amb els infants		
Seqüenciació de les activitats		
Organització de l'aula		

2. Confecció d'una graella amb tres categories bàsiques d'observació dels diferents aspectes rellevants en la sessió de les cançons, en referència al rol dels infants. Aquests apartats també engloben, totalment, les informacions descrites en l'apartat de fonamentació teòrica. A més, a la dreta de la taula hi ha una columna on s'agruparan les dades específiques de l'anàlisi referents a aquests aspectes.

Taula 7. Recull de les dades dels infants

INTERPRETACIÓ I ANÀLISI DE DADES: L'INFANT ENVERS LA CANÇÓ		
Què observem?	Què fa la mestra?	Anàlisi de la informació
Actitud i interès dels infants		
Relacions entre els infants i entre els infants i la mestra		
Emocions sorgides durant la sessió		

3. Extracció d'una síntesi per a cadascuna de les dues taules.

5.1 Síntesi sobre la metodologia de la mestra⁶

- **Parteix dels coneixements previs dels infants**

La mestra realitza jocs i activitats per tal de conèixer i saber què saben els infants. En les sessions l'alumne és el màxim protagonista del seu procés d'aprenentatge encara que és la mestra qui, a partir de les seves consignes, desenvolupa el rol de guia per ajudar-lo a fer evolucionar el seu aprenentatge. La mestra prepara, exhaustivament, les sessions de classe tenint en compte el què saben els nens/es. A més, coneix el nivell de cada alumne i intenta partir, sempre, del coneixement dels infants que tenen menys experiència i anar oferint, en mica en mica, activitats de més nivell fins arribar a l'alumnat amb més domini musical (Vigotsky, 1979).

Per a millorar i adaptar les activitats a les necessitats del grup, la mestra fa un registre de cada sessió que l'ajuda a reflexionar sobre la seva pràctica docent. A partir de la informació que obté amb aquest registre modifica, canvia, elimina o reestructura les activitats que s'havia plantejat per adequar-les al grup-classe (Malagarriga, 2002).

Per enriquir més les sessions la mestra deixa que els infants comuniquin i expressin la seva opinió envers les activitats plantejades. D'aquesta manera, obté la informació directa dels nens/es sobre el seu propi procés d'aprenentatge (que creuen que estan aprenent, que en pensen sobre les activitats...) i li és molt més senzill adequar molt més la seva intervenció. Amb l'observació directa, les anotacions preses al finalitzar la classe i amb el que els infants expressen, la mestra va preparant les sessions següents. Per això, sempre parteix dels aprenentatges que han realitzat els infants (no comença de nou) i planteja nous reptes, donant el temps necessari, perquè vagin progressant en el seus aprenentatges (Muñoz, 2002).

Per últim, aprofita que els grups d'infants són heterogenis per tal que els infants comparteixin les seves experiències i puguin construir un aprenentatge conjunt. Així, tot i que a l'inici no tots els infants tinguessin els

⁶ Visitar l'Annex V. Interpretació i anàlisi de dades sobre la metodologia de la mestra, pàg. 155.

mateixos coneixements previs, a poc a poc, s'aconseguirà un avenç a nivell de grup però també un avenç a nivell de cada nen/a (Akoschky, 2002).

- **Ús d'estratègies durant les sessions de classe**

Durant el desenvolupament de les sessions, la mestra, utilitza una gran varietat d'estratègies que li permeten captar l'atenció dels infants i assegurar la seva implicació en l'activitat (Akoschky, 2002).

La mestra fa ús d'estratègies i jocs com el joc "El rei" (d'imitació), "La cançó muda" (de reconeixement), "Pregunta-resposta" (de memorització), "Les estàtues" (d'escolta), etc. que permeten als infants moure's, bellugar-se, desplaçar-se i no, només, estar-se asseguts al banc. Amb aquests jocs, la mestra, vol oferir als nens/es estímuls musicals significatius que els permeti aprendre música de manera natural i oferir-los oportunitats per a què puguin observar, escoltar, copiar, comunicar-se... mitjançant l'expressió musical i corporal...activitats que són adequades per tot l'alumnat independentment de les diferències de nivell (Ainscow,2000).

Mitjançant aquestes activitats la docent ajuda als alumnes a aprendre a expressar-se d'una altra manera i per això, els nens/es s'apropen uns als altres i comparteixen vivències i experiències comunes i compartides. En aquests jocs l'infant pot participar-hi, lliurement, sense por ni vergonyes perquè qualsevol moviment i/o aportació que fa és valorada i utilitzada per la mestra (i per tant, pot ser ell mateix i no ha de tenir por de ser jutjat). D'aquesta manera, s'aconsegueix que els nens/es trobin un sentit a allò que estan fent i aprenen a viure i convida tots junts (Vigotsky, 1979).

La mestra és la persona que posa a l'abast dels nens/es les situacions d'aprenentatge (utilitzant aquestes estratègies) perquè d'aquesta manera ells aprenen música de manera natural (sense adonar-se'n aprenen què és el ritme, què és la pulsació...). Tot i així, la mestra, utilitza d'altres estratègies com la de donar pistes (i que ells puguin recordar la lletra de les cançons), alçar la veu (per donar més importància a allò que és necessari que els infants recordin), fer ús d'instruments de percussió (per aconseguir la seva

atenció de forma immediata) per anar-los guiant i ajudant a superar els entrebancs i les dificultats que es van trobant (Busqué, 2005).

Amb l'ús d'aquests recursos la mestra pretén que els alumnes compreguin el sentit d'allò que estan fent, que trobin que l'aprenentatge de les cançons és funcional (s'utilitzen per celebrar festes, per aprendre coses del món, per jugar, per divertir-se...) i que l'aprenentatge i la diversió poden anar junts. Per aquest mateix motiu, sempre posa exemples que són molt il·lustratius i visuals per als nens/es i fa ús d'estratègies que sap que són atractives per l'alumnat. Així, ajuda als infants a contextualitzar allò que fan i s'aconsegueix que se'ls desperti la motivació i l'interès, personal, per participar i aprendre, sense que suposi un esforç per ells (Zabala, 1987).

- **Relació de la mestra amb els infants**

La mestra es mostra molt interessada en tot el què fa referència als infants. Durant les sessions de classe es comunica obertament, de manera afectuosa i propera, amb cadascun dels nens/es del grup. Es preocupa per saber què els hi passa, com es troben, què han fet durant les vacances... i per això, també ella comparteix les seves experiències (com es troba, a on va anar d'excursió...). Per tant, a les classes es crea un clima de confiança i seguretat entre mestra i alumnes i s'aconsegueix una comunicació fluida i recíproca (Hemsey de Gaínza, 1964).

La docent es mostra molt observadora i està pendent, en tot moment, del que succeeix a l'aula. Aprofita qualsevol situació (si els infants estan nerviosos, cansats, despistats...) per a cantar alguna cançó relacionada amb aquell fet i tornar a recuperar l'atenció i interès del grup. Es mostra molt comprensiva amb els nens/es (si han d'anar al lavabo, si algun nen/a no es troba bé, si estan cansats...) però alhora es mostra exigent a l'hora de treballar ja que els infants saben que quan toca treballar han d'estar concentrats (Vigotsky, 1979).

Si algun dia els infants no han estat tan participatius, al final de la sessió, quan arriben a l'aula ordinària la mestra parla amb ells i els transmet la

confiança que ella els té (els hi diu que sap que ho poden fer molt millor). A més a més, com la mestra especialista i la mestra tutora treballen, conjuntament, saben que entre elles s'ho parlen tot i comparen com han estat els nens/es durant tot el dia (Ainscow,2000).

La mestra aprofita aquest diàleg obert i directe, que té amb els infants, per a introduir les cançons a l'aula. Moltes vegades, en comptes de parlar poden cantar per a compartir anècdotes, records, experiències, etc. A més, la docent mostra ganes i interès per aprendre dels infants i sovint (a partir de les cançons treballades) els fa preguntes i/o aportacions que fan que ells donin la seva opinió i s'aconsegueixi un procés de co-construcció de l'aprenentatge basat en l'aprenentatge comú i compartit (Onrubia, 1992).

- **Seqüenciació de les activitats**

Les activitats de cançons que prepara la mestra, per a treballar-les a les aules d'Educació Infantil, estan planificades i organitzades a dins del Projecte de Música de l'escola (amb l'objectiu que els infants puguin mostrar i compartir els seus aprenentatges amb els altres infants i famílies en els diversos actes que es fan al llarg del curs). Aquestes activitats tenen relació i complementen els aprenentatges, que realitzen els nens/es, en l'aula ordinària amb la seva mestra tutora (Akoschky, 2008).

La mestra de música, a l'inici del curs, fa una seqüenciació de les activitats de cançons en funció de dos aspectes diferents: En funció de les festes i celebracions pròpies de cada trimestre (1r trimestre: La tardor, la Castanyada i el Nadal. 2n trimestre: Carnaval, Quaresma i Setmana Santa. 3r trimestre: La primavera, Sant Jordi i Sant Joan) que són cançons fixes que es treballen cada any. Per altra banda, es fa en funció de la temàtica dels projectes i/o continguts que es treballen aquell curs a l'aula. En el cas d'aquest any s'ha realitzat el projecte "El Sistema Solar" i s'han preparat les cançons per el "Primer Concert a la fresca: La Cantata de l'Espai" (Akoschky, 2008).

L'estructura amb la qual, la mestra, organitza les activitats amb les cançons amb els infants respon a l'especificació d'*inici* (on es presenta la temàtica de la cançó), les de *desenvolupament* (on es treballen les cançons) i les de *tancament* (on s'avaluen els aprenentatges). Aquestes activitats es van alternant i realitzant durant el curs però els passos, concrets, que segueix la mestra per a treballar-les són: Primer l'explicació de la temàtica de les cançons que es treballaran, després l'escolta de les cançons (i deixar que els infants es moguin i ballin lliurement), seguidament la memorització de cada estrofa de la cançó estipulant-ne els moviments per a cada vers (mitjançant les estratègies), cantar la cançó sencera amb acompanyament musical (de piano o base instrumental en Cd) i per últim, la preparació i assaig de les cançons (amb tots els nens/es d'Educació Infantil) per a l'espectacle que veuran les famílies (Alsina i d'altres, 2008:41).

La mestra per aconseguir seguir aquests passos, primer, fa una selecció de les cançons i les ordena de menys a més dificultat. D'aquesta manera comença treballant les cançons més senzilles i, a poc a poc, va introduint les que presenten més complexitat. La mestra ho treballa tenint en compte que les cançons triades s'adeqüen a l'edat dels infants i, per tant, el contingut té un sentit i la lletra és senzilla d'aprendre (Malagarriga, 2002:81).

- **Organització de l'aula**

La mestra de música mostra un bon control i domini de la planificació i el desenvolupament de les tasques d'aula. Com a membre de la *Comissió del Projecte Musical* ha acordat, juntament amb la direcció i el claustre de l'escola, que es realitzarien dues sessions de 45 minuts de música a la setmana (a l'Educació Infantil), que es fan en mig grup (dos grups de 10 infants) i es realitzarien a una aula de música adaptada. Aquesta sala ja està preparada per a què els infants petits puguin desenvolupar les seves activitats sense dificultats: és molt espaiosa, està insonoritzada, té un bon aparell de música, hi ha un piano, instruments de percussió, bancs per a seure, pissarra digital i un racó (per cada classe d'Ed. Infantil) anomenat

“Racó de Música” on hi ha penjades la lletra i la partitura de totes les cançons que es treballen (Akoschky, 2008:43).

La docent presenta una bona capacitat pedagògica perquè prepara, desenvolupa i utilitza diferents estratègies per a treballar l’educació musical amb els infants de 3 a 6 anys. És capaç d’aconseguir que aquestes activitats siguin totalment vivencials i alhora ella pugui desenvolupar el rol d’observadora i guia. És una professional de l’educació ben formada i amb molta experiència (Secretària de l’AEMCAT – Associació d’Ensenyants de música de Catalunya) i per això, disposa de les habilitats necessàries per a la formació de l’alumnat. Amb el tipus d’activitats que desenvolupa es poden evidenciar les seves habilitats d’interpretació perquè sap cantar *a cappella* i amb acompanyament instrumental, amb una bona col·locació del cos i la veu, també les seves habilitats de discriminació auditiva perquè sap identificar i discriminar sons i, per últim, les didàctico-musicals per a programar amb coherència i sentit (Alsina i d’altres, 2008:32).

Sap gestionar, sense problemes, les seves tasques diàries. Pensa i adapta les activitats al grup d’infants a les que van destinades, respecte el temps requerit i busca, utilitza i/o prepara els materials necessaris per al seu desenvolupament. Coneix i té en compte els interessos dels infants i es mostra flexible a adaptar les seves sessions a les inquietuds i aportacions dels nens/es. A més, comprèn i dona el temps d’aprenentatge necessari dels alumnes (tenint en compte les necessitats de cada infant). A l’aula, és capaç de captar i mantenir l’atenció dels nens/es, gairebé, durant els 45 minuts de sessió. Mostra una actitud positiva i afectuosa amb els nens/es i això és transmet en el tipus d’activitats que proposa (activitats dinàmiques, motivadores, atractives i divertides). Es mostra oberta i tolerant als canvis i/o modificacions de les tasques en funció dels requeriments del moment i és capaç d’acceptar i prendre decisions imprevistes sense presentar cap angoixa, desacord o sentiment de frustració (Akoschky, 2008:62).

Quan finalitza la sessió, la mestra, fa un registre de tot el que ha succeït a l’aula (dificultats sorgides, objectius aconseguits, canvis efectuats...) per tal d’anar adaptant, cada vegada més, les activitats a les característiques del

grup i anar fent un seguiment de l'evolució de cada infant (per després poder avaluar-los). A partir dels avenços i/o entrebancs sorgits a les sessions anteriors podrà reestructurar les seves intervencions i aconseguir, així, els objectius que s'havia plantejat. A més, comparteix aquestes experiències i vivències amb la mestra tutora per tal que, entre les dues, puguin contrastar informacions, pactar una mateixa línia i aconseguir una millora en el procés general d'ensenyament-aprenentatge del nen/a. Així, s'aconseguirà que aquest procés sigui molt més enriquidor i beneficiós per l'alumne però també per la mestra (Ainscow, 2000).

5.2 Síntesi sobre l'infant envers la cançó⁷

- **Actitud i interès dels alumnes a l'aula**

Durant les sessions de classe de música, els infants es mostren molt interessats i predisposats a realitzar les tasques que proposa la mestra. Els nens/es estan molt atents a cadascuna de les explicacions, aportacions i/o consignes que dóna la mestra per tal de conèixer que han de fer i per a què (Alsina i d'altres, 2008).

En el moment del cant, els infants, segueixen amb exactitud les demandes de la mestra i es col·loquen amb la posició adequada asseguts i/o drets (el cul a la punta del banc, cames separades, esquena recta i cap aixecat). La majoria de nens/es mantenen aquesta posició durant el temps necessari, tot i que, de tant en tant algun infant es relaxa i es posa en una mala posició. Llavors és quan la mestra li recorda com s'ha de col·locar i l'infant es posa bé, ràpidament i continua cantant (Alsina i d'altres, 2008).

Normalment, quan canten fan servir un bon to de veu (ni molt fort ni molt fluix) però, depenent de la cançó, aquest to varia. Si és una cançó que els hi agrada molt tenen la tendència de cantar més ràpid i es mostren més nerviosos. En canvi, si no dominen tant la cançó canten amb un to de veu

⁷ Visitar l'Annex VI. Interpretació i anàlisi de dades sobre l'infant envers la cançó, pàg. 161.

molt fluïxet. Els nens/es es mostren molt seriosos i responsables amb les activitats i s'impliquen al màxim, aprofitant cada joc, dinàmica o dansa per a relacionar-se i divertir-se. A més, imiten amb detall els moviments, el to de veu, la posició... que té o fa la mestra per a realitzar-ho de la millor manera possible. Quan la mestra vol explicar alguna activitat, tots els nens/es, s'ofereixen com a voluntaris (Muñoz, 2002).

Quan falta poc temps per a finalitzar la sessió, els nens/es ja comencen a mostrar-se més cansats i/o despistats. Tot i així, verbalitzen que s'ho han passat bé i que ja tenen ganes que arribi el proper dia de classe per tornar a fer activitats divertides i cantar cançons (Busqué i d'altres, 2005).

- **Relacions entre els infants i entre els infants i la mestra**

Quan els nens/es arriben a l'aula sempre mostren molt d'interès en explicar a la mestra les coses que estan aprenent, les cançons que han escoltat a casa, el què han fet el cap de setmana, etc. Els infants es mostren molt oberts, afectuosos i comunicatius amb la mestra de música i els hi és fàcil respondre a les seves preguntes i compartir els seus pensaments (Onrubia, 1992). Per això, quan la mestra presenta i/o treballa les cançons amb els nens/es, fan moltes aportacions sobre les informacions que saben i coneixen respecte al tema o contingut de la cançó (Alsina i d'altres, 2008).

Durant el desenvolupament de les sessions els nens/es estan molt pendents de que han de fer i estan, en força silenci, escoltant a la mestra. Tot i així, quan es fan parades entre cançó i cançó o entre activitats els nens/es aprofiten per parlar, mirar-se, riure... i per compartir els aprenentatges que estan fent i vivint. Gaudint, al màxim, les seves experiències. La majoria de vegades, els nens/es s'expliquen com han fet ells/es els moviments, si s'han equivocat o no... però també repeteixen i verbalitzen fragments de la lletra de les cançons que estan aprenent. A vegades, els nens/es es qüestionen si el que diu la lletra és real o no (Malagarriga, 2002).

Quan es comencen a fer els assaigs pels espectacles els infants estan molt pendents, uns dels altres, per aconseguir que tots/es comencin i acabin

alhora. A més, quan sorgeix alguna dificultat (un infant s'equivoca amb la lletra o un nen/a es col·loca en el lloc que no li pertoca) entre ells s'ajuden, parlen i ho solucionen (sense que ningú s'enfadi o sorgeixin conflictes). Tots els infants del grup es senten responsables d'ells mateixos i de la resta del grup. D'aquesta manera aconseguen que els nens/es amb més dificultats siguin acceptats i integrats a l'aula, amb normalitat, independentment de les seves diferències. En definitiva, així s'aconsegueix que l'aula sigui, totalment, inclusiva (Ainscow, 2000).

- **Emocions sorgides durant les sessions**

Els infants van a les sessions, de música, molt alegres i contents (parlen del què faran, es pregunten quines cançons aprendran...). Durant totes les classes demostren que els hi agrada allò que fan i que es diverteixen fent-ho (Hemsey de Gaínza, 1964).

Quan la mestra està fent alguna explicació els nens/es l'escolten i observen amb els ulls ben oberts i seriosos. Estan molt pendents del que diu o fa i esperen a què acabi de parlar per a fer les seves aportacions o parlar amb la resta de companys/es (Onrubia, 1992).

Durant la realització de les activitats, moltes vegades, els nens/es es mostren nerviosos per a començar a fer jocs o dinàmiques. Quan es realitzen activitats més mogudes (que requereixen moviments de caminar ràpid/lent, saltar a dins i fora d'un cercle...) els infants estan molt més inquietos (riuen, es mouen sense parar, criden, etc.). D'altra banda, quan les dinàmiques són més tranquil·les els infants es relaxen i es mostren molt més observadors i silenciosos (Akoschky, 2002).

Els infants, amb els seus somriures, comentaris i les abraçades que es fan entre ells/es (per celebrar quan canten una cançó determinada) evidencien que els hi agrada el que s'està fent. A vegades, de manera espontània, canten fragments de cançons i les acompanyen amb els moviments que han anat aprenent. Mostren, amb el seu estat d'ànim, que tenen ganes d'aprendre sigui quina sigui la cançó que toqui treballar. Els nens/es aprofiten al màxim

les activitats de cançons perquè amb els seus gests i mirades demostren el seu plaer i desig per continuar treballant i aprenent (Malagarriga, 2002).

Durant la sessió, els infants, passen per diferents estats d'ànims o emocions: Primer van cap a l'aula encuriosits i pensatius sobre el què faran a l'aula, després (quan la mestra fa les explicacions) es mostren expectants i observadors, quan s'inicien les activitats de cançons es mostren concentrats i/o nerviosos (en funció de que han de fer), cap al final de la sessió ja estan més cansats i per últim, quan marxen a l'aula ordinària es mostren exaltats per tot el que han fet i amb ganes de repetir a la sessió següent (Swanwick, 1991).

6 Conclusions

Finalitzat l'anàlisi de la investigació és necessari extreure unes conclusions que ens permetin contrastar la validesa de les hipòtesis plantejades a l'inici del procés de recerca. Per a dur-ho a terme, caldrà diferenciar les conclusions que fan referència a la recerca i les que estan relacionades amb els possibles nous reptes que poden sorgir després d'acabar aquest procés d'investigació.

6.1 En relació a la recerca

L'objectiu d'aquest apartat és el de contrastar i comparar els resultats obtinguts amb els supòsits generats a l'inici de la investigació (consultar hipòtesis de la introducció).

- Hipòtesi 1. Les cançons són un recurs molt utilitzat en el dia a dia a l'escola.

- **Resultat:** Durant el període d'estada al centre hem pogut observar que les cançons s'utilitzen, en molt poques ocasions, a l'aula ordinària (algun dia per passar llista). No és fins a les sessions de música on prenen la màxima importància i es treballen amb profunditat a través del joc.

La mestra especialista basa tot l'ensenyament musical, en l'Educació Infantil, en l'aprenentatge de les cançons. A l'aula de música és on els nens/es prenen contacte amb elles i on les aprenen per tal de complementar els continguts apresos a l'aula ordinària, amb la mestra tutora. En les sessions de música, doncs, es treballen les cançons referents al pas del temps i/o festes tradicionals (Castanyada, Nadal, Carnestoltes, Quaresma...) i també les cançons relacionades amb el temari d'aula (el nom de la classe, l'espai, el cos humà...). Aprendre i conèixer aquestes cançons són activitats pròpies del Projecte Musical de l'escola per a l'Educació Infantil.

- Hipòtesi 2. Amb les cançons s'aconsegueix que es desenvolupi la percepció auditiva i les experiències musicals, emocionals, físiques i mentals dels infants. Per tant, s'aconsegueix el desenvolupament harmònic del nen/a.

- **Resultat:** Pel que hem pogut conèixer, a partir de les cançons els nens/es d'Educació Infantil realitzen diferents tipus d'activitats (Capsa de música per a créixer, audicions de les versions instrumentals de les cançons que es treballaran...) que permeten captar l'atenció dels infants i ajudar-los a connectar-se amb el món sonor. Els nens/es, amb aquests recursos, aprenen a reconèixer sons, melodies, ritmes... i sensibilitzen l'oïda alhora que treballen aspectes com la concentració, l'espera, l'escolta profunda, etc.

La mestra prepara els jocs i/o dinàmiques en les que els infants poden moure's (caminant, ballant, saltant...) i on tots poden fer, independentment de les seves diferències o dificultats. Les activitats proposades estan adaptades al grup a qui van destinades i això fa possible la participació activa de tothom. Els moviments que es realitzen, durant el treball d'aprenentatge de les cançons a través del joc, poden ser marcats per la mestra i són senzills de memoritzar (i tothom ho pot seguir sense problemes) o, també, poden ser moviments lliures que tria el nen/a (aconseguint que qualsevol gest sigui correcte i vàlid i ningú es senti cohibit per si s'equivoca). Per tant, així s'aconsegueix crear un bon ambient d'aprenentatge a l'aula i els nens/es aconseguiran sentir una seguretat i estabilitat emocional i mental (saben què han de fer en cada moment).

Els infants, jugant i aprenent, comparteixen experiències i construeixen un aprenentatge conjunt i significatiu (aprenen a treballar tenint en compte a tots els membres del grup).

Durant el procés d'aprenentatge de les cançons, doncs, els infants aprenen educació en valors (compartir, ajudar, treballar en equip...) perquè entre tots hauran de cantar i mostrar a les famílies els seus aprenentatges en els petits concerts que es realitzen. Per aquest mateix motiu, la constància, la disciplina i el respecte per un mateix i pels

altres seran aspectes que els ajudaran a desenvolupar-se harmònicament.

- Hipòtesi 3. El mestre/a ha de mostrar respecte i amor per la música per a fer-la viure als nens/es.

- **Resultat:** Al llarg de les observacions hem pogut copsar que la mestra gaudeix de la música. Sempre rep als infants amb alegria, cantant i els transmet les ganes de treballar. Abans de començar la sessió explica als nens/es què faran i, de tant en tant, fa ús del factor sorpresa per a crear curiositat i animar-los a participar. Sovint, verbalitza frases en les que deixa clar el respecte i l'amor que sent pel que fa i anima als nens/es a formar part d'aquest plaer de cantar dient "Avui aprendrem una cançó molt xula" o "aquesta cançó tant maca l'hem de cantar amb aquesta veu tant bonica que teniu".

Durant les sessions prepara les activitats, per aprendre les cançons, tenint en compte els interessos dels infants i quan canta (tant *a cappella* com amb acompanyament instrumental) aconsegueix que sentin curiositat, que l'escoltin, la mirin, la imitin... i els hi contagia les ganes d'aprendre-les. La mestra sempre somriu i mira als nens/es demostrant que cantar fa passar-s'ho bé però també, de tant en tant, els recorda que per cantar bé s'ha de treballar amb responsabilitat (s'ha d'escolta als altres, fer silenci quan qual, col·locar-se en la posició adequada...). En el transcurs de les sessions, la mestra, sempre participa i anima als nens/es aconseguint que estiguin receptius i atents a les seves propostes.

- Hipòtesi 4. El moviment corporal és una eina d'expressió molt útil per a treballar les cançons amb els infants.

- **Resultat:** Totes les activitats desenvolupades en les sessions de música, per a treballar les cançons, han estat pensades, planificades i organitzades per la mestra per tal que els nens/es les realitzin de manera vivencial fent ús del moviment i l'expressió corporal.

La mestra en totes les classes prepara jocs o dinàmiques amb les quals els infants, mitjançant el moviment del cos, poden recordar la lletra de les cançons de manera fàcil. En la majoria d'aquestes activitats els nens/es han d'aprendre cada frase de la cançó realitzant uns moviments concrets i senzills (inventats per la mestra). Amb aquesta escenificació aconseguen memoritzar, molt ràpid, la lletra i la melodia de la cançó. A més, la mestra dirigeix el cant dels educands fent ús dels moviments apresos i vocalitzant molt la lletra de la cançó.

Normalment, abans de començar a memoritzar-la, la mestra posa la cançó en Cd o la canta ella. Així, s'assegura que els infants prenen un primer contacte i els demana que es moguin, lliurement, per l'aula creant els seus propis moviments. Després, també proposa jocs en els quals els nens/es han d'imitar els moviments lliures dels altres infants, o fa parelles i els infants amb els moviments han de fer una pregunta i els altres una resposta (en funció del que els suggereix la cançó), etc.

Amb aquest recurs es garanteix que els alumnes estan actius i atents durant la sessió i és possible observar què fan els nens/es i aprofitar la informació per a preparar les següents sessions. Quan els infants utilitzen el moviment corporal (tant lliure com dirigit) interactuen els uns amb els altres i s'aconsegueix que tothom s'expressi sense vergonya. A més, la mestra també realitza els seus propis moviments i els nens/es entenen que ella és una persona més del grup i no es senten tant observats.

- Hipòtesi 5. El mestre/a ha de crear un ambient estimulants i ha de preparar unes activitats atractives per tal que els nens/es estiguin motivats i interessats per aprendre.

- **Resultat:** En cadascuna de les sessions de classe la mestra ha preparat diferents activitats i/o propostes per tal que els alumnes s'aprenuin les cançons mitjançant el joc però, sempre, tenint en compte les seves inquietuds (si parlen de l'espai els demanarà que s'imaginin que són astronautes, si parlen de la guitarra els explica que té forma de buit i que el dibuixin a l'aire...). La mestra, va donant algunes consignes i va observant com és la participació dels nens/es durant el transcurs de l'activitat. A més, adapta i/o modifica els recursos en funció de com estan els infants (si estan actius fa jocs de més moviment, si estan més cansats els proposa jocs que els animi...) i intenta anar-ne fent de diferents tipus (repeteix les activitats però intenta que no es repeteixin en la mateixa setmana).

La docent s'interessa per com viuen els nens/es les diferents classes i va donant estímuls positius (començar cantant la cançó que demanen, aprofitar les seves idees per presentar un joc..) per tal que els nens s'interessin i participin al màxim de la tasca i es creï un clima de benestar que garanteixi l'èxit en l'aprenentatge.

Després de contrastar els supòsits amb la realitat observada, hem pogut extreure d'altres conclusions referents a l'àmbit d'aquesta recerca. Són les següents:

- Per tal d'aconseguir que el treball de les cançons es realitzi amb èxit és necessari que la mestra tingui en compte aspectes referents als coneixements previs dels nens/es, els seus interessos i organitzar l'aula adaptant-la a aquests (si les activitats són vivencials cal que l'espai sigui ampli per a treballar, que hi hagi material suficient per a tots els nens/es, que s'adeqüin les activitats a les necessitats del grup...). A més, el temps de dedicació per a cada activitat haurà d'adaptar-se i flexibilitzar-se en funció de les necessitats i característiques del grup d'infants ja que sinó

perdran l'interès per aprendre. Aquesta conclusió, ens ha permès respondre al quart objectiu que ens havíem marcat a l'inici de la investigació “Aprendre com la mestra planifica l'acció docent abans, durant i després de les sessions d'aula”.

- Realitzant activitats vivencials, on els infants són els protagonistes de la construcció del seu aprenentatge, ens assegurem la seva participació activa al llarg de la sessió. A més, permeten crear un espai on el joc i l'aprenentatge van molt lligats i els infants es relacionen els uns amb els altres, tenint un contacte més proper i compartint experiències que afavoreixen la creació de forts vincles entre la mestra i els alumnes. Quan els infants realitzen un aprenentatge a través de dinàmiques i/o jocs també estan aprenent a viure i a conviure amb els altres i per tant, el grup s'uneix i creen la seva pròpia identitat. Amb aquesta observació, hem pogut aconseguir el primer objectiu que ens havíem marcat per la recerca “Conèixer com es treballen les cançons al parvulari: a partir de l'expressió corporal, de la dansa, d'instruments...”.
- El professorat té la responsabilitat d'ajudar i guiar als infants en el seu aprenentatge. Les cançons permeten acostar els alumnes al mestre i el fet de treballar-les aconsegueix que els infants vagin perdent la timidesa i/o vergonya i, en mica en mica, es vagin relacionant molt més. Per tant, les cançons poden ser una eina molt útil per a fomentar una relació molt més oberta al diàleg entre els nens/es de l'aula i la mestra. A més, el treball en equip de tot el professorat envers el Projecte musical serà favorable perquè així els infants entendran que els aprenentatges que fan, a partir de les cançons, tenen un sentit i un significat (aprendre a través de la música). Sinó, els nens/es comprendran que en les sessions de música es realitzen activitats, completament, aïllades a la resta d'aprenentatges. Aquesta afirmació ens ha respòs al tercer objectiu marcat a priori de la recerca “Observar com són les relacions de la mestra i dels infants durant les sessions de música, si treballant les cançons s'afavoreix la comunicació, la participació, etc.”.

- El mestre per tal d'oferir unes activitats molt més atractives i significatives, pels nens/es, caldrà que vagi realitzant cursos de formació que el permetin anar fent evolucionar el seu sistema d'ensenyament. La societat viu en un estat de canvi constant i el mestre ha de tenir un compromís per tal de millorar, la seva feina, cada dia.

- Treballant les cançons la mestra podrà conèixer molt millor les necessitats de cada infant de l'aula i proporcionar les ajudes el més ajustades possibles en funció de cada cas. Tot i així, cada nen/a partint del seu nivell podrà participar en les activitats i aprendre enriquint-se dels aprenentatges, experiències i dominis de la resta d'infants del grup. Cada educand podrà aportar els seus aprenentatges i amb l'ajuda de la resta de nens/es aconseguiran fer-los evolucionar de manera gradual.

- En l'entrevista a la directora del centre i en el PEC (projecte educatiu de centre) s'exposa que l'escola fa ús del Projecte Musical com a eix transversal. Amb les observacions que hem realitzat en hem pogut adonar que no és del tot cert. Els nens/es desenvolupen el Projecte Musical durant les hores estipulades per a cadascuna de les activitats (dansa, música...) però no fan ús de la música per a aprendre la resta de matèries. L'objectiu principal del Projecte és aconseguir la cohesió social dels nens/es de l'escola i s'utilitza la música per a què tots comparteixin vivències que els ajudin a conèixer i aprendre. Aquesta informació obtinguda ens ha fet assolir el segon objectiu del nostre procés d'investigació "Saber com s'utilitzen les cançons: si són per a treballar aprenentatges musicals o l'eix transversal d'altres aprenentatges, si s'aprofiten per a treballar la cohesió de grup...".

Amb totes aquestes conclusions obtingudes ha estat possible aconseguir, també, l'últim objectiu que ens havíem plantejat abans de realitzar el treball "Analitzar el treball de les cançons al parvulari".

6.2 En relació a possibles nous reptes

En aquesta última secció hem volgut recollir algunes de les aportacions que han quedat a l'aire després de l'elaboració del treball. Amb aquestes informacions, que han quedat sense resposta, seria interessant recuperar-les i aprofitar-les en un futur, per a poder continuar investigant envers el tema escollit:

- En les sessions de música (que hem observat) els infants treballen dividits en dos petits grups, heterogenis, de 10 de nens/es que són fixes. Seria interessant observar com treballarien els infants en gran grup (20 nenes/es) o amb dos petits grups que s'anessin modificant per assegurar que tots els infants treballen amb tots els companys/es tal i com ho afirma Akoschky (2002:42).
- La metodologia que s'utilitza per a treballar les cançons en l'Educació Infantil d'aquest centre (de manera vivencial) respon a la creació d'un Projecte Musical (on els infants després mostrin els seus aprenentatges a la família). Aquest, pretén aconseguir que tots els nens/es (independentment de les seves característiques) tinguin les mateixes oportunitats d'aprendre i siguin respectats i acceptats tal i com són. Estaria bé desenvolupar aquest tipus de Projecte a d'altres escoles per tal d'observar, a llarg termini, quins són els beneficis que aporten a la Comunitat educativa.
- Estaria bé conscienciar a tot el claustre de professorat per aprofitar el Projecte Musical per a treballar les situacions quotidianes (passar llista, mirar el temps...) i també la resta de matèries. Les mestres especialistes de música podrien fer un assessorament amb les mestres tutores per pactar algunes activitats per a treballar les matemàtiques (cançons per comptar, jocs de dits...), el llenguatge (cançons per aprendre vocabulari), les ciències (cançons d'animals i els seus sons), la dansa (cantar cançons sobre el cos i fer diferents moviments amb la part del cos anomenada), etc.

Durant el procés de recerca bibliogràfica vam trobar informació a la pàgina web de la Fundació Catalunya - La Pedrera⁸ una proposta de Projecte Musical que s'estava desenvolupant a diferents centres de Catalunya. Aquest tipus de proposta l'estan realitzant a dos centres, l'Escola Poblenou i l'Escola Jacint Verdaguer (ambdues de Barcelona i amb la coordinació de l'ESMuC), que formen part del Projecte d'innovació anomenat Tàndem. En aquests centres s'estableixen aspectes claus que permeten que la música passi a ser l'eix transversal de referència en la vida i la formació que es desenvolupa en el centre com: La formació del professorat en música i didàctica de la música, així com en la seva competència per liderar, organitzar-se, formar equips de treball i portar a termini de manera autònoma tot el projecte. La construcció de la comunitat d'aprenentatge centre-entorn al voltant de la música com a tret d'identitat i de cohesió dintre del propi centre, i amb els espais i institucions d'activitat social i comunitària de l'entorn proper. Per últim, la confecció del disseny curricular pròpiament dit en base a la música com a continguts o tema eix transversal i implementat en les activitats i materials didàctics que els propis professors han d'arribar a implementar de forma autònoma.

Amb aquest tipus de proposta, els infants de l'Escola Pereanton s'estarien enriquint molt més i trobarien els aprenentatges molt més significatius i funcionals.

⁸ Consultar la pàgina web de la Fundació Catalunya – La Pedrera (2012). *Escoles Tàndem*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. [29 d'abril de 2013]. <<http://www.escolestandem.com>>.

7 Reflexions finals

Qualsevol projecte de recerca, més enllà dels resultats obtinguts de la investigació, t'aporta un enriquiment a nivell personal i professional. *Les cançons a l'Educació Infantil. Com i per què s'utilitzen? Anàlisi d'un cas.* ha estat la nostra primera experiència en un treball de recerca. A continuació, exposarem els apartats que més ens han agradat elaborar i les dificultats que ens han anat sorgint.

- En el procés de recollida de documents (llibres, articles...) i en la posterior lectura hem gaudit i après molt. Ha estat interessant perquè mentre anàvem llegint trobàvem aspectes relacionats amb la música i l'escola que ens despertava la curiositat de conèixer amb més profunditat. Tot i que el tema de la recerca era concret, la lectura que hem realitzat no només parlava de les cançons sinó també de l'educació musical general i això, també, ens ha fet obrir la mirada envers tot el que implica.
- De tots els instruments emprats per a recollir les dades, el que ha estat més eficient ha estat les gravacions (i després la transcripció en el diari de camp) perquè amb elles hem pogut captar amb molt més detall tot el que succeeix a l'aula (les conductes, comportaments i actituds dels infants i mestra, la participació, la manera de comunicar-se...). També, el fet de poder aturar i retrocedir la gravació, ens ha permès adonar-nos de certs detalls que ens havien passat desapercebut a l'aula.
- Encara que hem anotat totes les dades en les graelles elaborades a partir de la informació del marc teòric, a vegades, ha estat difícil ser totalment objectiva amb el que succeïa a l'aula. Tot i així, amb l'experiència del dia a dia hem anat aprenent a fer-ho.
- La secció de les conclusions, realitzat després d'acabar el procés de recerca, ens ha resultat el més difícil. El fet d'analitzar tota la informació referent al què ha succeït a l'aula i comparar-ho amb el marc teòric era complicat de redactar.

La reflexió constitueix l'últim apartat d'aquest projecte de recerca amb la qual volem exposar les sensacions personals viscudes després de finalitzar-lo, per tal que sigui el tancament del Treball Final de Grau:

“Durant l’elaboració d’aquest treball he après molt encara que he passat per moments d’alts i baixos. Depenent del moment, he anat vivint diferents emocions com la incertesa (no sabia si seria capaç de realitzar un treball, completament, desconegut per a mi), el neguit (per saber si estava fent les tasques com calia), l’alegria (per a realitzar un treball que el tema m’apassiona), els nervis (per saber què pensarien envers el treball) però, sobretot, he sentit satisfacció (perquè, finalment, he anat superant les dificultats i he anat aprenent a confiar més en les meves possibilitats). Totes aquestes sensacions m’han permès viure amb intensitat tot aquest procés i m’han fet créixer personalment i professionalment.

Després d’elaborar el treball i de gaudir-lo, al màxim, m’agradaria afegir que fer aquest procés de recerca m’ha ajudat a veure’m més capacitada per a realitzar la professió de mestra amb especialitat de música (encara que em falta molta formació d’aquest àmbit), una tasca, purament, vocacional i que tenia clara que volia desenvolupar des que era ben petita. Tinc molta il·lusió i ganes de posar en pràctica tots els aprenentatges que he observat, contrastat i analitzat durant aquest període d’investigació. Vull estar a l’aula amb els infants i que tots, conjuntament, aprenem divertint-nos mentre compartint jocs, dinàmiques, cançons però, sobretot, compartint experiències i amb una relació oberta i propera. M’agradaria, a partir de la música i les cançons, transmetre als nens/es valors (el respecte, l’ajuda mútua, la comprensió, l’estima i l’empatia) que he pogut compartir durant el meu període de pràctiques”.

8 Bibliografia

AINSCOW, Mel (2000). *Desarrollo de Escuelas Inclusivas*. Madrid: Narcea.

AKOSCHY, Judith. “El lenguaje musical en la educación infantil”. *Eufonía*, 2002, núm. 11, pàg. 25-38.

— “La educación musical para niños y niñas de 2 y 3 años. Cantar, “tocar” y escuchar”. *Eufonía*, 2002, núm. 24, pàg. 41-57.

ALSINA, Pep. i altres (2008). *La música en la escuela infantil (0-6)*. Barcelona: Graó.

ALVAREZ-GAYOU, Juan Luís (2003). *Cómo hacer investigación cualitativa: Fundamentos y Metodología*. México: Paidós.

ARNAIZ, Vicenç. “Una relación abierta: la música en los primeros años”. *Eufonía*, 2002, núm. 24, pàg. 7-16.

ARNAUS, Remei (1996). *Complicitat i interpretació: El relat d’una etnografia educativa*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

BUSQUÉ, Maria Teresa i MALAGARRIGA, Teresa (2005). *La música al parvulari i al jardí d’infància*. Barcelona: Publicacions de l’Abadia de Montserrat.

COLL, César. i altres (1996). *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó.

COMELLAS, Maria Jesús (2009). *Família y escuela: Compartir la educación*. Barcelona: Graó.

Fundació Catalunya – La Pedrera (2012). *Escoles Tàndem*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d’Ensenyament. [29 d’abril de 2013]. <<http://www.escolestandem.com>>.

GRAWITZ, Madeleine (1975). “Métodos y técnicas de las ciencias sociales”. Barcelona: Editorial Hispano Europea.

HEMSY DE GAÍNZA, Violeta (1964). *La iniciación musical del niño*. Buenos Aires: Universidad de Buenos Aires.

LÓPEZ GOÑIZ, Ignacio (2004). “Investigación educativa: algunos enfoques e instrumentos de investigación cualitativa”. Dins: Emilio Luis Lucio-Villegas Ramos (Editor) *Investigación y práctica en la educación de personas adultas*. Valencia: Nau llibres. pp. 61-91.

MALAGARRIGA, Teresa. *Anàlisi i validació d'una proposta didàctica d'educació musical per a nens de cinc anys*. Tesis doctoral inédita. Universitat de Barcelona, Barcelona, 2002.

MOLINA, Emilio. “Hacer música... para aprender a componer. Composición en grupo”. *Eufonía*, 2011, núm. 51, p. 53-64.

MUÑOZ, Juan Ramón. “La voz y el canto en la educación infantil”. *Eufonía*, 2002, núm. 23, pàg. 43-54.

— “El cuento y la canción”. *Eufonía*, 2002, núm. 24, pàg. 59-69.

PARDIÑAS, Felipe. *Metodología y técnicas de investigación en ciencia*. Buenos Aires: Siglo XXVI Editores.

SWANWICK, Keith (1991). *Música, pensamiento y educación*. Madrid: Morata.

WELCH, Graham. “Early Childhood Musical Development”. *Research in Music Education*, 2008, núm. 11, pàg. 27-41.

9 Annexes

	Pàg.
Annex I. Entrevista	65
Annex II. Pauta d'observació de la mestra	75
Annex III. Pauta d'observació dels infants	109
Annex IV. Diari de camp/Gravació de les sessions	127
Annex V. Interpretació i anàlisi de dades sobre la metodologia de la mestra	155
Annex VI. Interpretació i anàlisi de dades sobre l'infant envers la cançó	161

Annex I. Entrevista

ENTREVISTA

Nom de la mestra: Roser Martínez	Centre: Escola Pereanton
Càrrec: Directora i mestra de SEP	Població: Granollers
Temps que fa que treballa al centre: 7 anys	Data: 11/02/2013

1. Com i quan va sorgir la idea d'utilitzar la música com a projecte transversal a l'escola?

Fa 8 anys l'escola no era acceptada perquè, en els últims cursos, s'havien anat concentrant tots els infants nouvinguts. Vam observar que aquests infants, que la majoria no coneixien ni la llengua catalana, necessitaven uns mètodes de treball i un procés d'aprenentatge molt més adaptat. Per aquest mateix motiu, amb la Roser Civil (Cap d'Estudis) vam decidir d'anar a parlar amb el Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de Granollers per acordar que havíem de fer alguns canvis que afavorissin les condicions dels alumnes.

Durant forces mesos, vam anar intercanviant idees de millora per l'escola amb el claustre que hi havia en aquell moment. Finalment, amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament vam decidir que, per un costat, es faria una distribució més equitativa dels infants amb NEE (Necessitats Educatives Especials) entre les escoles públiques i concertades de Granollers. Per altra banda, també vam pensar que seria interessant realitzar un Projecte de Música, anomenat *Música per a créixer*. Amb aquest, pensàvem que podríem educar en la diversitat i la interculturalitat, podríem fomentar l'esperit crític alhora que s'ajudava a desenvolupar les capacitats intel·lectuals, a educar en hàbits i s'afavoria una cultura enriquidora de l'oci i obrint unes altres portes professionals als nens/es. A més a més, vam estar d'acord en que la música facilita el treball de les competències i és una eina que permet desenvolupar la sensibilitat artística, la comprensió i la

creativitat de tots els alumnes i que, el projecte, crearia un clima favorable per a l'aprenentatge.

2. Quin és l'objectiu principal que es vol aconseguir amb el projecte?

L'objectiu principal és aconseguir que a partir de la música, en concret, i de les arts en general (plàstica, dansa...) els infants puguin rebre una formació en aspectes com l'autoestima (incidint en els processos de construcció d'una identitat autònoma, digna i solidària), l'educació (per garantir l'equitat d'oportunitats) i també, en l'educació per a la ciutadania, el diàleg i la cohesió social. D'aquesta manera, aconseguim ser una escola inclusiva, garantint que l'alt índex d'immigració que hi ha a l'escola pugui viure, conviure, educar-se i aprendre amb la resta d'infants sense cap mena de diferència, ni desigualtat i amb total respecte i comprensió. Creiem que només així serà possible que els infants obtinguin l'èxit en l'aprenentatge i, per tant, uns bons resultats acadèmics.

3. Qui es van encarregar de planificar, desenvolupar i realitzar la proposta?

Per a desenvolupar la proposta es van realitzar dues comissions diferents. Una de les Comissions, que era la del *Projecte de música*, estava formada per les dues mestres de música del centre, la mestra de dansa i l'equip directiu. L'altre comissió, que era de *Cohesió social*, estava formada per la Directora, la mestra de l'aula d'acollida, la mestra d'Educació Especial, els treballadors socials i l'EAP. Ambdues comissions treballaven de manera conjunta i en xarxa.

4. En quins cursos vàreu iniciar el projecte? Per què?

Els primers alumnes que van iniciar el projecte van començar a P3 i, actualment, estan fent 4t. Per la resta d'alumnes de l'escola, es va anar fent una introducció en el projecte de manera gradual. Un fet que a nosaltres ens va ajudar, per a desenvolupar aquest projecte, va ser l'augment d'hores lectives (la sisena hora) perquè així disposàvem de més temps per aprofundir en el treball musical.

5. A l'inici del curs, es realitza alguna prova de nivell per conèixer quins són els coneixements previs musicals dels infants?

No es realitza cap prova de nivell per determinar els coneixements musicals dels infants. El que es fa en totes les matèries (no només en el Projecte de Música) és que, al primer trimestre, realitzem una avaluació inicial. D'aquesta manera, després podem adaptar les activitats i els objectius d'aprenentatge en funció de les necessitats del grup i/o dels infants.

6. Com gestioneu els recursos humans (feu claustres amb tots els mestres del centre, hi ha uns responsables del projecte que estan en contacte amb els mestres de tots els cursos...) i materials (disposeu d'aules especials, teniu instruments per tots els infants....) per garantir la bona organització i realització del projecte?

La Comissió del Projecte de música (que actualment està formada per les dues mestres de música, la directora, el director de la *Big Band* i la mestra de dansa) es reuneix cada divendres i són els encarregats de pensar i plantejar les propostes que es faran durant el curs. Aquestes propostes i activitats (que no han de ser purament musicals sinó que pot ser que es treballin a través de la música i que, a partir d'aquesta, s'ensenyin als altres) estan recollides en el Pla Anual de centre, tot i que, després es van modificant i/o adaptant a les necessitats del moment. Després, els representants de la Comissió són els encarregats de fer el traspàs d'informació a la resta de mestres durant el claustre (que és mensual) o bé els cicles (que són setmanals).

Pel que fa als recursos materials, podem dir que disposem de dues aules de música (una d'infantil i una de primària) adaptada a les necessitats dels infants (pissarra de pentagrama, instruments per a tothom: triangles, claus, xilòfons, etc.) i també tenim la Sala St. Francesc (és un petit teatre que està al costat de l'escola i que l'Ajuntament ens cedeix com a una aula més de l'escola).

Per a poder garantir les classes d'instrument i tenint en compte que és una escola petita i modesta, cal dir que l'escola té un acord amb l'Ajuntament i amb una Escola

de Música de Granollers anomenada “Amics de la Unió”. L’acord al que vam arribar és que els mestres de l’Escola de Música es desplaçarien, durant la jornada escolar, per a donar classe als infants de primària (tants mestres com instruments hi ha, en aquest cas, nou) i a canvi, l’escola deixaria les seves instal·lacions a “Amics de la Unió” perquè poguessin realitzar les classes de música amb els seus alumnes. Per això, també és important destacar que a cada aula on es desenvolupen les classes d’instrument també hi ha un piano (deixat per l’Escola de Música Amics de la Unió).

Cal dir, que a finals de 1r es realitzen uns tallers d’instruments per tal que els infants prenguin un primer contacte amb ells. Els mestres de música i els mestres d’instrument de l’escola, observen als infants i després es reuneixen per adjudicar a cada nen/a l’instrument (sempre aconsellen, mai obliguen). A partir de 2n de primària, els alumnes ja comencen amb les classes d’instrument. Per tal d’estalviar a les famílies el cost d’un instrument nou, l’escola ha creat un *Banc d’instruments*. En aquest, l’escola ofereix a les famílies la possibilitat que abonin 60€ anuals que garanteixen el préstec i assegurança de l’instrument per tot el curs.

7. Tot el claustre està implicat i participa en la realització del projecte de música o només els mestres especialistes?

Tot el claustre està, més o menys, implicat i participa en el projecte, fent-se responsable d’algun aspecte. La majoria dels mestres s’involucren al 100%, no només fent-se càrrec del seu grup d’alumnes sinó també fent valorar el projecte a les famílies i participant en totes les tasques necessàries (preparació d’escenografia pels espectacles, ajudar en els assaigs, preparar l’equip de música, participar com a extres en les funcions...). Tot i així, els encarregats de planificar-lo i desenvolupar-lo, com ja he esmentat anteriorment, són els membres de la Comissió del Projecte de Música.

8. Tot el professorat realitzeu formació continuada i assessorament extern per anar fent evolucionar el projecte?

El professorat fa formació continuada però no específicament de música. El curs en què es va iniciar el projecte es va fer una xerrada a l'escola, per als mestres, sobre la importància de la música en l'educació. Aquest curs, s'ha realitzat la mateixa xerrada però per a totes les famílies.

Pensem que el professorat de música de l'escola està molt qualificat (l'Anna Farrés és la Secretària de l'AEMCAT – Associació d'Ensenyants de música de Catalunya - i la Laura Espauella és mestra de cant coral a moltes corals del Vallès) i som conscients que fan formació, estrictament en l'àmbit de la didàctica musical, durant l'any. Pel que fa a la resta de professorat, van fent també formació continuada però de tot tipus (treball de les emocions, didàctica de les matemàtiques, TIC, etc.). Tot i així, pensem que el Projecte de música ha d'anar vinculat amb totes les matèries per la qual cosa la formació variada de tots els mestres afavoreix l'enriquiment d'uns i d'altres. Creiem que aquest ha de tenir un sentit, s'ha d'aprendre amb la música per a compartir-la i ensenyar-la als altres.

9. Tota la Comunitat Educativa té accés a formar part del projecte de música? (infants, família i mestres).

Sí, la veritat és que el Projecte ens ha ajudat a fer més fortes les relacions amb les famílies. Les activitats de música que fem ens han servit per a què les famílies, en mica en mica, es vagin implicant més en l'educació dels nens/es. A més, com les famílies s'han anat mostrant més obertes, ha millorat el diàleg i per això hem fet la proposta d'activitats gratuïtes per a què els pares, mares, tiets, avis... també puguin venir a l'escola a aprendre.

10. Quines activitats es proposen per a què la Comunitat Educativa pugui participar del projecte? Amb quina freqüència es realitzen?

Per una banda, hem creat la Coral de Pares i Mares que es troben un cop per setmana i fan 1h d'assaig a la setmana (actualment hi ha un total de 15 pares/mares

apuntades). Per altra banda, també s'ha format un grup de guitarra per les famílies interessades a aprendre a tocar-la (és un grup de 8 persones i assagen, també, 1h a la setmana). Ara per ara les activitats estant funcionant molt bé i no descartem la possibilitat de seguir ampliant-ne l'oferta pel curs vinent.

11. Quins són els continguts clau de música que es pretenen aconseguir des de P3 fins a 6è?

No ens hem marcat uns continguts diferents als que, el Departament d'Ensenyament, demana en els Currículums d'Educació Infantil i Primària. Nosaltres no pretenem que els infants surtin de l'escola sent músics, sinó, que aprenguin a viure, a convida i aprendre mitjançant la música.

12. Quines activitats, pròpiament del projecte de música, han de realitzar els infants des de P3 fins a 6è?

Durant el curs es fan diverses activitats com els Concerts a la Fresca (2 o 3 a l'any), l'espectacle de Nadal, la Diada Internacional de la Dansa (27 d'abril) i l'espectacle de cloenda de curs. En totes aquestes activitats els infants canten, ballen i/o toquen per a les famílies. A més, per a celebracions com el Carnestoltes també es fan petites activitats però no són obertes al públic, són internes de l'escola.

A l'Educació Infantil com a activitat específica del projecte musical els infants utilitzen un material d'aprenentatge anomenat "Capsa de música per a créixer" que s'enduen a casa durant una setmana hi on es troben diversos materials per a realitzar activitats musicals. En aquesta capsa s'hi troben tota mena de recursos per a treballar la música com ara: El conte dels set germans músics, un Cd amb temes per a fer audicions i unes targetes per identificar els sons llargs/curts, instruments de percussió: triangle, claves i cascavells, una llibreta on els infants anoten la seva cançó preferida alhora que n'escriuen el motiu i en posen una còpia per a compartir-la amb els companys/es quan tornen la capsa a l'escola, un pentagrama en format DIN-5 amb uns botons per a jugar a col·locar-los i el recull de les cançons que es treballaran durant tot el curs.

13. Quin temps de dedicació tenen destinat els alumnes per les activitats del projecte de música?

Els alumnes d'Educació Infantil, setmanalment, realitzen dues sessions de 45 min. de música (en grup reduït de 10 infants) i una sessió de 45 min. de dansa (en gran grup). Pel que fa als alumnes de Primària, setmanalment, fan dues sessions de 45 min. de llenguatge musical, 45 min. de cant coral, 45 min. de dansa i 45 min. d'assaig d'instrument (també es demana que a casa, amb la supervisió dels pares, realitzin 30 min. més d'assaig d'instrument). A més, quinzenalment, fan 1h d'assaig amb la *Big Band* (agrupació instrumental).

14. Les cançons tenen un paper important dins del projecte de música a l'Educació Infantil? Dins del marc escolar general o només en l'àmbit de música?

Totes les activitats de música que es realitzen a l'Educació Infantil van relacionades amb el treball de les cançons i les qualitats de la música. Tot i així, les cançons estan presents durant tota la jornada escolar a l'aula ordinària (per fer silenci, per passar llista, per treballar el temps, per saber els dies de la setmana, etc.).

15. Qui s'encarrega de triar el repertori a treballar amb els infants petits? Els infants poden participar seleccionant les cançons que volen aprendre? Com?

A l'inici de curs, les mestres tutores d'aula i la mestra de música fan una reunió per a parlar de les temàtiques i/o projectes que es desenvoluparan a cadascun dels trimestres. A partir del que es parla en aquesta reunió, la mestra de música es l'encarregada de buscar les cançons que es treballaran i d'ensenyar-les a la mestra tutora. El que es pretén és que les cançons que es treballin tinguin relació amb els continguts que es treballen a l'aula.

Durant el curs si quan s'està treballant alguna temàtica específica (Per exemple: el cos humà, la primavera, els planetes...) els infants troben cançons o Cd's que parlen

sobre aquests, ambdues mestres parlen, escolten i miren les cançons i si les troben adequades les afegeixen al repertori.

16. Per a què s'utilitzen les cançons a l'aula? (per aconseguir silenci, per entretenir als infants, per aprendre continguts, per afavorir la cohesió grupal...).

A l'escola, les cançons estan presents durant tot el dia. Amb elles podem introduir, treballar, aprofundir o conèixer qualsevol tema o concepte. El més important, però, és que amb les cançons és molt fàcil captar l'atenció dels infants i així és més fàcil fer-los participar. A més a més, quan es canten les cançons tots els infants comparteixen una mateixa experiència i això els apropa als altres. Per tant, les cançons en el nostre centre són un benefici perquè permeten que els infants amb diferències (culturals, intel·lectuals, de llenguatge...) es puguin entendre i relacionar sense problemes.

17. Com es treballen les cançons a l'aula? Quines estratègies s'utilitzen per al seu aprenentatge? (a partir de la gestualització, la dansa...).

Les cançons a l'Educació Infantil es treballen de manera, totalment, vivencial. L'Anna Farrés és especialista amb *Dalcroze* i *Willems* (s'ha format molt en aquests dos mètodes) i, per tant, defensa que l'única manera que els infants aprenguin música és fent-la amb el seu propi cos, experimentant-la i vivint-la. Les cançons les treballem fent gestualització per aprendre'n la lletra, fent danses que expliquen el contingut de la lletra, fent jocs per representar els personatges de les cançons, etc.

18. Els infants disposen d'algun material on es recullin les cançons treballades i apreses? S'ho poden endur a casa per compartir-ho amb la família? (Cançoners, llibretes d'audicions, Cd de cançons d'aula...).

Tant a l'aula ordinària com a l'aula de música cada classe té un racó anomenat "Racó de música" on la mestra especialista penja la lletra i la partitura de totes les cançons que es van treballant. Cal dir també que a final de cada trimestre els infants s'emporten, juntament amb l'àlbum, un cançoner amb les cançons que s'han anat treballant.

19. Com s'avaluen els aprenentatges musicals que realitza l'alumne?

Com a qualsevol matèria, els aprenentatges musicals a l'Educació Infantil, s'avaluen mitjançant l'observació directa de la mestra. Tot i així, durant el curs la mestra va realitzant petites activitats d'avaluació (discriminació de sons/cançons, reconeixement de ritmes, etc.) per a observar quin és l'avenç de cada infant.

20. Quines millores heu notat en els infants amb el projecte?

El Projecte ens ha ajudat a crear un clima de seguretat i confiança entre les famílies i l'escola. Per tant, ens ha ajudat a ser un centre molt més inclusiu i on els valors d'ajuda i d'empatia són un tret característic.

Avui dia, però, encara no podem demostrar que amb aquest projecte els infants surten igual de ben preparats que la resta d'alumnes d'altres escoles (perquè els infants que van iniciar el projecte estan a 4t) però sí que podem dir que les relacions personals s'han enfortit i que això s'ha vist reflectit en el bon ambient d'escola. Tot això ha beneficiat als alumnes perquè amb aquest benestar personal, els hi dona un equilibri que els permet aprendre molt millor. No podem oblidar que la majoria dels nostres alumnes provenen de famílies amb risc d'exclusió social i pensem que amb aquest projecte (que permet treballar la música per ajudar-los a integrar-los en el món) serem capaços de formar uns bons alumnes i que alhora s'estaran millorant els resultats acadèmics d'aquests nens/es.

Per últim, afegir que amb aquest projecte hem aconseguit que moltes famílies que abans no haguessin portat als seus fills/es a l'escola (per el alt grau d'immigració) s'adonin que una educació de qualitat és aquella que vol millorar i ara s'ho replantegin. També dir que pensem que som una escola amb un projecte innovador que permet donar oportunitats a tothom i que tenim moltes ganes de continuar endavant, i això pensem que la Generalitat i el Departament d'Ensenyament ho ha valorat. Gràcies a aquest reconeixement el nostre projecte forma part del nostre Pla d'Autonomia i ens és molt més fàcil continuar fent coses per a millor i per ajudar als nostres alumnes a aprendre.

Annex II. Pauta d'observació de la mestra

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (21/01/2013)			
<u>Escola:</u> Pereanton (Granollers)		<u>Temporalització:</u> Segon trimestre	<u>Classe:</u> P5 "Guitarres"
ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Canvia el to de la veu per a donar importància a allò que considera que el nen/a ha de saber.
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	Els crida l'atenció demanant que l'escolti per ajudar-la a cantar i que estiguin apunt.
Realitza preguntes als infants per saber com estan?	X		Durant tota la sessió la mestra fa preguntes als nens/es sobre aspectes personals i/o relacionats amb els continguts que s'estan treballant.
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?	X		Dóna temps per a què puguin recordar i si passats uns segons observa que els infants no se'n surten, els dóna pistes per ajudar-los.
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?	X		Abans de començar la classe recorda als infants que han d'estar asseguts amb l'esquena recta i les cames ben posades. A més, els hi diu que han de posar "el cuilet a la punteta del banc".
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?		X	

Té en compte les necessitats dels infants?			
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		Comença tararejant la cançó i fa la gestualització corresponent.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Ho fa o bé amb la gestualització del cos fent moviments amb els braços o bé amb la gestualització de la cara. Així, els dóna pistes per recordar la lletra.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		<i>A cappella.</i>
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?		X	
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Canvia de joc i/o moviments per tal que els infants hagin d'estar en constant escolta. D'aquesta manera la classe no es fa monòtona i els nens/es no s'avorreixen. A més fa jocs com picar de mans, fer una dansa amb diversos moviments, etc.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?	X		Quan els infants estan inquietos els canvia de lloc, els demana que es posin drets i els fa fer tres respiracions molt profundes.
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments de percussió, ordinador i projector, pissarra de

			partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?	X		Els demana que cantin la mateixa cançó primer fluix, després que la imitin, fa exercicis de pregunta resposta, etc.
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora.
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Les cançons treballades en la sessió van relacionades amb les temàtiques i els continguts que es treballen a l'escola. En aquest cas, les cançons que sentiran a l'espectacle.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.

Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (24/01/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Fa la gesticulació de la cara com si cantés, però no emet la veu. També fa la mímica de la cançó durant tota l'estona i fa diferents mirades en funció de la intensitat amb la que han de cantar els infants (ulls gairebé tancats quan es canta fluixet, molt oberts quan s'ha de cantar agut, etc.).
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?	X		Durant tota la sessió observa com es comporten els infants i els fa preguntes per a saber el seu estat d'ànim.
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?	X		
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?	X		Quan algun infant està mal assegut i/o mal col·locat els recorda com han de seure.
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?	X		En mica en mica, quan observa que els infants ja són capaços de realitzar les activitats sense problema, en va augmentant la dificultat per formar nous reptes (sempre abordables pels nens/es).

Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?		X	
Té en compte les necessitats dels infants?			
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		Abans de començar a treballar la cançó, la canta a <i>cappella</i> una vegada per tal de refrescar la memòria dels nens/es.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		
Canta a <i>cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		Durant tota la sessió va alterant ambdues maneres. Primer canta a <i>cappella</i> per recordar la cançó i després sobre acompanyament musical.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?	X		Per a desenvolupar algun joc es recolza en el suport d'algun instrument de percussió.
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			

Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el que ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?	X		Recorda als infants els jocs que van fer a la sessió anterior.
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?	X		Utilitza diferents recursos com la dansa, jocs de imitació, etc.
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora.
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		La cançó treballada forma part de la programació del projecte. Els infants són de la classe de la guitarra i aprenen la cançó per a conèixer com és l'instrument. A més, per treballar el pas del temps, aprofiten per parlar de la festivitat de reis i aprenen una cançó sobre el tortell.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.

Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (28/01/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Per a cridar l'atenció dels infants canta les cançons fent ús d'estratègies com la pregunta – resposta (com si cantessin rap), fa la mímica de la cançó però sense cantar-la, etc.
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?	X		Quan observa que un infant es troba malament, com en F. que té mal de panxa, li pregunta què li passa, que ha esmorzat, li dóna permís per anar al lavabo, etc.
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?			
Accepta les propostes que fan els infants?	X		Quan repassen les cançons els infants demanen quina cançó volen cantar primer. La mestra respecte l'ordre de preferència dels infants.
Parteix dels interessos dels infants?	X		El nom de l'aula dels infants és la guitarra, ja que va relacionat amb el projecte de música. Els infants mostren molt d'interès per l'instrument, per això, els hi ensenya la cançó.
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?			
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?	X		Treballa les estrofes de les cançons, una a una, i utilitza diferents jocs per a cadascuna d'elles. Primer comença utilitzant recursos més senzills (ella fa la pregunta i els infants la resposta) i en mica en mica, en va

			augmentant el nivell (fa dos grups, un fa de la pregunta i l'altre la resposta).
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?			
Té en compte les necessitats dels infants?	X		En tot moment observa què fan els infants, com participen, relacionen, escolten... Si observa que algun infant no està atent, sempre pregunta què li passa.
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?		X	La mestra està sense veu, així que posa la cançó en el reproductor de música i mou els llavis com si cantés ella. A més, ho acompanya amb la gestualització.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?		X	Avui, dirigeix als infants movent els braços seguint el compàs. A més, també porta la pulsació amb el peu.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		Durant la sessió, va alternant les dues maneres.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?	X		Com en la sessió d'avui continuen treballant la cançó de la guitarra, la mestra porta l'instrument a l'aula per ensenyar-lo als infants, veure'n les seves parts i per cantar la cançó amb el seu acompanyament.
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		La mestra com no té gaire veu per a cantar, exagera molt la gestualització de la cançó per tal que els infants puguin recordar la lletra, per si sols.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	

Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el que ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?		X	Avui els infants han cantat i treballat diferents cançons però les han treballat, cadascuna, de diferent manera (una fent el gest, l'altre fent diferents veus, l'altre movent-se per l'espai fent un tren, etc.).
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora.
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música.

La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.
Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia (tot i que, en un dels grups d'avui, només eren 8 infants perquè els 2 nens/es que faltaven estaven malalts).

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (07/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Quan els infants arriben a l'aula s'asseuen al banc i la mestra comença a cantar una cançó nova "Dijous llarder" i l'acompanya picant amb un timbal.
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?	X		Comença a fer jocs per tal que els infants repeteixin la lletra de la cançó i se la memoritzin.
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?	X		Per aconseguir que els infants afinin millor, els demana que enviïn la veu a la lluna i que després la facin tornar a la Terra.
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?		X	

Té en compte les necessitats dels infants?	X		A la meitat de la sessió, un infant alça la mà i demana per anar al lavabo. La mestra, atura l'activitat, i diu que tots els infants que hagin d'anar al lavabo aprofitin per anar-hi.
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Per a cadascuna de les frases de la cançó, utilitza un moviment diferent. Així els infants relacionen el moviment amb el fragment de cançó que han de cantar.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		Al llarg de la sessió, va alternant ambdues maneres.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?			
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Demana als infants que s'imaginin que són astronautes i que van caminant per l'espai.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns

			bancs per seure arran de la paret).
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?	X		Demana als infants que s'imaginin que són astronautes i fa diferents jocs: els dóna cercles perquè s'imaginin que és el volant del coet, fan una rotllana i cada infant fa d'estrella, els fa imaginar com seria un astronauta content i un enfadat, etc.
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora. En aquest cas, s'està treballant el sistema solar i s'aprofita per aprendre les cançons de "L'espai" que serviran per a realitzar el primer "Concert a la fresca".
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.

Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia (tot i que, en un dels grups d'avui, només eren 9 infants perquè el nen/a que faltava estava malalt/a).

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (14/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Abans de començar a cantar les cançons els hi posa la versió instrumental i demana als infants que l'escoltin i diguin quina cançó és. També els demana que s'imaginin que són astronautes i que es posin les botes, el casc, etc.
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?	X		Deixa uns segons per a fer pensar als infants i si observa que passat aquest segons, no se'n recorden, els dóna pistes per ajudar-los.
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?			
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?		X	
Té en compte les necessitats dels infants?	X		Observa com estan els infants i si veu que n'hi ha algun que es mostra distret o cansat, parla amb ell per saber què li passa.

Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		Primer la canta tota sencera i després la va repassant, estrofa per estrofa.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Així ajuda als nens/es ha recordar la lletra de la cançó.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		Canta <i>a cappella</i> a l'inici i després ho combina amb l'acompanyament del piano (que la mestra toca per repassar cadascuna de les estrofes). Al final canten la cançó sencera a sobre la versió instrumental, en Cd.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?	X		Utilitza un pandero per a fer el joc de caminar seguint el ritme de la música.
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Va utilitzant diversos jocs i/o dinàmiques per a treballar cadascuna de les cançons: pregunta-resposta, cantar en versió rap la cançó, etc.).
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?	X		Només ho fa durant l'audició del tema instrumental. Demana als infants que caminin seguint el ritme que ella pica amb el pandero.
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?	X		Quan alguns infants es mostren cansats, despistats o inquietos, canvia el joc: els fa posar drets i fer respiracions profundes, els fa caminar per l'espai seguint les consignes que dóna ella amb el pandero (ràpid/lent), els fa caminar imitant el que ella fa, etc.
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai

			i uns bancs per seure arran de la paret).
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?	X		Per a treballar les estrofes d'una mateixa cançó, fa fer diferents jocs als nens/es.
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora (en aquest cas, el sistema solar).
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música. A més, aquestes cançons seran les que es presentaran en el primer "Concert a la fresca", activitat en famílies que forma part del projecte musical.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.

Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (18/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Mou la boca com si cantés però no emet la veu. A més, ho acompanya fent els moviments de la cançó. També, a l'inici de la sessió, prepara uns materials (capsa i pilotes) per fer de lluna i planetes. Els infants ho miren i es creen expectatives sobre què serà o per a què serviran.
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?	X		Sempre deixa uns segons per a què els infants puguin recordar la lletra (posa la versió instrumental, fa els gests sense cantar...) i sinó els dóna pistes.
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?	X		Quan comença la sessió recorda als infants com s'han de col·locar (asseguts a la punta del banc i amb l'esquena recta) i durant el desenvolupament de la classe, quan observa que algun infant no està ben col·locat li recorda que ha d'estar ben posat.
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?	X		Comença amb les cançons més senzilles de cantar i amb menys moviment. Després, continua amb les cançons que requereixen més atenció/concentració i moviment.

Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?			
Té en compte les necessitats dels infants?	X		Durant tota la sessió observa com es comporten els infants, com es relacionen, etc. Quan s'adona que els nens/es no segueixen la classe perquè estan dispersos, s'atura i parla amb ells sobre què els passa.
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		Primer, canta <i>a cappella</i> tota la cançó sencera i després, en mica en mica, va cantant cadascuna de les estrofes.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Així capta l'atenció dels infants, els ajuda a recordar la lletra i així tots canten alhora.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		D'ambdues maneres. Quan treballa la cançó per fragments ho fa <i>a cappella</i> i quan la canta sencera, ho fa amb el suport de la música instrumental en Cd.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?	X		Per a realitzar el joc de caminar seguint el ritme que ella pica, fa ús de la bateria.
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Al treballar la cançó de l'astronauta, fa servir el joc del rei. Primer ella fa de reina i els infants, en filera, han d'imitar els moviments que ella fa. Després, són els infants els que fan de rei.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?	X		Només en el joc de caminar seguint el ritme que ella marca.
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			

Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).
Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?		X	Durant gairebé tota la sessió els infants estan en formació de cor.
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora (en aquest cas, el sistema solar).
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música. A més, aquestes cançons seran les que es presentaran en el primer "Concert a la fresca", activitat en famílies que forma part del projecte musical.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.

Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (21/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Demana als infants que s'imaginin que són a l'espai envoltats de planetes, cometes, satèl·lits, etc. A més, també aprofita per cantar noves cançons per tal que els infants la mirin atentament..
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?	X		Les cançons que sap que més costen als infants, les posa en versió instrumental per tal que els infants la puguin reconèixer i fer memòria de la lletra.
Accepta les propostes que fan els infants?	X		Els infants parlen sobre els continguts que han après a l'aula (com es diuen els planetes, quants n'hi ha, quin és el més gran/petit..) i l'Anna ho aprofita per a introduir les cançons.
Parteix dels interessos dels infants?			Utilitza les preguntes i/o aportacions que fan els infants per a centrar la seva atenció cap a la cançó que estan treballant.
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?	X		Quan algun nen/a no està col·locat de la manera adequada, per a cantar, la mestra li crida l'atenció dient com s'ha d'asseure.
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?			

Té en compte les necessitats dels infants?	X		Quan un nen/a demana per mocar-se o fer pipí la mestra els hi diu que, quan algú necessiti mocar-se, s'aixequi en silenci i ho faci.
Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		Primer canta la cançó <i>a cappella</i> i després ho fa amb el suport de la versió instrumental en Cd.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Fa els gests marcats per a cadascuna de les cançons.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		D'ambdues maneres.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?			
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Durant tota la sessió utilitza els moviments apresos per a fer durant la cançó. A més, en una de les cançons, demana als infants que es converteixen en planetes i facin uns moviments amb tot el seu cos.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?			L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).

Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?			Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?			
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?			
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora (en aquest cas, el sistema solar).
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música. A més, aquestes cançons seran les que es presentaran en el primer "Concert a la fresca", activitat en famílies que forma part del projecte musical.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.

Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (25/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Utilitza la gestualització de les cançons sense cantar (només fa els moviments) i també prepara materials a l'aula per a què els infants sentin curiositat (pilotes i globus que fan de planetes).
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?		X	
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?			
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?			
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?		X	
Té en compte les necessitats dels infants?			

Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?		X	Avui ja ha començat a cantar les cançons només donant el to, cantant la primera frase. Els infants han continuat cantant sols (com si fos el dia de l'espectacle).
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Durant tota la sessió ha estat dirigint als infants mitjançant els moviments propis de cada cançó i movent els llavis com si cantés, però, sense emetre la veu.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		Al llarg de la sessió a cantat <i>a cappella</i> per donar el to i, la resta, tot a sobre d'acompanyament instrumental en Cd.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?		X	
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Ha realitzat tots els moviments apresos per a cadascuna de les cançons per ajudar als infants a recordar la lletra.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).

Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?		X	
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora (en aquest cas, el sistema solar).
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música. A més, aquestes cançons seran les que es presentaran en el primer "Concert a la fresca", activitat en famílies que forma part del projecte musical.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.
Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?	X		Els infants sempre realitzen les classes de música en grup de 10 infants. Aquests grups són fixos i estan realitzats de manera heterogènia.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DE LA MESTRA (28/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Utilitza estratègies per captar l'atenció dels infants?	X		Demana als infants que s'imaginin que són a l'espai i que ells han de representar els planetes, els estels, els coets, etc.
Fa ús del càstig quan els infants no presten atenció?			
Realitza preguntes als infants per saber com estan?			
Dóna temps als infants per pensar i memoritzar la cançó?			
Accepta les propostes que fan els infants?			
Parteix dels interessos dels infants?			
Corregeix la posició del cos i la veu dels infants?		X	Els infants han mantingut la posició correcta durant tot l'assaig.
Va augmentant la dificultat de les cançons de manera progressiva?			
Fa algun ritual d'entrada a l'inici de la classe?			
Té en compte les necessitats dels infants?	X		Quan observa que els infants estan cansats els diu que poden continuar cantant però asseguts.

Canta la cançó una vegada abans de començar a treballar-la amb els infants?	X		Primer la canta tota sencera i després, va repassant cadascuna de les frases per si soles.
Quan els infants canten en grup, els dirigeix mitjançant la gestualització?	X		Durant tota la sessió dirigeix el cant dels infants representant la mímica de la cançó.
Canta <i>a cappella</i> o sobre un acompanyament musical?	X		Va alternant les dues tècniques. Quan canta la cançó per fragments, ho fa <i>a cappella</i> , en canvi, quan la canta sencera ho fa amb acompanyament instrumental en Cd.
Utilitza instruments de percussió o objectes sonors per ajudar-se en l'acompanyament de la cançó?		X	
Fa ús del moviment corporal i/o el joc per ajudar als infants a aprendre la cançó?	X		Al llarg de la sessió ha anat utilitzant el moviment corporal per ajudar als infants a recordar les cançons.
Centra l'escolta dels infants en un aspecte concret (altura, ritme, pulsació...) durant l'audició d'una cançó?		X	
Adapta o canvia les activitats en funció de les necessitats en les que es troba el grup?			
Organitza l'espai en funció de l'activitat que vol realitzar?	X		L'aula de música ja està adaptada per a poder realitzar les activitats amb els infants (instruments: piano, bateria, instruments percussió, ordinador i projector, pissarra de partitura a l'alçada dels infants, molt d'espai i uns bancs per seure arran de la paret).

Al final de la sessió, fa un registre per a recollir tot el què ha succeït a l'aula?	X		Pren nota dels aspectes més destacats de la sessió: si els jocs/propostes han funcionat, què canviaria, com ha estat l'actitud i la participació dels infants, etc.
Quan comença la sessió fa memòria als infants, parlant-los del que van fer a la sessió anterior?		X	A l'inici no però, durant la sessió, en algun moment recorda alguna activitat, gest i/o moviment que havien fet la sessió anterior.
Utilitza diferents activitats per a treballar una mateixa cançó?	X		S'han utilitzat dues estratègies diferents com la pregunta-resposta i el joc de mímica (la mestra fa el gest i els infants canten).
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera aïllada a la resta?		X	
Les activitats per treballar les cançons les fa de manera seqüenciada?	X		Es treballen les cançons continuant amb els continguts que es treballen, a l'aula, amb la mestra tutora (en aquest cas, el sistema solar).
Les activitats per treballar les cançons les fa seguint el projecte de música?	X		Totes les cançons treballades tenen relació amb els continguts treballats a l'aula ordinària i, per tant, formen part del projecte de música. A més, aquestes cançons seran les que es presentaran en el primer "Concert a la fresca", activitat en famílies que forma part del projecte musical.
La mestra té estipulat a l'aula un racó de música on es recullen totes les cançons treballades?	X		Tant a l'aula de música com a l'aula ordinària els infants tenen el "Racó de Música" on hi ha les lletres de totes les cançons que es treballen amb la partitura i un dibuix.
Fa diferents agrupacions d'infants en funció de les activitats que vol realitzar?		X	Per aquesta sessió s'ha treballat amb els 20 alumnes per tal de preparar l'organització espacial definitiva per a l'espectacle.

Annex III. Pauta d'observació dels infants

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (21/01/2013)			
<u>Escola:</u> Pereanton (Granollers)		<u>Temporalització:</u> Segon trimestre	
		<u>Classe:</u> P5 "Guitarres"	
ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		A l'inici de la sessió tots els infants estaven ben col·locats però, al llarg de la sessió alguns nens/es comencen a estirar les cames, a arrodonir l'esquena, etc.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Tot i que entre cançó i cançó, es mostren neguitosos.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		La majoria dels infants estan atents, excepte dos infants que es mostren esverats.
Mostra interès a l'hora de cantar?			
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Mentre va passant la sessió, alguns infants, van perdent l'atenció però no distorsionen a la resta del grup.
Participa activament de les activitats?	X		En mica en mica, els infants es van mostrant més cansats.
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Tots els infants mostren interès per explicar coses i parlen alt i clar. Si la mestra fa alguna pregunta els infants contesten sense vergonya.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			

Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Quan la mestra demana que algun infant s'assegui bé o que cantin més forts els infants fan que sí amb el cap i rectifiquen d'immediat.
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Comenten i riuen sobre les lletres de les cançons, les gestualitzacions que els fa fer la mestra, etc.
Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?			
Es mostra extravertit quan canta?	X		Els infants no es mostren vergonyosos en cap moment.
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?	X		Demanen per tornar a cantar una de les cançons.
Mostra rebuig per alguna cançó?			
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		Els infants riuen quan escolten certs fragments de la lletra d'alguna cançó.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (24/01/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		La majoria dels infants quan entren a l'aula s'asseuen a la punta del banc amb l'esquena recta. Quan s'aixequen per cantar també mantenen la posició. A més, la major part del grup manté la bona posició tota la sessió.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Els infants escolten amb molta atenció totes les explicacions que fa la mestra. A més, mostren interès per a conèixer les explicacions e la mestra i respondre les seves preguntes.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Al llarg de la sessió, tots els infants participen i estant atents a les cançons que es treballen.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		
Participa activament de les activitats?	X		
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Els nens/es estan molt contents de respondre a les preguntes de la mestra. Si no coneixen la resposta ho diuen sense problemes.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Els infants responen assertivament a les correccions que fa la mestra, tant pel que fa a les correccions en el treball de les cançons com per l'atenció i la posició corporal.

Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Es miren els uns als altres en alguns moments de la cançó. Alguns nens/es, corregeixen a la resta quan s'equivoquen. Durant la resta de moments, estan pendents de les activitats i de la mestra.
Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?			
Es mostra extravertit quan canta?	X		
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?		X	
Mostra rebuig per alguna cançó?		X	
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		Mostren una actitud molt positiva i amb molta predisposició per a cantar.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (28/01/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		Tots els infants estan asseguts amb l'esquena recta i el cul a la punta del banc.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Durant la sessió els infants estan en força silenci i miren a la mestra amb molta atenció.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Tots els nens/es canten sense vergonya i algun nen/a es balanceja mentre canta.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Els infants es mostren molt receptius a cantar i fan els moviments sense vergonya.
Participa activament de les activitats?	X		
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Contesten a les preguntes de la mestra amb veu clara i forta, sense vergonya.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Quan la mestra fa alguna aportació i/o correcció a algun infant, el nen/a modifica l'error de manera positiva. No mostren cap actitud negativa (plor, ràbia, molèstia) envers la correcció feta per la mestra.
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Els infants s'observen els uns als altres i intercanvien algunes paraules entre cançó i cançó.

Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?			
Es mostra extravertit quan canta?	X		El grup de nens/es vocalitzen molt quan canten i imiten la col·locació del cos i el to de veu de la mestra. No mostren cap vergonya pel que han de fer.
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?			
Mostra rebuig per alguna cançó?			
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		Els hi agrada repetir tot allò que fa la mestra i verbalitzen que els hi agrada cantar.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (07/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		Tots els infants estan ben asseguts al banc (amb l'esquena recta i el cul a la punta del banc). Quan els infants estan drets, també mantenen força bé la posició.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Els nens/es escolten a la mestra i quan volen fer una aportació, esperen amb la mà aixecada, en silenci fins que la mestra els hi dóna la paraula.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Estan molt atents a quan els hi toca cantar i fan silenci quan no toca cantar.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		Mostren interès en cantar i no deixen de mirar i imitar tot el que fa la mestra.
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Els nens/es mostren moltes ganes de cantar i moure's durant tota la sessió.
Participa activament de les activitats?	X		Durant tota l'estona fan el que la mestra els hi demana de manera positiva.
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Els nens/es responen a les preguntes que fa la mestra, amb veu clara i un to de veu adequat.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Els infants no mostren cap actitud negativa envers la mestra quan ella els hi fa una correcció. A més, de seguida modifiquen l'error i continuen amb la sessió, amb normalitat.

Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?		X	Estan els infants molt concentrats en la tasca que han de fer. A més, els infants estan en silenci i només parlen entre cançó i cançó.
Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?		X	
Es mostra extravertit quan canta?	X		Els infants canten amb veu clara i fort. A més, tots els nens/es imiten els moviments de la mestra sense cap vergonya.
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?			
Mostra rebuig per alguna cançó?			
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		Els infants es mostren molt contents i participatius en els jocs que es proposen. A més, ells juguen (fent de coet, de lluna...) seguint les consignes de la mestra mentre es diverteixen i riuen.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (14/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		La mestra els fa posar drets, caminar... per tal que els infants mantinguin bé la posició, durant tota la sessió.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Els infants observen, atentament, què fa la mestra i com ho fa. Mantenen el silenci durant totes les explicacions de la mestra.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Els infants estan molt atents perquè cadascú té interioritzat el seu personatge.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Es mostren alegres i contents amb allò que es fa.
Participa activament de les activitats?	X		Tots els infants estan implicats en totes les activitats i exercicis que es realitzen. Cap infant es nega a realitzar els jocs preparats.
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Els nens/es responen a totes les preguntes que fa la mestra, sense cap problema.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Quan la mestra fa una correcció, els infants intenten millorar a partir de les indicacions que ella dóna. A més, els nens/es no mostren cap rebuig i/o problema per la correcció.
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Els infants, que estan representant el personatge de l'astronauta, es relacionen jugant i movent-se per l'espai com si ho fossin de debò. Entre cançó i cançó, els infants es miren però estan en silenci absolut

			i també estan pendents del que fa la mestra.
Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?		X	Només hi ha dos infants que s'han mostrat despistats, en algun moment. Tot i així, quan s'ha canviat de joc/activitat s'ha tornat a captar la seva atenció.
Es mostra extravertit quan canta?	X		Es mostren molt oberts. Canten amb el to de veu adequat i es mouen sense vergonyes.
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?		X	
Mostra rebuig per alguna cançó?		X	
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (18/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		En el transcurs de la sessió, algun nen/a, perd la col·locació del cos i la veu però l'Anna li recorda com s'ha de posar.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Mentre la mestra parla, tots els infants, escolten i estan en silenci.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Durant tota la sessió estan concentrats i atents a allò que s'ha de fer. Imiten el què fa l'Anna i també la manera en com ho fa.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		Tots els nens/es participen a l'hora de cantar les cançons.
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Els infants es mostren receptius i contents a fer allò que la mestra demana.
Participa activament de les activitats?	X		Els infants es mostren alegres i amb ganes de participar en els jocs que proposa la mestra.
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Els infants corregeixen els errors, que detecta la mestra, en el moment en que ella ho verbalitza.
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Entre cançó i cançó els infants comenten aspectes sobre el tema de la cantata (l'espai).

Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?	X		A un parell d'infants se'ls ha d'anar recordant, de tant en tant, el que s'està fent perquè quan estan junts es distreuen.
Es mostra extravertit quan canta?			
Es mostra tímid quan canta?	X		Tots els infants canten amb un to de veu fluixet, de manera tímida. Els nens/es, però, diuen que "la música està molt fluixet".
Mostra predilecció per alguna cançó?		X	
Mostra rebuig per alguna cançó?		X	
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		El grup d'infants es mostren entregats i feliços amb les activitats plantejades.

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (21/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		A l'inici de la sessió, la mestra explica als infants com s'han de col·locar. Després, al llarg de la classe els hi va recordant perquè hi ha infants que es despisten.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Els infants es mostren molt atents a les intervencions que fa la mestra. Els nens/es estan en silenci, durant tota l'estona, i no deixen de mirar a la mestra.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Estan concentrats mirant com dirigeix l'Anna (quan dóna l'ordre de començar/acabar) de cantar.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Es mostren contents i alegres. Al final de la sessió, però, estan cansats.
Participa activament de les activitats?	X		Els infants mostren una actitud molt bona per a realitzar les tasques i ningú té mandra/problemes per a participar.
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Tots els nens/es responen a les preguntes, sense vergonya.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Els infants corregeixen, de seguida i sense problemes, els errors que detecta la mestra. Quan els nens/es ho fan bé, la mestra els felicita i els motiva més.

Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Quan la mestra llegeix el discurs de la cantata, els infants aixequen la mà per a fer les seves intervencions. Els nens/es s'escolten i esperen el seu torn de paraula.
Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?		X	
Es mostra extravertit quan canta?	X		La primera vegada que canten ho fan de forma tímida i fluixa però, en mica en mica, van cantant més alt.
Es mostra tímida quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?		X	
Mostra rebuig per alguna cançó?		X	
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (25/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Tots els nens/es estan molt atents a les intervencions de la mestra. En algun moment, els infants es despisten, i la mestra repeteix l'explicació.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Els infants estan molt atents a la direcció de la mestra i estan molt pendents quan toca cantar o fer silenci.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		
Participa activament de les activitats?	X		
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?	X		Els nens/es intervenen, obertament, quan la mestra fa preguntes. A més, quan algú vol dir alguna cosa, aixequen la mà i esperen el seu torn.
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Els infants modifiquen l'error en el moment que la mestra ho verbalitza. Si els infants no ho saben fer, ella els hi fa de model.
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Cada infant es relaciona, en una de les cançons, amb els companys/es que fan de planeta. La resta de la sessió estan en silenci i atents a la mestra.

Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?		X	A la meitat de la sessió, tres infants es mostren cansats i s'asseuen. La mestra aprofitant el tema de la cançó (L'astronauta) els capta l'atenció demanant que es posin la roba d'astronauta.
Es mostra extravertit quan canta?	X		
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?	X		Quan els infants senten la versió instrumental de la cançó "Lluna nova" els infants somriuen i comencen a cantar. A més fan els moviments i/o gest amb molta més implicació i interès.
Mostra rebuig per alguna cançó?		X	
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		

PAUTA D'OBSERVACIÓ DELS INFANTS (28/02/2013)

Escola: Pereanton (Granollers)

Temporalització: Segon trimestre

Classe: P5 "Guitarres"

ÍTEMS	SÍ	NO	OBSERVACIONS
Té una bona col·locació del cos i la veu quan canta?	X		Els infants es col·loquen bé perquè l'Anna els va recordant que, per cantar, han de col·locar-se amb l'esquena recta, les cames separades i mirant al front.
Presta atenció a les explicacions de la mestra?	X		Els nens/es escolten, miren i imiten tot allò que fa la mestra.
Presta atenció quan es canta una cançó?	X		Els infants estan molt pendents de com la mestra canta i fa els moviments, per imitar-la bé.
Mostra interès a l'hora de cantar?	X		
Mostra una actitud positiva durant la sessió?	X		Tots els nens/es es mostren contents i alegres durant la sessió.
Participa activament de les activitats?	X		Els infants s'ofereixen com a voluntaris per a qualsevol joc, dinàmica i/o activitat que proposi la mestra.
Es mostra extravertit quan la mestra li fa una pregunta?			
Es mostra tímid quan la mestra li fa una pregunta?			
Accepta positivament les correccions que li fa la mestra?	X		Els infants corregeixen els problemes, ràpidament, i demanen ajuda si no se'n surten.
Es relaciona amb els companys/es durant la sessió?	X		Els nens/es parlen entre ells i es miren els uns als altres per cantar tots alhora.

Li costa mantenir l'atenció durant la sessió?		X	
Es mostra extravertit quan canta?	X		En algunes cançons, però, els infants es mostren més insegurs que en d'altres.
Es mostra tímid quan canta?			
Mostra predilecció per alguna cançó?			
Mostra rebuig per alguna cançó?			
Gaudeix de les activitats de les cançons?	X		Els infants es mostren molt entregats en les activitats. A més, riuen i es diverteixen tota l'estona.

Annex IV. Diari de camp / Gravació de les sessions

DIARI DE CAMP/ GRAVACIÓ DE LES SESSIONS

Dilluns 21/01/2013: Treballem les cançons que apareixeran en l'espectacle "Cabaret Patufet".

L'Anna (mestra de música) arriba davant la porta de l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca. Tot seguit, entra a dins i diu "Bon dia nois! El grup groc, s'aixeca en silenci i bé a fer una fila aquí amb mi a la porta". Els infants del grup groc, s'aixequen, posen la cadira ben posada i van corrents a fer una fila a la porta. Els nens i nenes posen les mans darrera l'esquena i caminen pel passadís fent fila índia, en silenci fins arribar a l'aula de música. Un cop l'Anna obre la porta de l'aula, els infants entren i van a seure al banc mentre esperen a que la mestra els hi expliqui què han de fer.

Abans que pugui explicar res, en **D.** aixeca la mà esperant a que la mestra li doni la paraula i quan li donen pas, explica que la setmana passada es va endur la capsa de música a casa i que ha estat jugant amb ella, escoltant i cantant cançons... amb la seva germana **S.** També diu que avui l'ha tornat a l'escola però que no ha pogut portar el Cd de la cançó que ha triat per a què se'n faci l'audició a l'escola ja que se li ha espatllat l'ordinador i el seu pare no l'ha pogut arreglar. Un cop acaba de parlar l'infant, l'Anna explica al grup que com que en **D.** no ha pogut portar el Cd, l'audició la faran el proper dia.

A continuació, la mestra amb veu dolça i suau comença a explicar als nens i nenes que al dia següent aniran a veure un espectacle on les cançons hi tenen un paper molt important i els hi pregunta si volen fer un repàs de les cançons que sortiran a l'espectacle per a refrescar-les i poder-les cantar quan vegin l'actuació. Tots els infants diuen que sí, així que la mestra va a buscar la guia didàctica de l'espectacle i fa preguntes als alumnes sobre què en pensen sobre el títol de l'espectacle anomenat "Cabaret Patufet". L'**A.G.** aixeca la mà i quan la mestra li dóna la paraula explica que creu que el títol de l'espectacle ha de ser del conte del Patufet. Ella li diu que pot ser que sí però que no ho descobriran fins el moment de l'actuació. Després, l'**A.F.** comença a mirar la guia didàctica i quan troba la primera cançó els hi diu als infants que els hi

tararejarà i que han d'escoltar atentament en silenci. A més, demana que quan algun dels infants la conegui aixequi la mà i esperi a que ella li doni la paraula. L'**A.D.** i la **I.** aixequen la mà però quan la mestra els dona la paraula cap dels dos encerta la cançó que és la de "Peix, peixet" així que a poc a poc, vers per vers, els hi va ensenyant el text de la cançó. Quan ja se saben tota la lletra, la canten tots junts i després la mestra comença a fer preguntes als nens i nenes sobre el què diu la cançó i ells van contestant, lliurement.

Per a treballar les dues cançons següents (Marrameu i l'Elefant), l'Anna els hi dona una pista i els diu que totes dues cançons les saben perquè les canten des de que fan P3, així que comença a fer la gestualització de la cançó de "Marrameu" en silenci absolut i els infants de seguida, comencen a cantar-la en veu alta. Un cop cantada, comença a donar pistes sobre la cançó de "L'Elefant" dient-los que en aquesta apareix un animal molt gran que va en bicicleta. De manera ràpida en **F.L.** aixeca la mà i quan la mestra li diu "digues" i el nen diu "És la cançó de l'elefant". La mestra el felicita "Molt bé, **F.L.**! M'ajudeu tots a cantar-la?" i tots la canten després que digui "Una, dues i tres". Per a la penúltima cançó que apareixerà en l'espectacle, anomenada "L'Enterrament", la mestra comença a cantar la primera frase musical i demana als infants que la repeteixin (comencen primer amb la primera estrofa i després i afegeixen les altres). Un cop els infants ja se saben el text, fa dos grups i els demana que un grup es posi davant d'un altre, realitzant un exercici de pregunta-resposta. Primer assenyalarà a un grup que dirà una frase i després l'altre grup haurà de respondre la següent frase, aconseguint així cantar tota la cançó. Els últims temes que apareixen a la guia didàctica de l'espectacle són les de "La Sardana de l'Abellana" i "En Joan Petit quan balla" així que la mestra demana als nens/es que es posin drets i facin una rotllana. En la primera cançó, ella canta *a cappella* i demana als nens/es que facin voltes a la rotlla i quan la cançó diu "pica de peus i balla de gana" demana que els nens/es piquin de peus fort. Per a la segona cançó, posa la cançó en el reproductor de música i demana als infants que l'escoltin atentament i vagin seguir les consignes que diu el text "Ballar amb la mà, el dit, el colze, el cul..." fins que s'acaba la cançó.

Quan acaba l'hora de música, per tancar la sessió l'Anna els hi tarareja als nens i nenes la cançó de "Fem una fila" de la pedagoga musical Dàmaris Gelabert i els infants, en silenci, es posen en fila davant de la porta, amb les mans darrera l'esquena i van caminant fins arribar a la seva aula ordinària.

Dijous 24/01/2013: Treballem les cançons “La Guitarra”, “El tortell de reis” i treballem els sons llargs i curts (notes blanques i negres).

L'Anna (mestra de música) arriba davant la porta de l'aula de la classe de les “Guitarres” i truca. Tot seguit, entra a dins i diu “Hola a tots!!” i li pregunta a la Míriam (tutora dels infants) a quin grup s'ha d'emportar avui. La Míriam li contesta que avui li toca “al grup groc” i dirigint-se als nens/es els hi diu “Avui aprendrem una cançó molt xula que sé que us agradarà molt”. Els infants, de seguida, es posen en fila amb les mans al darrera de l'esquena i en silenci es dirigeixen fins a l'aula de música. Quan els nens/es arriben a l'aula, s'asseuen al banc i observen a l'Anna esperant a veure què fa o què els hi explica.

L'Anna va cap a l'aparell de música i diu “molta atenció, orelles ben obertes perquè mireu que escoltarem ara” i dóna al botó d'inici al reproductor a la cançó de “La guitarra” i quan comença a sonar, la mestra fa la gestualització i mou la boca com si estigués cantant (playback). Els infants, asseguts, observen tot el que fa la mestra i, en mica en mica, van copiant-la i imitant-la. A més, de manera espontània comencen a cantar la tornada de la cançó. La mestra exagera la vocalització de les paraules per ajudar als nens/es a entendre la lletra. Quan acaba de sonar la cançó l'Anna amb veu dolça pregunta als infants “A qui li ha agradat?” i tots alhora responen “A mi!”. La **I.** aixeca la mà per a dir alguna cosa i busca la mirada de l'Anna esperant a que ella li doni el torn de paraula. Com la mestra comença a explicar què diu la cançó, la nena baixa la mà i continua escoltant. Tot seguit, pregunta als infants “Sabeu dibuixar un 8?” i els nens/es sense dir res comencen a representar-ho.

L'Anna continua fent preguntes com “A què ús recorda el número 8?” i l'**A.G.** diu “a una guitarra” així que aprofita aquesta aportació per a fer d'altres preguntes referents a com són les guitarres “Què té al mig la panxa de la guitarra” i els nens/es responen “un forat”. Així que l'Anna els anima a que tots/es representin el número buit amb el forat al mig i segueix introduint més text de la cançó. La mestra canta i representa la primera frase de la cançó i diu “Sabeu fer-ho, això, vosaltres?” i els demana “Canteu amb aquestes veus tant xules que teniu. **A.D.** seu bé, si us plau” perquè els infants canten molt fluixet i l'**A.D.** està assegut amb les cames creuades i l'esquena encongida. La resta de nens/es continuen observant i imitant a la perfecció tot el que fa l'Anna, menys l'**A.G.** que està atent però no realitza la gestualització i la mestra diu “**A.R.** que estàs molt cansat avui?”. El nen ho nega amb el cap i l'Anna amb veu suau diu “Doncs,

vinga, espavila!”. La mestra continua endavant amb el treball de la cançó i l’Anna diu “Ara cantaré la primera part jo i després vosaltres ho repetireu sense fer gests” i així ho fan. Quan els infants han de repetir la frase, l’**A.E.** canta abans d’hora i la mestra li corregeix de manera dolça dient “**A.E.** t’has avançat” i afegeix “Ara tots junts, vinga!”. L’Anna dóna el to i els infants repeteixen la part apresada i després per a continuar aprenent la lletra els hi explica com és una guitarra (que té unes clavilles, cordes, es de fusta...) i comença a fer més preguntes “Sabeu perquè són les clavilles?” i l’**A.G.** respon “Per afinar”. L’Anna el felicita dient “Molt bé. I quantes cordes té la guitarra?” i alguns nens/es diuen “Sis” i l’Anna afegeix “Ah, d’acord en té sis” i continua ensenyant la lletra de la cançó amb la seva gestualització. Un cop els infants s’han après la primera estrofa, l’Anna els hi canta la tornada i els infants es van afegint imitant també la picada de mans que fa la mestra. Mentrestant, l’**A.E.** aixeca la mà i l’Anna diu “un moment **A.E.**, ara acabem” i el nen baixa la mà i s’espera.

Seguidament, la mestra avisa dolçament als infants que no segueixen la gestualització dient “Algun dels nens han perdut la guitarra? **M.L.**, que no tens la guitarra tu? I tu **J.G.**? Que portes un violí? Es que ara estem cantant la cançó de la guitarra”. A continuació diu “Molt bé nois, la cantem des del principi? Preparats? Doncs som-hi!”. Tots junts comencen a cantar i l’**A.D.** es despista i torna a creuar les cames. L’Anna, sense dir res s’acosta a ell i li col·loca bé el cos. A més, un cop han acabat de cantar crida l’atenció d’en **J.G.** dient “**J.G.**, avui estàs despistat eh!” i el nen assenteix amb el cap. Però, l’Anna continua endavant amb la classe dient “Voleu que cantem amb la Laura?” i tots responen que sí. La **I.**, abans que la mestra comenci li pregunta “Per què no ho podem fer a la Sala Sant Francesc?” però l’Anna no la sent i li dóna al botó d’inici del reproductor. Quan sona la primera estrofa i la tornada els infants canten i quan continua la cançó l’Anna realitza la gestualització i els infants la van imitant. Un cop acaba la cançó felicita als nens/es i els hi explica que el proper dia continuaran aprenent la resta d’estrofes i la **I.** aprofita per preguntar a l’Anna si avui escoltaran la cançó del **D.** perquè avui si que ha portat el Cd. L’Anna li diu que això ho faran el proper dia perquè ara els hi vol preguntar una cosa. Els hi ensenya un full Din-A3 amb una imatge i una partitura d’una cançó i diu “L’altre dia quan van passar els reis veu menjar un tortell?” i la majoria dels nens/es diuen “Sí” i l’**A.G.** afegeix “A dins hi ha un rei perquè em va tocar a mi” i l’Anna segueix dient “I algú li va tocar la fava?” i en **J.G.** respon “A mi” i l’Anna torna a preguntar “I vas pagar el tortell?” i el nen diu “No, la

mama”. Els nens/es mostren molt d’interès per aquest tema i la **I.** diu “Els àrabs no mengem això” i l’Anna li contesta “Però segur que mengeu pastissos semblants, no?” i la nena diu “Sí, de xocolata”. A més, en **F.L.** s’afegeix a la conversa i diu “El meu tortell era com aquest però de nata” i l’**A.G.** continua “Sí, i al mig hi havia un paper” i l’Anna aprofita per explicar el què diu el paper i a qui li va tocar la fava i el rei a casa seva. Per enllaçar el tema amb la classe l’Anna explica als nens/es que els hi ha preguntat tot això perquè ha trobat una cançó sobre el tortell de reis i els hi vol ensenyar. Així que demana als nens/es que es posin drets, s’agafin de les mans, facin una rotllana i els explica que ells representaran les cireres del tortell (i que com a cireres no es poden moure). També els hi diu que ella es posarà al mig de la rotllana (tortell) i que anirà cantant la cançó però que quan faci silenci les cireres hauran de cantar “Ben farcits de crema, ben farcits de crema” i que quan ella acabi la cançó i s’acosti a algun infant significarà que es menja les cireres i que, per tant, aquests nens/es hauran de marxar de la rotllana. Per tant, la mestra anirà repetint la cançó tantes vegades com infants (cireres) hi ha en el tortell.

Per acabar la sessió, la mestra els hi diu que faran “Un joc de nens grans” (que ja havien fet fa molts dies) que consisteix en què la mestra picarà amb un timbal i els infants hauran de caminar passos llargs (quan el so sigui llarg: nota blanca) i passos curts (quan el so sigui curt: nota negra) coordinant la verbalització de cada so (nota blanca: Bla-anc / nota negra: Neg). Mentre la mestra ho explica, ho representa a la pissarra per tal que els infants es vagin familiaritzant amb el llenguatge musical escrit. Un cop la mestra comença a picar els infants es van movent per l’espai caminant els passos curs i/o llargs en funció de les notes que pica la mestra. Els infants es mostren insegurs a l’hora de verbalitzar el nom dels sons (blanc o neg) ja que els i costa molt coordinar les dues coses. Quan s’acaba el temps de classe, la mestra demana als infants que, en silenci, facin una fila a la porta. Els nens/es realitzen la fila darrera l’Anna, posen les mans a l’esquena i van caminant en silenci fins a l’aula ordinària.

Dilluns 28/01/2013: Parlem de l'instrument de la guitarra i sons llargs i curts (notes blanques i negres).

L'Anna (mestra de música) arriba davant la porta de l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca. Tot seguit, entra a dins i diu "Hola! Què em puc emportar els infants del grup taronja?" La Míriam (tutora del grup classe) contesta "I tant. Vinga grup taronja aixequen-vos, poseu bé la cadira en silenci i feu una fila amb l'Anna". Els infants fan la fila, es posen les mans darrera l'esquena i caminen pel passadís, en silenci, fins arribar a l'aula de música.

Quan són a l'aula, els infants entren, seuen al banc i l'Anna agafa una cadira i la guitarra. Tot seguit, li dóna al botó d'inici al reproductor de música i representa la cançó fent ús de la guitarra física. Els infants estan molt concentrats i miren atentament el que fa la mestra. Quan sona la primera estrofa i la tornada els infants, de manera espontània, canten i piquen de mans com havien estat fent en la sessió anterior. Durant la resta de la cançó els infants han estat molt atents, sense deixar de mirar què fa la mestra en tot moment. Quan s'acaba la cançó els infants en silenci esperen a què l'Anna apagni el reproductor i escolten la seva explicació sense interrompre-la (els explica que està una mica malaltona i que no té veu). Llavors, els hi pregunta quin és l'instrument que té a la mà, si és una trompeta i els nens/es diuen "No, és una guitarra" i un dels infants, l'**I.T.**, diu "la meua mare en té una". L'Anna aprofita per a fer memòria als infants fent-los preguntes sobre la guitarra com el nombre de cordes i per comprovar que és veritat que en tenen sis, les fa sonar una a una i alhora amb els infants les compten. Després, els assenyala la peça inferior de la guitarra i els pregunta "Per a què serveix?" i en **P.T.** contesta "Per aguantar les cordes". A més, la mestra els fa fixar en la peça blanca dient "Que sabeu per a què serveix aquesta peça?", l'**A.R.** respon "No" i la resta d'infants esperen, en silenci, la resposta de l'Anna "Aquesta peça es diu pont i el que fa és aixecar les cordes i no es quedin enganxades a la fusta de la guitarra i van seguint amunt, amunt, amunt fins que van lligades a... Com es diu això?", l'**I.T.** afegeix "Clavilles" i l'Anna el felicita i explica com s'utilitzen. A més, pregunta als nens/es què creuen que amaguen les clavilles i en **F.S.** diu "les cordes, perquè les ajuden a afluir i apretar" així que reafirma el que ha dit en **F.S.** i aprofundeix en el tema explicant que "si es tensen les cordes el so de la guitarra serà més agut i si s'afluixen sonarà més greu". Després, aprofita per dir que ha portat la guitarra a la classe per a què els nens/es es puguin veure i per a continuar aprenent les estrofes de la cançó "La guitarra" que

falten. Així que la mestra comença a repassar, de manera molt ràpida, la lletra de la primera estrofa de manera parlada i després segueix amb la segona escenificant el que diu la lletra. L'Anna pregunta als nens/es què significa "trepitjant el traç", en **F.S.** diu "tocar aquestes ratlles" (assenyalant les línies que hi ha al mànec de la guitarra) i l'Anna el felicita dient "Molt bé!" i els ensenya, exactament, on són i per a què serveixen (són per ajudar als músics a saber quines notes són les que toquen).

La mestra segueix escenificant la cançó "trepitjant el traç, bellugant els dits, toca les sis cordes, fa ballar a grans i petits" mentre els infants repeteixen amb exactitud els moviments que ella fa. Un cop els infants ja han treballat i après la segona estrofa comença a ensenyar-los la lletra i els gests de la tercera estrofa, continuant així amb el mateix procediment de dir, primer, la frase parlada i després repetir-la representant-ho amb la gestualització. Per a tornar a repassar cadascuna de les estrofes, la mestra fa amb els infants l'exercici de cantar una frase i que després els infants la repeteixin amb els seus respectius gests. Un cop tots els infants ja s'han après la cançó els hi diu "Molt bé, ara tornem-la a cantar tota sencera". Així que l'Anna s'aixeca, posa la música (per a cantar a sobre la veu de la intèrpret perquè la mestra està afònica) i comença a dirigir als infants mitjançant la gestualització de cada frase. Els infants canten i piquen de mans a la tornada i imiten els gests que han après. Es mostren molt atents i concentrats i no aixequen la mirada de sobre la mestra. Quan acaba la cançó la mestra els felicita i els infants, en silenci absolut, escolten el que explica "Mireu, doncs, avui ja tenim la guitarra aquí i tot i que l'Anna no és una gran guitarrista, alguna cosa sap fer amb la guitarra". La mestra comença tocant i demanant que es fixin en com mou els dits mentre toca i, seguidament, els diu "la cançó és en castellà i que no en cantem mai". Comença a cantar i posa diferents timbres de veu per tal de dramatitzar el caràcter dels personatges de la cançó i segons l'estat d'ànim que es descriu en el tema (content, enfadat, trist...). Els nens/es romanen en silenci absolut i amb els ulls ben oberts, observant atentament la cara i la mirada de la mestra mentre canta. Quan acaba de cantar, l'Anna amb veu molt dolça els hi repeteix la lletra de manera parlada i ells la van imitant mentre que quan parla la mare ànega la mestra diu "poseu veu d'ànec eh!". Quan finalitza el tema, els infants i la mestra tornen a cantar la cançó sencera i tot el grup segueixen molt atents a tot el que fa la mestra per a saber quina frase toca cantar. La mestra vocalitza, de manera exagerada, per ajudar als infants a recordar la lletra i després els demana que cantin sols acompanyant-los amb la guitarra. Al finalitzar la cançó, l'Anna felicita als

nens/es i s'adona que en **F.S.** està tocant-se la panxa amb cara de mal i li pregunta “Què tens mal de panxa?” i ell respon “Sí”, així que l'Anna diu “Que vas a dinar a casa” i l'infant respon “A casa la iaia” i l'Anna diu “ara quan vingui l'àvia li direm, que ja queda molt poqueta estona per a què vinguin. Vols anar al lavabo?” i el nen respon que “No”. Tot seguit, l'Anna explica als nens/es que han de repassar les cançons de Carnestoltes perquè al dia següent hi ha assaig al pati amb tots els alumnes de l'escola i on es realitzarà la prova de la dansa per la rua. En **L.N.** diu en veu alta “Jo vull cantar ara la cançó de a setze” així que l'Anna dóna el to i l'entrada als infants i ells, tots sols, canten sense problemes, amb bona col·locació i afinats. Al concloure la cançó la mestra explica “Demà haurem de cantar-la però movent-vos fent un tres, però no patiu, demà ho practicarem”. De sobte, en **P.T.** diu “Puc ensenyar la meva cançó de la caps de música?” i l'Anna li respon “Sí, **P.T.**, ara ho faràs que ja estic pendent del temps”. A continuació, l'Anna torna a donar el to de la cançó “En Carnestoltes” i els infants s'afegeixen a cantar-la amb ella i a portar la pulsació picant amb les mans a les cames i aixecant els braços i fent “oooooooo” al final.

Abans que els infants comencin a parlar l'Anna s'avança i diu “nois recordeu que l'altre dia vam caminar blanques i negres?” (i fa una demostració picant la nota amb el timbal i caminant ràpid o lent en funció de la nota i dient “neg” per les negres i “Bla-anc” per les blanques). Demana als nens/es que es posin al centre de la classe i comença a picar les notes. Els infants es mouen per l'aula en funció de la nota i verbalitzant-ne la paraula amb força control. L'Anna decideix complicar l'activitat i els demana que escoltin un ritme (que toca amb la bateria) i el caminin. Al cap d'una estona de realitzar-ho li demana en Ferran que escolti el ritme i que digui de quines notes està fet. Com en **F.S.** encerta, tots els nens/es del grup l'han de caminar i verbalitzar. Després li demana a la **C.B.** que escolti el ritme i digui de quines notes està fet i com la **C.B.** s'equivoca, l'Anna demana en **L.N.** que l'ajudi a pensar-lo. Entre els dos acaben encertant i tot el grup camina el ritme marcat. Finalment, la mestra demana als nens/es que s'asseguin al banc i demana al pau que es posi davant dels companys/es i expliqui què ha fet durant el cap de setmana, amb la caps de música. En **P.T.** explica que ha llegit el conte “Els set germans músics”, que ha picat sons llargs i curts, que amb el seu germà Marc ha cantat les cançons, etc. Després l'Anna li pregunta quina és la cançó que ha triat i portat per a què l'escoltin tots els seus amics/amigues i contesta que “El Gangnam style”. L'Anna, busca la cançó a internet, i demana als nens/es que portin la pulsació tal i com fa ella.

Un cop acaba la cançó, els infants li demanen que la torni a posar per a ballar-la i l'Anna així ho fa. Per acabar la sessió, la mestra demana als infants que facin una fila cantant la cançó de "En Carnestoltes" i marxen cantant pel passadís fins arribar a l'aula.

Dijous 07/02/2013: Treballem les cançons de “Dijous gras” i dels planetes “El meu coet” i “La lluna”.

L'Anna (mestra de música) arriba davant la porta de l'aula de la classe de les “Guitarres” i truca. Tot seguit, entra i diu “Bon dia nois! Com esteu?” i tots els infants contesten “Béééé!!!” i l'Anna afegeix “Els infants del grup taronja que es posin ràpid a la fila que avui vinc molt tard”. La Míriam (tutora del grup classe) contesta “Sí, tens raó. Nois aixequen-vos a poc a poc de la cadira, en silenci, poseu-les bé i aneu amb l'Anna”. Els infants, de manera ordenada fan la fila posant les mans darrera l'esquena i caminant pel passadís, en silenci, fins arribar a l'aula de música. Quan entren cada nen/a s'asseu, en l'ordre d'arribada, al banc.

La mestra agafa un pandero i canta als infants la cançó de “Dijous llarder”. Els nens/es, en mica en mica, s'han anat afegint a la cançó. Un cop acabada la cançó, l'Anna agafa uns cèrcols que té preparats a sobre del tamboret, del piano, i demana als infants que es posin drets. Quan tots estan apunt, l'Anna reparteix un cèrcol per a cadascú i els demana que s'escampin per l'espai. Després, la mestra es dirigeix cap al reproductor i diu “a partir d'ara això seran estrelles, coets, volants, planetes, meteorits... Farem servir això de moltes coses” i els infants, en silenci, la miren imitant-ne els seus moviments. A continuació, l'Anna pregunta “Tothom està atent?”, tots els nens/es comencen a parlar mentre ella demana silenci fent “Shhhh” i encén el reproductor de música fent sonar la cançó “L'espai”. Llavors els nens/es, de manera immediata, es queden en silenci, miren a la mestra, copien la seva posició i ella diu “Ens anem a l'espai”. L'Anna comença a caminar per l'aula (seguint la pulsació amb els peus) i belluga el cèrcol com si fos el volant d'un coet. Els nens/es fan, exactament, el mateix que ella però la majoria amb la mirada a terra. En el moment de caminar, l'Anna va recordant “Alerta que no podem xocar, eh!” i quan acaba la cançó tots es queden quiets i miren com l'Anna apaga el reproductor.

Un cop acabada la cançó, els nens/es miren a la mestra molt atentament i ella els hi pregunta “Algú ha sentit què deia la cançó aquesta?”. Els infants, automàticament, responen “No” i fixen la mirada en l'Anna. En **F.S.** diu “No ho he entès” i ella afegeix “Oh, això no pot ser eh! Ho tornarem a escoltar. Ara conduïm el nostre coet, anem per l'espai i escoltem què diu aquesta cançó”. Els infants comencen a parlar entre ells i la

mestra diu “Ai, ai, ai, aquestes orelles” mentre s’acosta al reproductor de música i prem el botó que inicia, de nou, la cançó de l’espai.

Quan els nens/es l’escolten, comencen a moure’s, una altra vegada, per l’espai fent que condueixen el seu propi coet. Aquesta vegada els infants es mouen més lentament i tenen el cap aixecat, amb la mirada al front, escoltant amb atenció la lletra de la cançó. Abans que la cançó s’acabi en **L.N.** comença a parlar però com no se’l sent, aixeca la mà. L’Anna atura la música i diu “De què parla?” i en **L.N.** contesta dient “sobre un astre” i com no parla d’això la mestra torna a fer la mateixa pregunta “De què parla?” i en **B.V.** respon “de la lluna”. L’Anna, sorpresa, diu “De la lluna?” i l’**I.T.** afegeix “dels planetes!”. La mestra assenyala a l’infant i diu “Sí de l’espai. Diu que hi ha planetes. Doncs mireu, primer diu...” i comença a cantar, *a cappella*, la primera frase mentre es mou fent que condueix el coet. Els infants, bocabadats, observen el que explica l’Anna “Hi ha un moment que diu i els planetes...” (ho fa cantant) “I llavors aixecarem el nostre aro, mirarem el nostre planteta amunt i el farem girar” (i va fent els moviments que ha anat descrivint). Tots el grup va repetint el que fa la mestra i quan és el moment de fer voltes giren sense parar mentre parlen i riuen. L’Anna afegeix “El farem girar (el cèrcol) fins que s’acabi la cançó i ningú es marejarà, eh?”. En aquest moment, en **L.N.** diu dues vegades “em marejo” i la mestra respon dient “Hem de fer-ho a poc a poquet”.

Els nens/es comencen a parlar i, la mestra, torna a recordar les consignes del joc “Primer, quan diu l’espai conduïm. Quan diu els planetes aixequem i girem fins que s’acaba la cançó, d’acord? A veure aquestes orelles si escolten el que diu el text”. Mentre ho explica representa els moviments que s’han de fer i els infants ho van imitant. L’Anna torna a dirigir-se cap al reproductor i diu “Preparats?”. Els nens/es es queden immòbils aguantant el cèrcol (com si fos el volant del coet) i quan sona la música es comencen a moure, tal i com ho havia explicat l’Anna. A més, la mestra fa memòria dient “Marquem la pulsació amb els peus” i els infants ho fan amb molta precisió. A l’acabar la cançó l’Anna demana que aguantin, amb els braços amunt, els cèrcols i seguidament comença a sonar la segona cançó (“Brillen, brillen, les estrelles”). Els infants miren què fa la mestra i copien, amb exactitud i silenci, els seus moviments: primer baixen el cèrcol, després el deixen a terra i per últim salten (dins i fora) fins que acaba la cançó i l’Anna apaga el reproductor.

Els infants es queden quiets esperant a que la mestra els digui que han de fer però, en **L.N.** s'asseu a terra per descansar. L'Anna, amb veu molt fluixeta, demana als nens/es que deixin els cercols a terra i que facin una rotllana. Tot seguit, va tocant el cap a cadascun dels infants mentre els hi va donant una consigna (un infant serà coet i l'altre serà lluna). Un cop tots els rols estan repartits l'Anna posarà la cançó "La lluna" i els infants que fan de coets s'hauran d'anar movent, fent zig zag, passant per cada lluna. La majoria d'infants ho han fet sense problemes, excepte la **D.P.** i la **C.B.** que els hi ha costat no xocar amb la resta de companys/es. Després, s'han intercanviat els rols i l'**A.R.** i en **B.V.** anaven molt ràpid però, en mica en mica, imitant a la resta de companys/es han anat seguint bé el ritme.

Per acabar la sessió, la mestra recull tot el material i demana als infants que vagin caminant com si fossin formigues (a poc a poc i en silenci) fins a la porta per a fer la fila. Finalment, els nens i nenes, en silenci i amb les mans darrera l'esquena van caminant pel passadís fins arribar a l'aula ordinària.

Dijous 14/02/2013: Treballem les cançons de l'espai pel "Primer Concert a la fresca" del 17 de març.

L'Anna (mestra de música) arriba a l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca. Tot seguit, entra a dins i diu "Bon dia nois! El grup groc que vingui amb mi". Els infants fan la fila, es posen les mans darrera l'esquena i caminen pel passadís, en silenci, seguint a l'Anna mentre ella els hi explica "Avui farem música a la classe dels grans així que ara quan entrem, seguint l'ordre de la fila que heu fet, anirem seient cadascú a una cadira". Tot seguit, els nens/es entren, s'asseuen i l'Anna que és l'última en entrar tanca la porta i va, directament, a encendre el reproductor la música. Els nens i nenes, en silenci observen què fan i quan comença a sonar la cançó de "L'espai" (en versió instrumental) els hi demana als infants que caminin seguint el ritme que marca amb el timbal.

Quan acaba la cançó, la mestra apaga el reproductor i canta *a cappella* la primera estrofa de la cançó i després demana als infants que l'escoltin atentament. La mestra els hi diu la lletra de manera parlada i els demana que un cop l'escoltin i després ho repeteixin (fent un exercici de pregunta-resposta). Després, l'Anna va cap al piano i mentre toca la introducció de la cançó explica als infants que si volen arribar a l'espai i tocar i descobrir com són les estrelles, hauran de cantar la cançó. Demana als nens i nenes que escoltin com canta ella cada frase i que després l'hauran de repetir ells però que cal que la mirin i estiguin atents perquè els hi dirà quan han d'entrar. Quan arriba a la part més aguda de la cançó, la mestra diu "Ara bé una part molt difícil de la cançó i us heu d'imaginar que amb la veu heu d'arribar al cel". En acabar aquest exercici, l'Anna diu als nens/es que ara provaran de cantar totes les estrofes seguides, així que se'n va cap al reproductor i li dóna al botó d'inici. Mentrestant, els infants per iniciativa pròpia, es posen drets i escolten i observen què fa la mestra. Quan comença a sonar la versió instrumental de la cançó, l'Anna es posa davant dels infants i comença a cantar la cançó i dirigeix als infants fent la gestualització pertinent. Els nens i nenes, de seguida comencen a cantar i a fer els gests, de manera concentrada mirant tota l'estona a l'Anna.

Quan acaba la cançó, els infants s'asseuen i comencen a estar més despistats i neguitosos. L'Anna li recorda a la **M.B.** com ha d'agafar la seva nau i torna a anar cap al piano per tocar la cançó i els hi diu "Preparats?" i comença a tocar i a cantar la cançó i els infants s'hi van afegint però hi ha infants com l'**A.D.** o l'**A.E.** que es mostren cansats i s'asseuen amb els peus a sobre la cadira. Per captar de nou la seva atenció i

concentració, l'Anna pregunta “**A.E.** i **A.D.** que la vostra nau ha caigut per l'espai? Correu tots dos i agafeu-la abans que s'estavelli”. Demana als nens i nenes, que a poc a poc i en silenci, s'acostin al piano i cantin amb ella. Comença a tocar i tots canten la cançó fins que arriben a la part “molts estels podràs comptar” i els infants es queden en silenci. L'Anna s'atura i els hi diu “Ei que us heu oblidat d'aquest tros?” i els hi diu “Vinga va, repetiu amb mi: Molts estels podràs comptar” i ho repeteixen junts, realitzant el gest, tres vegades. Tornen a cantar la cançó i quan acaben, l'Anna diu “Molt bé, canteu amb molt bona veu i jo me'n havia oblidat. Nois, ara cantareu sols, d'acord? Preparats?” torna a tocar al piano i els infants canten sols, sense problemes, i quan s'acosta la part més aguda la mestra diu “aquesta part l'heu de cantar amb la veu més bonica que tingueu”.

Per a cantar, per última vegada la cançó, demana als infants amb veu dolça i pausada “ara camineu per l'espai, sense xocar, i canteu tots junts a veure si aconsegiu enlairar-vos i no caure de la nau. Que tothom, agafi la seva i cap infant pot parlar perquè a l'espai hi ha molt poc oxigen!”. I els hi explica que hauran de caminar per l'espai seguint el ritme que ella toqui amb el pandero (blanques i negres). Quan comença a sonar la versió instrumental de la cançó, l'Anna comença a tocar el pandero fent blanques i negres. Tots els infants triguen uns segons en començar a caminar i escolten, de manera molt atenta, quina nota sona. Tot i així, hi ha infants que tants sols es fixen en si toca ràpid o lent i no coordinen el pas amb el moment que l'Anna toca. En canvi, hi ha d'altres infants, que es mouen amb molta precisió i l'Anna diu “Molt bé **I.**, molt precisa. **A.E.**, escolta bé”. L'Anna atura la música i diu “Els nens i nenes que no escolten aconseguireu que el planeta pandero rebi un míssil. **M.B.**, si us plau, puja a l'espai i flota una estoneta”. Torna a encendre la música i segueixen caminant al ritme marcat per la mestra i, en mica en mica, els infants van entrant més en el joc i es van concentrant més “Molt bé **A.E.**, ja arribes a l'orbita. Nois, no hem de córrer, escoltem bé que ho sabem fer molt bé” i quan acaba la cançó, la mestra demana als infants que aparquin les naus i descansin una mica.

Llavors, l'Anna demana silenci i hi diu “Ara posaré una cançó hi a veure qui recorda quina cançó és”. Els nens i nenes esperen a que comenci a sonar i quan sonen les primeres notes, de la versió instrumental de la cançó “El coet”, en **F.L.** comença a cantar-ne un tros. L'Anna la canta i fa els gests i, la majoria dels infants, comencen a imitar-la i a cantar la última paraula de cada vers. La tornada, en canvi, la recorden i la

canten sense oblidar-la. Tot i així, l'Anna diu "Hi ha algun nen/a que no canta. Que no recordeu la cançó? La repassem?". Els nens/es canten molt fluixet i l'Anna diu "A veure, nens, els astronautes no canten amb veu d'enfadats eh! Cantem contents va". Tornen a cantar i després, quan acaba la cançó l'Anna apaga el reproductor i els fa cantar la cançó en versió rap. Primer ella rapeja la primera frase i a continuació, ells la repeteixen, i així fins a recordar i cantar, versió rap, tota la cançó. Tot seguit, fa el mateix exercici però en comptes de fer-ho en versió rap, els hi canta cada frase combinant-les a càmera ràpida o a càmera lenta i els infants repetint-ho igual que ho ha fet ella. Per acabar, la mestra torna a encendre el reproductor de música i els hi posa la cançó (versió instrumental) i tots junts la canten realitzant els gests. Quan finalitzen, l'Anna s'acosta als infants i els hi diu alguna cosa a l'orella, molt fluixet. De sobte, l'Anna comença a cantar la cançó de "La lluna la pruna" fent-ne els gests i els infants fan la fila a la porta de l'aula. Els nens i nenes, en silenci i amb les mans darrera l'esquena van caminant fins arribar a l'aula ordinària.

Dilluns 18/02/2013: Continuem treballant les cançons de l'espai pel "Primer Concert a la fresca" del 17 de març.

L'Anna (mestra de música) arriba a l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca. Tot seguit, entra a dins i diu "Bon dia nois! Grup taronja marxem que tenim feina. El director d'orquestra d'aquesta setmana que es posi el primer de la fila". Mentre els infants d'aquest grup fan fila, l'Anna es posa a parlar amb la Míriam (tutora) sobre algunes actituds i comportaments dels nens/es de la classe. Els nens/es es posen a parlar i alcen la veu així que, jo, començo a cantar la cançó del silenci i a fer mímica fins que tota l'aula queda en silenci. Tot seguit, l'Anna s'acosta a mi i em dóna les gràcies i demana als infants de la fila que es posin les mans darrera l'esquena i surten anant pel passadís, en silenci, fins arribar a l'aula de música on els infants s'asseuen al banc.

En **F.S.**, a l'arribada a l'aula de música pregunta "Què farem avui? Segur que molta feina". L'Anna, fa el gest de silenci i agafa una capsula rodona de sobre el piano i la col·loca davant dels infants, a terra. Els infants, comencen a parlar i l'Anna, mentre es dirigeix cap al reproductor de música, va dient "Shhh nois, tots ben apunt" però els infants continuen parlant sobre el que creuen que hi ha a dins la capsula: "Potser hi ha un instrument" o "Potser hi ha un coet per anar a l'espai". L'Anna encén el botó d'inici del reproductor i, mentre sona el tema instrumental de la cançó "La lluna la pruna", agafa la capsula, s'asseu a la cadira i amb veu molt fluixeta pregunta als nens/es "Quina cançó és aquesta?". Quan els infants contesten "La lluna", l'Anna els pregunta "Creieu que hi ha la lluna a dins la capsula?" i tots diuen "Sí" mentre en **F.S.**, a més, diu "Potser sí, potser està dormint perquè ara és de dia". L'Anna obre la capsula i diu "Oh!!!! Mireu, és la lluna i el sol" els infants s'acosten a la capsula, i molt atents i en silenci, miren el què hi ha a dins. L'Anna agafa de la capsula uns papers de regal (daurats i platejats que representen el sol i la lluna) i diu en veu alta "Lluna lluneta, ben rodoneta, roda ben fi, fins demà al matí" i quan l'Anna es queda en silenci, la **S.S.** repeteix la mateixa dita.

A continuació, en **L.N.** afegeix "Jo vull veure la lluna de veritat" però l'Anna no contesta, s'aixeca de la cadira i els hi torna a repetir la dita. Mentre que recita cada frase, fa un dibuix a la pissarra per a cadascuna i així els ajuda a que les memoritzin. Els infants van repetint cadascuna de les frases dites per l'Anna i en fan la gestualització apresada la sessió anterior. Tot seguit, l'Anna comença a cantar la primera estrofa de la cançó "La lluna la pruna" i després fa un gest per tal que els infants ho repeteixin. Els

nens/es canten l'estrofa amb veu molt fluixeta així que, la mestra, els demana que ho cantin més contents i una mica més fort. Després, repeteix el mateix procediment per a la segona estrofa i quan ja han repassat tota la cançó sencera, posa un altre cop la música instrumental de la cançó i comença a moure els llavis (sense veu) per tal que els infants la cantin sols i quan acaba la cançó els demana que, seguidament, diguin la dita de la lluna. Seguidament, demana als nens/es que es posin drets i diu "Digueu-li adéu a la lluna, ara vindrà molts dies per repassar la cantata de l'espai que farem el dia 17 de març". Els nens/es s'acomiaden i en **L.N.** diu "La lluna és de paper", l'Anna fa un gest i em diu "faré com si no ho hagués sentit, aquests nens/es cada vegada perden més ràpid la màgia".

L'Anna demana als infants que es posin drets, ben posats "en posició de concert" i es dirigeix al piano mentre diu "L'altre dia vam aprendre una cançó..." i comença a tocar-la. Tot seguit, els pregunta "Com es diu aquesta cançó?", la **C.B.** contesta "L'espai" i l'Anna diu "Molt bé, anem a cantar-la" i comença a entonar les primeres notes. Els infants s'afegeixen a cantar-la i, mentrestant, imiten els gests que fa l'Anna per a repassar la cançó i ella aprofita per a fer alguna correcció a en **F.S.** i l'**U.F.** (que estan mal col·locats). Seguidament, l'Anna demana als nens/es que s'asseguin perquè ara cantaran el tema amb la música i que cal que ho facin amb la seva veu més bonica i selecciona la cançó en el reproductor.

Mentre l'aparell llegeix el Cd, l'Anna aprofita per a repassar la lletra de la dita. Els infants aprofiten per a parlar entre ells sobre la cantata i el **L.N.** diu "Cantarem molt" mentre l'Unai afegeix "Vindran molts pares". De sobte, l'Anna es posa dreta davant dels nens/es i tots es queden en silenci així que repassen la lletra de totes les cançons, fent-ne la mímica però sense cantar-la (només movent la boca). Tots els infants fan amb exactitud el que fa l'Anna, sense fer cap soroll, en silenci absolut. Quan acaben de repassar totes les lletres, l'Anna encén de nou el reproductor però els infants comencen a parlar i l'**A.R.** diu "Ha sonat el timbre" i la **C.B.** afegeix "Sí, és l'hora del pati de la lluna". L'Anna demana als nens/es que s'aixequin i facin silenci dient "preparats?" i quan sona la cançó ("L'espai") els infants comencen a cantar i a fer els gests. A l'acabar de cantar la cançó, els nens/es, s'asseuen i l'Anna diu "Esteu cansats eh!? Vinga amunt, tots drets que hem d'arribar a l'espai" i els explica que en el tros que sona la música, però no canten han d'imaginar-se que estan a l'espai i veuen satèl·lits, planetes, cometes, forats negres.... Demana als infants que es posin en posició de concert i posa la

música per a tornar a cantar. A la primera part de la cançó, l'Anna canta i fa els gests i a la segona part, fa com si cantés però només mou ells llavis. Els infants canten sols però no deixen de mirar-la i imitant la mateixa gestualització que fa ella. A més, els hi diu “Ara és quan us heu d’imaginar que esteu a l’espai i posar cara de sorpresos en veure cometes”. Quan acaben de cantar tota la cançó, l’Anna diu “Nois, m’hauré de comprar unes orelles d’elefant perquè no sento les vostres veus. Va, farem una cosa, escampeu-vos per l’espai i que cadascú agafi la seva nau.” Mentre els nens/es es preparen per a posar-se escampats per l’espai, la mestra posa la cançó d’inici de la cantata i els comença a explicar com es desenvoluparà el concert a la fresca del mes de març.

Mentre sona la primera cançó els diu “Aquí sortiran les naus de P4, aquí sortiran les de P3 i, mentrestant, les de P5 hauran d’estar molt quietes”. Quan la música canvia, l’Anna s’asseu a la bateria i els demana que es moguin per l’espai seguint el ritme que ella piqui. Tots els nens i nenes es queden immòbils quan ella no toca i quan comença a picar algun ritme, els nens/es escolten atentament i intenten moure’s a la vegada, seguint el mateix ritme que ha sonat. Hi ha algun infant que es mouen amb molta precisió però n’hi ha d’altres que els hi costa més seguir els ritmes marcats. De sobte, l’Anna s’aixeca i diu amb veu molt alta “Quiets” i els nens/es es queden congelats i ella apaga el reproductor. Quan s’apaga la música els infants es comencen a moure, a caminar, a córrer i l’Anna molt seriosa diu “Alguns nens no escolteu eh! Farem una cosa, **C.B.**, tu seràs la maquinista. Farem una fila darrera la **C.B.** i us haureu de moure igual que ho fa ella, escoltant molt la bateria. Recordeu que a la lluna no hi ha oxigen així que no podeu parlar. Vinga, poso la música i de moment tots quiets com estàtues”.

Quan sona la música, els infants van seguint el ritme que fa la Carla (seguint el ritme de la bateria tocat per l’Anna) i quan acaba el tema apaga el reproductor i diu “Molt bé nois, ara sí! Felicitats **C.B.**, ho has fet molt bé”. Finalment, l’Anna comença a cantar la cançó “Fem una fila” de Dàmaris Gelabert i els nens/es fan la filera darrera d’ella. L’Anna obra la porta de l’aula i els infants, en silenci i amb les mans darrera l’esquena van caminant a poc a poc, fins arribar a la seva aula ordinària.

Dijous 21/02/2013: Continuem treballant les cançons de l'espai pel "Primer Concert a la fresca" del 17 de març.

L'Anna (mestra de música) arriba a l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca. Tot seguit, entra a dins i diu "Hola nenes! El grup groc que vingui amb mi". Els infants fan la fila, es posen les mans darrera l'esquena i caminen pel passadís, en silenci fins arribar a l'aula de música.

A l'arribar a l'aula, l'Anna diu als nens/es "No us penseu pas que estem a la classe de música, eh!? On som? A l'espai!". Els infants, s'asseuen als bancs i ella aprofita per explicar-los-hi "Com sou molt grans, us vaig a explicar com s'asseuen els nens grans i com s'ha de posar la veu, fent com un coixinet. Us heu d'imaginar que un senyor us estira la veu amunt per un fil". Tot seguit, comença a cantar-los la cançó "Allà dalt què hi ha" i va cantant cada vers realitzant un joc de pregunta-resposta. Els infants molt alegres i contents, repeteixen cadascuna de les frases cantades per la mestra amb veu molt fineta i fluixeta. L'Anna els demana que s'asseguin com a grans perquè algun dels nens/es ja s'ha tornat a col·locar malament i els hi diu que tornin a cantar igual però una mica més fort. Els infants ho fan i imiten, amb exactitud, la manera de cantar i els gests i ella els hi diu "súper bé". També els explica que la dita que han de dir és llarga i una mica difícil però que si estan atents ho faran "Molt bé". L'Anna comença a parlar molt fluixet i demana als infants que es posin drets i en col·locació "de concert". En **J.G.** aprofita que la mestra va cap al reproductor de música per a dir "Anna, la Lluna que està a dins la caixa ens ha saludat" i ella respon "A sí? Quina sort!". La mestra prem el botó d'inici del reproductor i es posa davant dels infants.

Quan el tema de "Lluna nova" en versió instrumental comença a sonar, els infants comencen a cantar-la acompanyant-la amb els gests. La primera estrofa i la tornada la canten sols, de memòria, i a la perfecció. En canvi, en la segona estrofa, els infants s'obliden d'algun tros. Quan s'acaba la música, l'Anna *a cappella* els comença a cantar cadascuna de les frases i els demana als nens/es que ho repeteixin, en veu parlada. Un cop repassada tota la cançó, explica als nens/es que ara la cantaran però amb la música i els hi diu "Heu de cantar una mica més fort eh! Que abans no us sentia a tots" i quan sona el tema tots junts (mestra i infants) canten la cançó de dalt a baix alhora que en fan els gests. Tots els nens/es es mostren molt atents a allò que fa l'Anna i s'esperen a que ella els doni pas per a començar a cantar i els faci la senyal per acabar.

A continuació, l'Anna va a buscar un full i explica als nens/es que en aquest paper hi ha escrita la història que la Laura (l'altra mestra de música de l'escola) explicarà el dia de la Cantata per a què els pares entenguin de quin tema va aquesta. L'Anna, va llegint el text escrit en el full i cada cop que s'atura, explica als nens/es que és perquè han de cantar una cançó. A més, els demana que estiguin molt atents perquè ara sabran l'ordre de les cançons que cantaran a la cantata. Els infants, mentre llegeix, estan en silenci i l'observen en tot moment. Quan atura la lectura, per primera vegada, encén el reproductor de música i comença a sonar la cançó "L'espai", així que els nens/es es posen drets, es col·loquen bé i quan l'Anna els fa una senyal (amb la mirada) els infants comencen a cantar acompanyant la cançó amb els seus gests. Tots els nens/es recorden i canten la cançó amb un to adequat i esperen uns segons, en silenci, quan acaba. Els infants callats i atents, s'asseuen i escolten com continua amb la lectura de la història. A continuació, l'Anna llegeix en el discurs, que a l'espai hi podem trobar molts planetes i els infants, de sobte, comencen a verbalitzar les coses que han après d'aquests (que hi ha 8 planetes, que Plutó ja no n'és, que Júpiter és el planeta més gran, que Mercuri és el més proper al sol...). L'Anna, crida l'atenció de l'**A.D.** dient "**A.D.**, no ho estàs fent gaire bé. Va, ara que tothom es miri la seva estrella" i continua amb la lectura del conte fins que s'atura i torna a prémer el botó d'inici del reproductor.

De sobte, comença a sonar una cançó i l'Anna els explica que en aquest moment, estaran tots asseguts i que portaran un guant blanc a la mà dreta per a representar una estrella. L'**A.E.** aixeca la mà i quan l'Anna li dona pas diu "Puc mocar-me? Es que tinc mocs", l'Anna diu que sí i aprofita per afegir "Si algú més s'ha de mocar, que es vagi aixecant a poc a poc, en silenci i ho faci". Tot seguit, l'Anna comença a repassar, amb els infants, la lletra de la tercera cançó i els hi ensenya quins són els gests que hauran de fer. Repassen la cançó només fent la gestualització i després la mestra posa la música i els nens/es comencen a imitar-la i a cantar. Tots els infants es mostren molt atents a allò que fa però la **M.B.** i en **D.** comencen a parlar i els crida l'atenció dient "Nois, no es pot parlar. I sabeu què passarà ara en el concert? Doncs que us asseureu a terra, d'esquena al públic i mirareu a la Marta i a la Carme que, amb una dansa, explicaran la història d'una estrella sense cua que volia ser cometa."

Seguidament, l'Anna s'aixeca i torna a encendre el reproductor de música posant la següent cançó de la Cantata i comença a fer-ne els gests. Els infants, durant tota l'estona, miren amb atenció i precisió a la mestra, imitant-ne amb exactitud tots els

moviments. Quan acaba el tema, la mestra continua llegint i explica als infants que quan soni “La lluna la pruna” s’hauran de treure un tros de lluna (que portaran enganxat en el vestit) i que al finalitzar la cançó hauran de llençar el tros de lluna a l’aire mentre diuen la dita “Lluna lluneta, ben rodoneta, roda ben fi, fins demà al matí” (i ho repeteixen tres vegades). Els infants s’ajupen per a recollir els trossos de paper i l’Anna els hi demana que no els cullin. Cap infant fa cas, així que torna a repetir-ho i els demana que es preparin per a cantar la cançó “La lluna, la pruna” que és la que sonarà després. Quan sona el tema, els nens/es canten i fan els moviments pertinents però, inesperadament, se senten uns cops (uns senyors estan netejant els vidres de l’aula, per fora) i algun infant es despista. L’**A.G.** diu en veu alta “Algú esta netejant els vidres” i l’Anna respon “Si us plau, mireu-me que hi ha infants que ho fan súper bé i n’hi ha d’altres que ja estan cansats” i continuen cantant “La lluna la pruna”.

Quan acaben, demana als nens/es que l’ajudin a representar els planetes i fa tres grups “La **M.B.**, en **F.L.** i l’**A.E.** hauran d’aguantar el planeta vermell amb la panxa. L’**A.D.**, la **I.** i l’**A.G.** hauran d’aguantar el planeta blau també amb la panxa. Per últim, en **D.**, la **N.**, en **M.L.** i en **J.G.** hauran d’aguantar amb la panxa el planeta verd. Us heu de posar en rotllana, abraçar-vos i aguantar la pilota amb les panxes mentre camineu, fent voltes, molt lentament”. L’Anna prem el botó d’inici del reproductor i quan sona el tema, els infants molt concentrats i en silenci comencen a bellugar-se molt a poc a poc. Mentrestant, la mestra explica que en aquest moments sortiran a l’escenari uns astronautes que caminaran per l’espai i demana que deixin els planetes a terra i s’asseguin al banc.

En el moment en què els infants estant ben asseguts, la mestra continua narrant la història i quan s’atura els demana que escoltin atentament la següent cançó, mentre sona “Allà dalt què hi ha” i els infants canten i fan els moviments apresos. L’Anna dirigeix als infants amb la gestualització, ells la observen atentament i la imiten en cadascun dels moviments. A més, continua narrant la història i pregunta als infants “Què hauríem de ser per a conèixer l’univers?”. Abans que responguin posa la música i sonen les primeres notes de la cançó “L’astronauta” i els nens/es diuen “És Jo vull ser astronauta” i comencen a cantar. L’**A.D.** li demana a l’Anna per anar a fer pipí i la **N.** i la **M.B.** diuen que també. L’Anna apaga el reproductor, i els hi diu als infants “Avui sou uns pixaners eh! Nois, ara tornaré a posar la música, cantem la última cançó i després ja anem a la classe i els que tingueu pipí en feu, d’acord?” així que li dóna al *play* i tots

junts canten. Quan acaba el tema l'Anna diu "Poseu-vos les botes d'astronautes i fem una fila per tornar al nostre planeta". Els infants fan la fila darrera la mestra i amb les mans a l'esquena, i en silenci, tornen a la classe.

Dilluns 25/02/2013: Continuem treballant les cançons de l'espai pel "Primer Concert a la fresca" del 17 de març.

L'Anna (mestra de música) arriba a l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca a la porta. Tot seguit, em demana si la puc ajudar a preparar uns materials per la sessió (inflar globus per a fer de planetes) i li diu a la Míriam que en cinc minuts vindrem a recollir als infants. A l'acabar de preparar el material, l'Anna torna a l'aula ordinària i diu "Hola! El grup taronja que vingui amb mi que tenim molta feina". Els infants fan la fila, es posen les mans darrera l'esquena i caminen pel passadís, en silenci fins arribar a l'aula de música.

Quan entren a l'aula, els infants s'adonen que hi ha uns globus i unes pilotes grans i comencen a preguntar per a què són. L'Anna sense respondre a les seves preguntes, s'aixeca i comença a fer parelles i els diu que cada parella serà l'encarregat de ballar amb el seu planeta. Demana als infants que quan soni la música que ella posarà (la cançó "L'estrelleta") hauran de caminar, donant voltes, seguint la pulsació amb els peus i així ho fan els nens/es, de manera concentrada i atenta, prestant molta atenció a les precisions i comentaris que fa la mestra.

En el moment que acaba la cançó, l'Anna s'acosta a cadascuna de les parelles i els hi adjudica un número i els explica que cada parella s'haurà d'aprendre un moviment diferent. A més, els hi diu que quan soni la música tots hauran de ballar, donant voltes als globus i que quan ella digui un número en veu alta, la parella a qui correspongui el número haurà de fer el seu moviment mentre la resta es queden congelats. Primer de tot, posa la música i deixa que cada parella creï el seu propi moviment i quan acaba la cançó apaga el reproductor i diu "nois, ha quedat una mica lleig" perquè els infants no s'han mogut massa i la majoria de parelles ha fet els mateixos moviments. L'Anna s'acosta als infants i els demana que la mirin, atentament, perquè ella marcarà els moviments que hauran de fer cadascuna de la parella: "El grup 1 aixecarà els braços amunt i avall aguantant el globus. El grup 2 farà voltes individuals, primer agafarà el globus l'**U.F.** i farà una volta i després l'agafarà l'**A.R.** i farà una volta. El grup 3 aixecarà els braços amunt i es gronxarà d'un costat a l'altre aguantant el globus. El grup 4 deixarà el globus a terra i posant un dit a sobre el globus aniran donant voltes. I el grup 5 haurà d'anar passant-se el globus l'un a l'altre". Mentre l'Anna s'acosta al reproductor per encendre'l, els infants practiquen els moviments fins que diu "Posicions. Tothom quiet"

i comença a sonar les primeres notes. Els infants, de seguida, comencen a ballar tots junts fins que l'Anna va dient els números de cada parella. Quan la mestra diu, en veu alta, el número de cada parella aquestes ballen el seu moviment específic marcat anteriorment i la resta es queden congelats. S'acaba el tema i la mestra felicita als infants perquè han estat molt atents i ho han fet tal i com ella els hi havia marcat i diu "ho podem fer una altra vegada? Ara hem d'escollar atentament per saber a qui li toca ballar a cada tros. Vinga, tothom preparat. Estàtues i som-hi!". L'Anna torna a prémer el botó d'inici del reproductor i quan sona la introducció del tema els infants, tots sols, comencen a ballar. A l'arribar la primera estrofa la mestra va recordant a la parella 1 i 2 quan els toca fer el seu moviment. Al sonar la tornada tots els infants es mouen i quan sona la segona estrofa els hi recorda a les parelles 3,4 i 5. Els infants es mostren molt concentrats i atents a cada moviment que han de fer i, amb la mirada, segueixen tot el que fa i/o diu la mestra.

Durant la finalització de la música l'Anna s'acosta en **P.T.** i, amb veu dolça i propera, li fa una correcció en els seus moviments dient "Fixa't bé **P.T.**, jo sempre giro pel mateix eix" (mentre en fa la demostració). Mentrestant, la resta de nens/es segueixen repetint els moviments i passos que fan al llarg de la cançó. Quan en **P.T.** ja ha estat capaç de fer bé el moviment l'Anna diu "Molt bé nois, ara ho tornarem a fer perquè després us explicaré d'on sortireu el dia del concert. **U.F.**, concentració que no estem jugant, estem treballant". La mestra espera a que tots els infants es posin en la col·locació adequada per a començar i torna a encendre la música. Aquesta vegada, però, deixa que cada parella recordi (per si sola) quan li toca ballar. Els infants, estan en silenci absolut i observen, amb tota la seva atenció, què fan la resta de companys/es per a saber en quin moment els toca ballar i en quins els toca aturar-se. Al finalitzar la representació amb música, l'Anna diu als nens/es "Molt bé nois. Ara amb molt de compte deixem els planetes a terra i ens col·loquem drets davant del banc. Ens posem tots les botes, el vestit, els guants i el casc d'astronauta i quan soni una música molt lenta haurem de començar a caminar molt lentament (hi ho representen) fins arribar al vostre planeta. No heu de córrer, perquè sinó hi arribareu massa aviat i estareu molta estona esperant. Quan arribeu, agafeu el vostre planeta i aneu donant voltes al seu voltant fins que s'acabi la música i us quedeu congelats per a començar la següent cançó". Mentre l'Anna explica als infants que han d'escollar, atentament, però de sobte, en **L.N.**, el **B.V.** i la **S.S.** s'asseuen al banc i els crida l'atenció dient "**L.N.** posa't bé el vestit, **B.V.** corda't les

botes i **S.S.** posa't el guant que et falta". Els infants es miren els uns als altres, riuen i l'Anna aprofita per anar fins al reproductor i prémer el botó d'inici, altra vegada.

Al sonar la música els infants comencen a moure's per l'espai a càmera lenta i la mestra diu "Molt bé, nois. Felicitats a la **C.B.** i la **D.P.** que ho estan fent súper bé". De sobte, la música canvia i els infants, al reconèixer-la es col·loquen en la posició d'inici amb la parella i comencen a realitzar els moviments que ja havien estat assajant abans. Els infants es mostren molt atents i precisos als moviments que fan i escolten, en silenci, la música per saber quan s'han d'aturar o quan s'han de bellugar.

En el moment que s'acaba la cançó, l'Anna apaga la música, demana als infants que deixin a terra tots els globus i pilotes i s'asseguin als bancs. Quan els infants ja han deixat els materials, la mestra posa el tema instrumental de la cançó "Allà dalt què hi ha" i mou els llavis com si cantés però sense emetre so. Els infants imiten la mímica que ella fa i quan es torna a repetir la cançó, canta sense fer els moviments i els infants, l'observen amb tota l'atenció possible. Els nens/es comencen a seguir i imitar tot el que fa la mestra i quan acaba la cançó, l'Anna repassa la lletra fent un exercici dient cadascuna de les frases (en veu parlada) i enllaçant la dita "un seguit de 9 boletes, grans o petites, que són planetes i giren i giren com croquetes". Demana als infants que ho repeteixin primer els hi diu que ho facin parlant, després cantant *a cappella* i per últim, amb música, sempre acompanyant-ho amb els moviments respectius. L'Anna explica als infants que ho han fet molt bé però que han de cantar una mica més alt, perquè no se sentia gaire.

Per acabar la sessió els hi diu que posarà molt ràpid la cançó de "Lluna nova" per a què la cantin (perquè sap que se la saben molt bé). Els infants, al sentir la cançó, de seguida es posen en posició de concert i molt atentament comencen a fer els moviments i a cantar. Quan acaba el tema la mestra diu "Com ho feu molt bé continuem i passem a la cançó següent però podeu seure" i posa la següent cançó "Jo vull ser astronauta" i la canten amb veu clara i fent molt bé els gests apresos. A l'acabar la cançó, l'Anna demana als infants que com s'ha acabat el temps facin una fila per a tornar a l'aula i els demana que com a bons astronautes, caminin molt lentament i sense fer soroll. L'Anna comença a fer els gests i els infants la imiten, posant-se darrera seu, i així fins arribar a l'aula ordinària.

Dijous 28/02/2013: Continuem treballant les cançons de l'espai pel "Primer Concert a la fresca" del 17 de març.

L'Anna (mestra de música) arriba davant la porta de l'aula de la classe de les "Guitarres" i truca. Tot seguit, entra a dins i diu "Bon dia nois! Avui vindreu tots junts a música perquè prepararem el concert del dia 17". L'Anna demana que s'aixequin en silenci i facin una fila a la porta però que es vagin aixecant per taules. Primer demana que s'aixequin els infants de la taula blava, després els de la vermella, tot seguit els de la verda i per últim els de la groga. Els infants en mica en mica, s'aixequen, posen la cadira ben posada i van fins a la porta per a fer la fila. Els nens i nenes es posen les mans darrera l'esquena i caminen pel passadís fent fila india, en silenci fins arribar a l'aula de música.

Un cop l'Anna obra la porta de l'aula, els infants entren i es van assegant, per ordre d'arribada, al banc. Un cop tots asseguts, l'Anna explica als infants que avui provaran de fer la cantata sencera i que hauran d'estar, doncs, molt atents i concentrats perquè tenen molta feina i a l'aula no hi ha gaire espai. Tot seguit, l'Anna s'aixeca i diu als nens/es que anirà dient els noms de cadascú i que s'hauran d'aixecar i posar en fila. A més, demana que tothom recordi el company/a que té al davant perquè el dia del concert hauran d'estar col·locats en el mateix ordre (**I.T., A.R., S.S., D.P., U.F., F.L., M.B., F.S., I., J.G., C.B., A.G., D., B.V., M.L., L.N., A.D., N., A.E. i P.T.**). L'Anna explica als infants que l'**I.T.** serà el maquinista i que serà l'encarregat de marcar el camí que tots hauran de seguir. Els hi diu que cadascú s'haurà d'imaginar que porta un coet i per tant, hauran d'agafar un volant d'una nau espacial imaginària. Tot seguit, els hi diu que estiguin ben atents perquè quan soni la música hauran d'escoltar-la per a saber quan els tocarà entrar a l'escenari.

L'Anna prem el botó d'inici del reproductor de música i diu "Atenció ara estem a l'espai, tots apunts i boca tancada". Els infants, molt concentrats escolten la i estan quiets esperant a què la mestra els digui el que toca fer. Mentre va sonant la música, els hi va explicant tot el què anirà passant "Ara entren els coets de P4 i nosaltres estarem molt amagats però apunt. Ara entren els coets de P3". Els infants mentre l'escolten i miren, atentament, van portant la pulsació de la cançó amb la cama. Cada nen/a està ben col·locat (esquena recta, cames una mica obertes, cap recte...) i amb les mans com si portessin un volant. Quan l'Anna dóna la consigna dels infants, dient "Preparats, ara!"

el conductor de la nau comença a caminar per l'espai portant el ritme amb les cames i la resta de companys/es el segueixen, passant pel mateix recorregut que ell fa i quan la mestra diu "Ara tothom quiet i posició coral", la cançó s'acaba i els infants trenquen el tren i es col·loquen un al costat de l'altre en semicercle (en el mateix ordre que estaven).

La mestra va cap al reproductor de música i continua parlant amb els nens/es explicant "El dia del concert, quan tots estigieu col·locats així, la Laura dirà: Que n'és de gran l'espai" i abans que pugui prémer el botó d'inici, en **J.G.** diu comença a cantar "L'espai és molt gran...." i ella demana silenci. Quan sona les primeres notes, l'Anna córrer per a posar-se davant dels nens/es i comença a realitzar els primers moviments. Tots els infants estan molt atents, imitant els gestos que fa i canten tota la cançó sencera sense equivocar-se. Tot i així, quan s'acaba la música, els hi diu "Nois, ho tornarem a fer perquè heu cantat molt fluixet i molt ràpid i la música va més lenta" i torna a prémer el botó d'inici de la cançó.

Els infants tornen a repetir la mateixa cançó, aquesta vegada molt més fort i vocalitzant molt millor. A continuació, l'Anna demana als infants que la mirin i repeteixen, exactament, els trossets de cançó que ella vagi cantant. Comença cantant *a cappella* i fent els moviments de cadascuna de les frases de la cançó "L'Estrella" i els infants les van repetint. Després, la canten sencera, tots junts i els nens/es imiten a la perfecció la posició, els gests i el to de veu de la mestra i els hi diu "Molt bonic! Ara atents que ens toca cantar amb música" i repeteixen la cançó sencera amb l'acompanyament instrumental. Al finalitzar el tema, l'Anna atura el reproductor de música i diu "hi ha nens que s'avancen, **F.S.** has d'anar a poc a poc, cal escoltar bé" i els explica que tornaran a repetir, una vegada més, la cançó *a cappella*. Els nens/es esperen a que els faci la senyal per a començar la cançó i tots junts tornen a cantar-la sencera, a poc a poc, sense música. Quan acaben de cantar, la mestra explica que seguidament, s'hauran d'asseure en el mateix lloc on estan, amb el cul a terra i amb les cames creuades com els indis.

L'Anna torna a anar cap al reproductor de música i torna a encendre'l, posant una altra cançó. Quan comença a sonar, ella va cap a davant dels infants, s'asseu davant seu i comença a balancejar-se seguint la pulsació de la música. Els nens/es la miren i repeteixen els mateixos moviments que ella (aixecar la mà al final de cada vers) fins al finalitzar la cançó. La mestra s'aixeca, apaga la música i diu "En aquest moment es

quan tots agafareu el vostre trosset de lluna, que portareu enganxat a la samarreta, i mirareu cap a la lluna de paper perquè us haurà vingut a veure. Quan s'acabi la música, sense fer soroll i amb el vostre tros de lluna a la mà, haureu de dir tots junts la dita: Lluna lluneta, ben rodoneta, roda ben fi, fins demà al matí i llençar el tros de lluna a l'aire". Els infants esperen a que l'Anna els avisi per a recitar la dita i quan ella els mira i diu "Ara", tots la diuen en veu alta i clara. A més, la mestra s'aixeca, va cap al reproductor i els hi diu "Quan ja hagueu llençat els trossos de lluna a l'aire, ningú els recollirà. Us aixecareu, us quedareu molt quiets i esperareu a cantar...". Quan prem el botó de *play* del reproductor, comença a sonar la cançó, els nens/es s'aixequen i comencen a cantar, sense deixar de mirar-la, la cançó "Lluna nova". La mestra va movent la boca com si cantés i fa els gests de la cançó mentre els infants canten i repeteixen el que ella fa.

Al concloure el tema, ella els felicita dient "Molt ben afinat nois! Molt bonic". Per últim, els explica als nens/es "La cançó que toca cantar a continuació, potser només la cantaran els nens de P3 però com no sabem si la sabran cantar sols, potser els haurem d'ajudar". Els nens/es diuen "Sí!!" i quan encén el reproductor i sona "La lluna la pruna" els nens/es la canten sencera però sense fer-ne cap gest. Per acabar, l'Anna demana als nens/es que en el mateix ordre que estan, facin la fila a la porta i que amb les mans darrera a l'esquena i en silenci vagin cap a la classe. Els infants, fan allò que la mestra els hi ha dit i esperen a que apagui el reproductor de música i vagi cap a la fila per a sortir de l'aula.

Annex V. Interpretació i anàlisi de dades sobre la metodologia de la mestra

INTERPRETACIÓ I ANÀLISI DE DADES: METODOLOGIA DE LA MESTRA		
Què observem?	Què fa la mestra?	Anàlisi de la informació
Parteix dels coneixements previs dels infants	• La mestra prepara el recurs “Capsa de música per a créixer” per a conèixer quines cançons agraden els infants. • Al final de la sessió realitza un registre per a recollir el que ha succeït a l’aula. A partir del què ha funcionat o fallat, la mestra prepara la següent sessió. • Quan els infants ja són capaços de realitzar les activitats sense problemes n’augmenta, progressivament, la dificultat per anar creant nous reptes. • Durant les sessions de classe va fent referència i memòria del que es va treballar en sessions anteriors. Després, treballa a partir d’on s’havia quedat. • Utilitza les aportacions dels nens/es per a introduir noves cançons.	• L’infant quan arriba a l’escola ja sap moltes coses, per això és important que la mestra l’ajudi a continuar construint el seu propi coneixement (Vigotsky, 1979). • La mestra ha de tenir en compte el nivell de desenvolupament real de l’infant per oferir-li experiències que facilitin el seu avenç individual i col·lectiu (Malagarriga, 2002:48). • La mestra ha de saber que no tots els infants aprenen de la mateixa manera, per tant, és necessari donar temps (Akoschky, 2002:45). • Per garantir l’èxit amb les cançons cal tenir en compte l’interès de l’infant i proporcionar-li activitats atractives (Muñoz, 2002:59).

Ús d'estratègies durant les sessions de classe	• Canvia el to de veu per remarcar la informació important. • Dóna pistes als infants per ajudar-los a fer memòria sobre la lletra de les cançons. • Dirigeix el cant dels nens/es mitjançant la gesticulació. • Fa ús de jocs i/o dinàmiques, on els infants s'han de moure, per a facilitar l'aprenentatge de les cançons (joc del rei, pregunta-resposta, les estàtues...). • Per aconseguir silenci a l'aula, fa els moviments/gest de la cançó però sense cantar-la. Així els infants han de mirar-la, atentament, i esbrinar quina cançó és. • Fa ús d'instruments de percussió per ajudar als infants a reconèixer aspectes rellevant de les cançons (ritme, pulsació...).	• La mestra ha de crear situacions d'ensenyament aprenentatge basades en la interacció entre el mestre i l'alumna, al voltant d'un contingut d'aprenentatge (Vigotsky, 1979). • La mestra ha d'ajudar a l'infant a aprendre mitjançant les etapes d'escoltar, imitar, reconèixer, reproduir, crear i improvisar i ordenar so i grafia (Busqué, 2005:21). • La mestra ha de realitzar activitats on l'infant pugui aprendre de manera vivencial i significativa (Akoschky, 2002:19) i ha de desenvolupar estratègies per aconseguir una aula inclusiva, independentment de les diferències de nivell entre l'alumnat (Ainscow,2000:62).

	• Posa exemples molt visuals per ajudar a contextualitzar (Ex: ara sou astronautes que viatgeu per l'espai, ara sou planetes...). • Utilitza la temàtica de la cançó per a fer correccions als infants (Ex: Heu de pujar la veu amunt perquè l'heu d'enviar a la lluna).	• La intervenció de la mestra ha de combinar diverses estratègies per tal que l'alumne <i>faci</i>, i avanci en el seu domini, i <i>parli</i>, per ajudar-lo a consolidar i reflexionar sobre l'aprenentatge (Zabala, 1987:287).
Relació de la mestra amb els infants	• Fa preguntes als nens/es, de manera dolça i afectuosa, per a saber què els hi passa, quines preocupacions tenen, etc. • S'interessa pel que els infants expliquen. Els escolta i els mostra el seu interès fent preguntes i/o aportacions. • Quan els infants es mostren cansats o dispersos atura l'activitat (fan tres respiracions, s'asseuen una mica...). • Els infants verbalitzen que tenen alguna necessitat (fer pipí, beure aigua, mocar-se...) els deixa anar al lavabo.	• La música constitueix un element clau que ajuda, a l'infant, a descobrir i prendre contacte amb el món que l'envolta, a desenvolupar la seva percepció auditiva, a comunicar-se i socialitzar-se (Hemsey de Gaínza, 1964:61). • L'educador/a i el nen/a realitzen accions influenciades en les accions dels altres. Per tant, l'un ensenya i aprèn de l'altre (Onrubia, 1992).

Seqüenciació de les activitats	• Primer es treballa el nom de la classe “Les Guitarres” parlant sobre com és l’instrument, de quin tipus és, etc. i s’aprèn la cançó. • Es comença treballant les cançons més senzilles i, en mica en mica, es van introduint les més complexes. • Es treballen les cançons, estrofa per estrofa. • Les activitats plantejades tenen relació amb els continguts i/o conceptes treballats a l’aula ordinària. • Les cançons que es treballen són: ➤ Les que els infants cantaran, davant de les famílies, en els diferents espectacles escolars. ➤ Les cançons per a conèixer les festes tradicionals catalanes (Castanyada, Nadal, Carnestoltes, Quaresma..)	• Les cançons són òptimes per a organitzar les activitats en què es descobreixen i experimenten aspectes sonors, rítmics... Per tant, se’n pot fer un ús guiat en activitats compartides de música o d’altres matèries (Malagarriga, 2002:81). • Cal que la mestra pensi les activitats, tenint en compte, quines són d’inici, quines de desenvolupament i quines de finalització i/o tancament. Cadascuna d’elles tindrà una finalitat diferent a fins de la programació (Alsina i d’altres, 2008:41). • Les activitats musicals poden presentar-se com a aïllades o independents, com a seqüències o com a projecte. D’aquestes tres maneres es poden exposar en funció de les necessitats que

	• Les cançons que es treballen a l'escola formen part del Projecte de Música: Concerts a la fresca, Festa de final de curs...	tingui el mestre/a entorn els continguts d'aprenentatge (Akoschky, 2008:40).
Organització de l'aula	• Les sessions de música són dues de 45 minuts. • L'aula sempre està preparada per a què els infants puguin treballar i moure's sense problemes. • L'agrupament per a les sessions de música és permanent. Es treballa sempre en mig grup (dos grups, heterogenis, de 10 infants) excepte per els assaigs general dels espectacles. • La mestra de música prepara i treballa, conjuntament, amb la mestra tutora. Ambdues són les encarregades de triar les cançons a treballar en funció dels continguts que s'estan aprenent a l'aula. • A l'aula ordinària i a l'aula de música hi ha un racó on estan penjades les cançons que es van treballant (amb lletra i partitura).	• El mestre/a ha de tenir una preparació adequada per a desenvolupar el seu rol: bon coneixement dels continguts de la música que s'ha d'ensenyar i amb la formació necessària referent al desenvolupament motor, intel·lectual, psicosocial dels infants d'educació infantil (Akoschky, 2008:43). • La mestra ha de compartir, amb els infants, experiències musicals per tal de promoure accions que resultin estimulants i significatives, per això, ha de tenir unes habilitats d'interpretació, discriminació auditiva i didàctico-musicals (Alsina i d'altres, 2008:32).

	• Abans de començar la sessió recorda als infants com s'han de col·locar per cantar. Durant la sessió, però, ho segueix recordant. • Quan explica les activitats sempre exposa les normes (no es pot xocar amb els companys/es, s'ha d'escoltar...). • Per començar la classe sempre és la mestra qui comença cantant <i>a cappella</i>. Després, canten els infants i quan la cançó ja està treballada i apresada es fa amb acompanyament musical. • Es modifiquen i/o adapten les activitats en funció de les necessitats del moment (quan la mestra observa que els nens/es perden l'interès o l'atenció). • S'utilitzen diferents materials per a captar l'atenció dels infants i ajudar-los a connectar amb les activitats (pilotes, globus, cercles...).	• La distribució del temps, l'espai i la conformació grupal són aspectes ha tenir en compte per a una bona organització d'aula (Akoschky, 2008:62). • Les activitats musicals exigeixen d'uns recursos i materials, específics, pel bon funcionament de les sessions (Akoschky, 2008:62). • La col·laboració entre la mestra especialista i la mestra tutora resulta molt més beneficiós pel procés d'aprenentatge dels infants (Ainscow, 2000:62).

Annex VI. Interpretació i anàlisi de dades sobre l'infant envers la cançó

INTERPRETACIÓ I ANÀLISI DE DADES: L'INFANT ENVERS LA CANÇÓ		
Què observem?	Què fan els infants?	Anàlisi de la informació
Actitud i interès dels infants	• La majoria dels infants aguanten la posició correcte del cos durant tota la sessió. • Els nens/es mostren atenció i interès per a conèixer la lletra de les cançons. • Realitzen totes les activitats amb entrega i predisposició. • Canten amb el to de veu adequat tot i que, quan no dominen la cançó canten de manera més tímida. • Els infants demanen o mostren predilecció per alguna cançó. • Durant tota la sessió mantenen l'atenció en la mestra i en el que han de fer.	• Cal posar a l'infant en contacte amb diverses realitats amb la finalitat que creixi, aprengui i sigui crític a partir de la seva pròpia experiència (Alsina i d'altres, 2008:30). • Les cançons s'han de treballar de manera sensorial i vivencial (fent ús també del moviment corporal i la producció musical d'instruments) perquè d'aquesta manera, l'infant es sentirà molt més motivat i tindrà més inquietuds (Muñoz, 2002:59). • La cançó permet al nen/a descobrir la joia de fer música en grup alhora que li exigeix una atenció, concentració, actitud, etc. que són les condicions que tota activitat musical

	• Respecten les consignes de la mestra, en tot moment. • S'ofereixen com a voluntaris en les activitats. • Al final de la sessió, es comencen a cansar i desconcentrar. • Els infants imiten tot el que fa la mestra (to de veu, gests...).	demana (Busqué i d'altres, 2005:27). • Als 5-6 anys, els infants ja comencen a entendre que per a cantar cal una col·locació del cos i de la veu adequada (Alsina i d'altres, 2008:67).
Relacions entre els infants i entre els infants i la mestra	• Els infants mostren interès per explicar, a la mestra de música, les coses que han après a l'aula ordinària. • Els infants s'ajuden els uns als altres. • Entre cançó i cançó els infants parlen i riuen. • Quan la mestra fa preguntes els nens/es responen amb veu clara i sense vergonya.	• Les cançons ajuden als infants a comunicar-se i els uneix als records, vivències i experiències (Alsina i d'altres, 2008:63). • La música és un llenguatge, un art, una tècnica... que té un sentit i una funció dins de la societat com ara compartir, conèixer, comunicar, expressar, etc. (Malagarriga, 2002:19).

	• Els nens/es escolten, atentament, les explicacions que fa la mestra. • Els infants es miren els uns als altres per a cantar i fer silenci, tots alhora. • Els nens/es fan allò que la mestra els hi demana.	• Les conductes de mestre i de l'alumne són igual d'importants perquè les interaccions que s'estableixen i els mecanismes a partir dels quals es creen i faciliten les situacions d'aprenentatge formen una unitat (Onrubia, 1992). • L'escola ha de garantir una excel·lència educativa, és a dir, que ha d'incloure a totes les persones i donar-los les possibilitats per a créixer i millorar d'acord a les seves potencialitats. La música ajuda a fer-ho perquè els nens/es estan al costat dels altres companys/es aconseguint una interacció en la que els infants aprenen uns dels altres (Ainscow, 2000:62).

Emocions sorgides durant la sessió	• Els infants riuen quan escolten certs fragments de la lletra d'alguna cançó. • Quan els infants canten mostren alegria i senten un compromís per a fer-ho de la millora manera possible. • En el moment de cantar, certes cançons, els infants es mostren nerviosos per començar a cantar-les. • Quan la mestra crida l'atenció als infants ells es mostren seriosos. En canvi, somriuen quan els felicita. • Al final de la sessió es mostren cansats.	• La música és una font d'entreteniment, de gaudiment i de plaer (Hemsey de Gaínza, 1964:61). • L'alumne ha de realitzar activitats basades en la descoberta i l'exploració i on sigui necessària l'expressió, el sentiment i el compromís personal (Swanwick, 1991:19). • L'infant, de manera progressiva, comença a identificar les cançons en funció del plaer que li produeix escoltar-les, repetir-les i la seva intenció de imitar-les (Malagarriga, 2002:78). • Les conductes de mestre i de l'alumne són igual d'importantes perquè les interaccions que s'estableixen creen i faciliten les situacions d'aprenentatge formen una unitat (Onrubia, 1992).

		• La mestra ha de realitzar activitats on l'infant pugui aprendre de manera vivencial i significativa (Akoschky, 2002:19).